National Library
Bibliothèque Nationale

B103/C/29/2

THIS PAPER WAS MAILED
WEDNESDAY, FEB. 26, 1986.

LATVIJA AMERIKĀ

LATVIAN LANGUAGE NEWSPAPER

Published weekly by the
Latvija Amerika Publishing Limited
Business Offices: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4M 2E9, Canada. Editor-in-Chief **A. Kundrats**, 465-7902. USA Editorial Offices: New York, Editor **V. Irbe**, 4035 Rombouts Ave., Bronx, NY 10466; Chicago Editor **V. Jaunkalnietis**, 1805 Taylor Ave., Racine Wis. 53403; California Editor **Karlis Kalejs**, 3822 Markridge Road, La Crescenta, CA 91214.

NR. 9 | **SESTDIENA, 1986. GADA 1. MARTS** | **36. GADS** | **SATURDAY. MARCH 1, 1986.**

SECOND CLASS MAIL | **REGISTRATION NUMBER 2249** | **CENA 1.25 DOL.**

Dr. A. Melliņš

Varoņlaiku pieminot

Tēvzeme, Kalpaks, trimda — šie vārdi iedzīvina viens otru un iekļauj domu pasaulē, kas reizē ir tāla un tuva. Viņos skan pagātnes soļu atbalss, tagadnes soļi un nākotnes šalkas.

Mūsu tauta ir trimdā, — arī dzimtenes tautieši ir trimdinieki — garīgi trimdinieki. Viņu trimda ir vēl tumšāka nekā mūsējā, jo nāves eņģelis un baiļu trīsas seko viņiem katrā dzīves solī.

Ar tēvzemes trimdiniekiem mūs saista mīlestības spēks, kas jo spilgti izpaužas tautas lūgšanā Dievs, svētī Latviju.

Katra cilvēka, tāpat arī katras tautas dzīvē ir notikumi, kuŗus mēs atceramies un pieminam ar goddevību. Tāds ir Kalpaka laiks, mūsu neatkarīgās valsts dzimšanas laiks. Tas ir laiks, bagāts vīriem, kuŗi ticēja Latvijas brīvības ideāliem un bija arī spējīgi stāties pretī dažādo šķēršļu un naidnieku pretestībai. Lielas personības dzīvo pāri savam laikmetam. Tās paliek vēstures krustceļos kā ceļa rādītāji. Viņu vidū mēs atrodam gan lielus domātājus, dzejniekus, gan arī kaŗa vadoņus un valstsvīrus. Viņos izpaužas radošais dinamiskais gars, kas atradis iemiesojumu augstas ētikas personā. Šādām personām Dievs ir piešķīris spēju ne vien uztvert un iztulkot savas apkārtnes notikumus un laika garu, bet saskatīt jaunus apvāršņus, kuŗu blāzma paliek pārējiem laikmeta līdzgaitniekiem miglā tīta. Lielas personības ir cīnītāji. Viņu cīņas mērķis nav egocentriski virzīts, jo viņi ir augstākas, jēgpilnas dzīves celmlauži, tāpēc viņi bieži ir cietēji, upuŗa nesēji, kuŗu ciešanas nepadara tos ļaunus, bet paceļ cildenumā.

Zīmīgi, ka Latvijas tapšanas laikmets radīja vīrus, kuŗos sintezējas latviskās dvēseles mūžīgie tapšanas spēki ar gribu kaut ko svētu padarīt. Tieši tādā gaismā dzejnieks Kārlis Skalbe saskata Kalpaka vīrus, ar kuŗu dzīvi viņš dalījās Kurzemes cīņu laikā: „Es redzēju, ka bez tīras pienākuma apziņas starp šiem jaunekļiem vēl dzīvo kādas ilgas, kāds nemiers, kas sauc kaut ko svētu padarīt"...Šī laikmeta vainagā ievijas tādi vārdi kā Jānis Čakste, Kārlis Ulmanis, Spricis Paegle, Vilis Olavs, kapteinis Aleksandrs Grundmanis, ģenerālis Balodis, Vilis Plūdons, Kārlis Skalbe,Edvarts Virza, profesors Felsbergs un vēl daudzi citi radītāji gari, Latvijas brīvības šūpļa darinātāji. Neatkarīgā Latvija ir viņu darba piemineklis.

Kalpaks skaidrāk nekā tautas vairākums apzinājās traģisko stāvokli: valsts bez teritorijas, armija bez ieročiem un nākotne — sapnis. Viņš apzinājās arī mūsu tautas lielāko ienaidnieku — internacionālo sociālismu. Viņa ausīs skanēja sociālisma ideologa un latviešu komūnistu vadoņa Pēteŗa Stučkas vārdi, kādus tas bija izteicis Valkas laikrakstā Sarkanais karogs: „... un sarkanie strēlnieki tad ar labpatiku varēs badīt durkļus pelēksvārču (tas ir zemnieku) vēderos".

Latviešu tauta skaidri un nepārprotami noraidīja šos asiņainā internacionālisma mērķus un brīvās atklātās vēlēšanās izteica savu gribu dzīvot neatkarīgā, demokratiskā valstī.

Kalpakā kristallizējās tās jūtas, ko mēs saucam par nacionālismu, tas ir — mīlestība pret savu zemi un kalpošana savai tautai. Mums ir tikai viena mēraukla: mūsu tautas intereses!

No Kalpaka un viņa vīru cīņas mēs mācāmies, ka noteicējs faktors ir garīgais spēks. Uzvara nav kvantitātē, bet kvalitātē. Kalpaks jau toreiz izprata, ka cilvēks tikai brīvībā var augt un atrast dzīves laimi. Viņš jau toreiz saskatīja, ka sociālisms ir nebrīvības iemiesojums, jo sociālismam ir tikai *viena* patiesība, tikai *viena* sabiedriski politiska iekārta, tikai *viena* filozofija, kas reglamentē cilvēka dzīvi no šūpuļa līdz kapam. Tā ir tīrā *varas* mācība.

Ja trimdas sociālisti vēl šodien proklamē, ka viņi pēc okupantu padzīšanas ievedīšot sociālistisku iekārtu Latvijā, sociālizējot zemi un pārējos ražošanas līdzekļus, tad jāsaka, ka neviens nav devis viņiem tiesību runāt latviešu tautas vārdā! Par Latvijas likteni lems latviešu tauta, nevis trimdas politiskās partijas.

Kalpaka cīņa māca, ka aizmugurē nav trūcis arī mazdūšīgo un malā stāvētāju. Vajadzēja cīnītāju nesalaužamā ticības spēka un lielu upuŗu, lai izrautu kūtros un vienaldzīgos no miega. Vai arī šodien mēs nedzirdam gļēvulīgus vārdus: „Neaizkariet komūnistus! Katrs vārds, ko mēs pret viņiem sakām, aizveŗ durvis kādam tautietim dzimtenē." Šādus vārdus Melburnā teica kāds „viesis" no Amerikas. Vai Kalpaks šādu latvieti nenosauktu par kvislingu?

Paldies Dievam, mūsu vidū šādus kvislingus var uz pirkstiem saskaitīt.

Tāpat kā toreiz, arī šodien tautas ienaidnieks ir Maskavas balstītais sociālisms. Tāpat kā toreiz, mūsu dzimtenes nākotne šodien atkarīga no dažādu politisku spēku konstelācijas, bet, tāpat kā toreiz, arī šodien izšķirīgs spēks Latvijas likteņa svaru kausos ir mūsu pašu griba dzīvot un cīnīties par savas tautas tiesībām, par tās brīvību.

Ja šis gars neizdzisīs, īpaši mūsu jaunajā paaudzē, tad mēs redzēsim Latviju atkal brīvu.

Dainas koris ar koncertu 1. martā pl. 18.45 Latviešu Centrā atzīmēs 36 rosmes pilnus darba gadus.

Februāris ir pankūku mēnesis, kad draudzes, organizācijas savos sarīkojumos viesus cienā ar pankūkām. 13. februārī Kristus Dārza 54 iemītniekiem vakariņas bija sagādājusi Sv. Andreja draudzes dāmu komiteja Veltas Liģeres izkārtojumā.

Sarīkojums sākās ar svētbrīdi, kuŗu vadīja Balva Kūla, lasot Lūkasa evaņģelija jaunāko tulkojumu un stāstot savus pieredzējumus ceļojumā pa Svēto zemi. Svētbrīdis noslēdzās ar garīgu dziesmu dziedāšanu un V. Kinstleres deklamācijām.

Attēlā Kristus Dārza iemītniekus ar dažādām pankūkām cienā (no kr.) Velta Liģere un Balva Kūla, piedaloties arī pārējām dāmu komitejas loceklēm.

Foto LA.

National Library
Bibliotēku centrālā

LATVIJA AMERIKĀ

SESTDIENA, 1986. GADA 1. MARTS, 9. NR.

Latviešu nedēļas laikraksts, iznāk sestdienās. Izdevējs — Latvija Amerikā Publishing Ltd. Valdes priekšsēdis — Pēteris Ratnieks. Laikraksta atbildīgais redaktors — A. Kundrats. Redakcija: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont., Canada M4M 2E9, tālr. 465-7902. Nujorkas redakcijas vadītājs: V. Irbe, 4035 Rombouts Ave., Bronx, N. Y. 10466, U.S.A. Tālr. 1-212-994-7917. — Čikagas redakcijas vad. A. Zaube, 3353 N. Avers Avenue, Chicago, Ill. 60618. Redaktors Austrālijā Ed. Šmugajs, 28 Taffs Ave., Lugarno, NSW 2210, Australia.

Redakcijai tiesības manuskriptus pēc vajadzības īsināt. Neizlietotos materiālus neuzglabā, bet pēc vēlēšanās sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītos rakstos izteiktās domas ir rakstītāja personiskais uzskats un ne katrā gadījumā atbilst red. viedoklim.

Abonēšanas maksa Kanadā un ASV: par vienu gadu — 46 dol., 6 mēnešiem — 24 dol., 3 mēnešiem — 14 dol. Atsevišķa numura cena 1.25 dol.

Sludinājumu maksa sludinājumu daļā $2.50, tekstā $3.00, pirmajā vai pēdējā lp. $5.00 par 1 cm telpu. Sarīkojumu kalendārā $2.00 par rindiņu, atkārtojot 4 reizes un vairāk 25 proc. atlaide. Laikraksta abonēšana un sludinājumi — tālrunis 466-1514.

MEMBER ETHNIC PRESS ASSOCIATION ONTARIO

Laikraksta apgāds patur tiesības atsevišķos gadījumos sludinājumus arī nepieņemt. Ja nodotā sludinājumā laikrakstā ieviesusies kļūda, tad šis sludinājums tiks atkārtots bez maksas. Laikraksta apgāds par kļūdaini ievietotu sludinājumu atbildīgs tikai par tādu summu, cik pēc sludinājuma likmes izmaksājusi kļūdaini iespiestā teksta telpa. Grozījumus sludinājumos var pieteikt ne vēlāk kā vienu dienu pēc sludinājuma nodošanas.

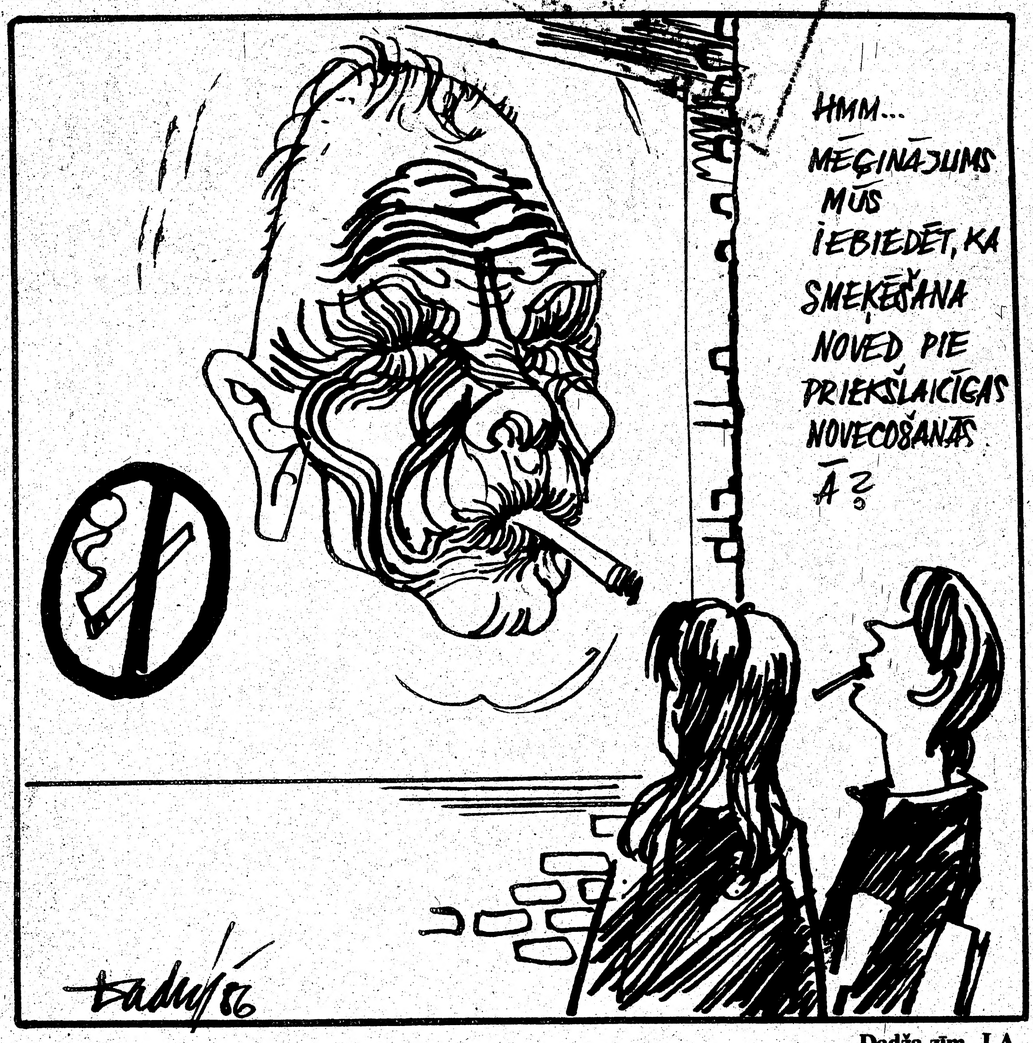

Dadža zīm. LA.

Viktors Kalniņš

Latvijas kompartijas kongress

Pēc Staļina nāves katrs nākošais padomju līderis iztrenkāja iepriekšējā diktātora līdzgaitniekus un veidoja savu ,,komandu'', parasti vienmēr sakot, ,,pēc politiskām un darba īpašībām,'' bet patiesībā pēc uzticības un pazīšanās pakāpes. Gorbačovs dara to pašu, vienīgi daudz konsekventāk un radikālāk. Praktiski Pad. savienībā pašreiz notiek pārmaiņas vadītājos kadros, kas ir lielākās pāc Staļina masveida tīrīšanām lielā terrora laikā trīsdesmitajos gados.

Tādas pārmaiņas skāra arī Latviju, turklāt tagadējais Latvijas ,,saimnieks'' Boriss Pugo tās izmanto savā labā, atbrīvojoties no viņam nevēlamām vai pārāk sakompromitētām personām partijas un valsts galvenajos amatos.

Pārskata referātā Latvijas komūnistiskās partijas XXIV kongresā B. Pugo teica: ,,Kvalitātīvi jaunā pakāpē jāpaceļ kadru politikas reālizēšana. Tās aktuālie jautājumi pagājušajā gadā tika izskatīti Latvijas komūnistiskās partijas CK plēnumā. Tas palīdzējis uzlabot darbinieku izraudzīšanu pēc viņu profesionālajām un politiskajām īpašībām.'' Un tālāk: ,,Nevar neatzīmēt, ka izraudzīšana pēc viņu profesionālajām un politiskajām īpašībām.'' Un tālāk: ,,Nevar neatzīmēt, ka jaunie uzdevumi, ko izvirza dzīve, dažiem darbiniekiem, kā izrādījies, nav pa spēkam. Viņus nācies pārcelt uz mazāk atbildīgiem sektoriem. Bija arī tādi vadītāji, kas pārkāpa partijas un valsts disciplīnu, nepareizi izturējās sadzīvē... Par dienesta stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu un žūpošanu saukti pie stingras atbildības partijas priekšā un atbrīvoti no amatiem sagādes ministrs Z. Girgensons, republikas Zinību biedrības valdes priekšsēdētājs A. Līdumnieks, Cēsu rajona padomju saimniecības Amata direktors U. Lūkins, rūpniecības RAF partijas komitejas sekretārs J. Meščerjakovs un daži citi vadītāji.''

Ja nomenklatūras darbiniekam piedēvē dienesta stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu vai apsūdz sadzīves grēkos, tas nozīmē, ka viņam nav pietiekami stipra aizstāvja pašā partijas virsotnē vai arī kāds stiprāks to tomēr grib novākt kā sāncensi, kā tas notika pašā partijas galotnē pagājušā gadā, kad Gorbačovs ,,nogāza'' Romanovu; tas var būt līdzeklis kompromitēt sāncensi, kas gadījuma pēc izrādījās šis nomenklatūras personas atbalstītājs. Citādi žūpas un kukuļņēmēji, ja pēdējie ne pārāk pārkāpj pieņemtās kukuļņemšanas normas, var mierīgi dzīvot līdz vecumam, kā piemēram, Jānis Brodelis, bijušais profesionāli tehniskās izglītības valsts komitejas priekšsēdis, ko pagājušā gada jūlijā mierīgi aizlaida pensijā.

Acīm redzot ar bijušo sagādes ministru Zigrīdu Girgensonu iznāca citādi. Martā Augstākās padomes sesijā viņu formāli no jauna apstiprināja amatā, bet drīzumā noņēma, un viņa vietā iecēla krievu Golubevu (tagad maizes produktu ministrs).

Tas notika pēc Vissavienības gaļas un piena rūpniecības ministra J. Sizenko viesošanās Latvijā. Viņš faktiski veica uzrauga lomu, un braucienos uz Valmieru, Jēkabpili un Rēzekni to pavadīja Latvijas kompartijas CK otrs sekretārs, arī Krievijas tiešais uzraugs, V. Dmitrijevs.

RAF partijas organizācijas sekretārs J. Meščerjakovs, būs kritis par upuri centrālkomitejas neapmierinātībai ar Jelgavas pilsētas komiteju (Tās pirmais sekretārs A. Krūmiņš arī ir atcelts no amata). Meščerjakovu pazinu personiski. Viņš bija tipisks partijas sekretārs ar visām raksturīgām īpašībām: demagoģiju, tieksmi palikt kādam priekšā kāju, krievs, kas kā daudzajās uzņēmumu partijas organizācijās, latviski neprot. No vispārējās politikas sīka vienība, bet Pugo piemēra pēc to pieminēja: lūk, mēs raugāmies un kontrolējam visos līmeņos.

Lasītāju vēstules

LAI NEAIZKLĪSTU

Žurnāla Vaga 10. numurā Visvaldis Klīve rakstā Vai mēs mākam dzīvot trimdā iztirzā mūsu nespēju piemēroties ilgstošai trimdai un sagatavoties nākotnes uzdevumiem. Viņš min žīdus, kas to lietu protot labāk. Var pievienoties vai nepievienoties. Lāgā atzīt gan negribētos V. Klīves novērojumu, ka latvieši viens otram nepalīdzot. Nevajadzētu to vispārināt, vismaz tas tā nebija trimdas sākuma gados. Tad viens otram izlīdzējās darba, dzīves vietas un citās problēmās. Ja ne vairāk, tad ar informāciju. Bieži vien ar to jau pietiek.

Vai jaunie svešzemju skolās izaudzinātie latvieši būtu citādi? V. Klīve jautā: ,,Vai mēs apzinīgi cenšamies atrast mūsu jaunajiem cilvēkiem vietas, lai tie paliktu lielo latviešu centru tuvumā un neaizklīstu?''

Varbūt tiešām attiecīgu svaigu informāciju uztvert un sniegt palīdzīgu roku varētu tik daudzās akadēmiskās un jaunatnes organizācijas? Ar šodienas sazināšanās līdzekļiem tas varbūt samērā viegli iespējams.

I. Z. Toronto.

KADIĻA ZAUDĒJUMS

Mani sāpīgi pārsteidza ziņa par mana gada gājuma drauga Jūlija Kadiļa priekšlaicīgo aiziešanu. Tikšanās pirms desmit gadiem Stokholmā lika pamatu mūsu ciešai un ilggadējai draudzībai. Jūlijs nebija nekāds fanātiķis, bet vīrs ar augstiem brīvības ideāliem, kas cīnījās par brīvu un demokratisku Latviju. Viņš nebija vīrs, kas filozofēja par to, kas būtu darāms, bet darīja visu iespējamo — bieži līdz neiespējamības robežai. Jūlijs bija viens no tiem, kas prata savu darbību plānot, šķirojot svarīgo no nesvarīgā.

Jūlija nāve ir zaudējums arī mums, igauņiem. Ar savu saprātīgo pieeju darbam viņš ir pratis izveidot sadarbību latviešu, lietuviešu un igauņu starpā. Mūsu kopīgās akcijas nozīmīgajās konferencēs Stokholmā, Stokholmas drošības konferences posmā un baltiešu tribūnāla darbībā ir daži piemēri.

Ardievu, Jūlij! Es zinu, ka Tu vēlies, lai mēs, dzīvie, cīnāmies tālāk, līdz Latvija, Lietuva un Igaunija būs brīvas nācijas.

Agu Kriisa
Igauņu reprezentācijas Zviedrijā valdes viceprieksšēdis

TELEFONA GRĀMATAS KRIEVU VALODĀ

Jūsu laikraksta 4. nr. 7. lp. ievietots Alberta Eglīša raksts Tā tur dzīvo, kuŗā viņš raksta, ka... ,,telefona grāmatas ir krievu valodā.'' ,,Ludzas rajona avīze ir krievu valodā.'' Tas taisnība, arī Rēzeknes un Krāslavas rajonā ir avīzes tikai krievu valodā. Tuvāk apskatītā Jēkabpils rajonā avīze ir latviešu valodā ar nosaukumu Padomju Daugava. Nav svarīga valoda, jo tajās jau nav nekā ko lasīt, tikai partijas raksti.

A. Plukšs Melburnā.

Protams, kukuļošana, korupcija tik tālu saēdusi padomju sistēmu, ka ar to tomēr kaut kādi jācīnās. Un no amata atcelts un aizsūtīts pensijā iekšlietu ministrs Michails Drozds, baltkrievs, kas pārāk saauga ar Latvijas partijas nomenklatūru. Savējos negribēs aiztikt! Viņa vietā no Baltkrievijas atsūtīts cits baltkrievs Vladimirs Jegorovs. Gan jau saaugs ar tagadējo partijnieku virsotni!

Vispār, notiks maiņa, viss atkal atgriezīsies savās vietās, jo jaunā nomenklatūra grib vadīt vismaz līdz 2000. gadam. Šajā ziņā loti zīmīgus vārdus partijas kongresā teica Valmieras rajona komitejas pirmā sekretāre R. Matīsa: ,,Lai paaugstinātu kadru atbildību, mēs līdztekus citiem pasākumiem esam palielinājuši rajona komitejas nomenklatūrā ietilpstošo amatpersonu skaitu.''

Ir Akmeņi raud

Jauns DVTK iestudējums

Jaunā Ulža Siliņa luga, ko daudzi uzskata par viņa līdz šim labāko darbu, savu pirmizrādi Kanadā piedzīvos Montrealā, nevis Toronto, kā tas ir bijis ar lugu pirmizrādēm līdz šim.

Šim iemeslam pamatā ir apsvērums, ka DVTK lugas iestudēšanu pabeigs jau marta sākumā, jo Gunāru Vērenieku Montrealā gaida jaunas režijas darbs iestudējumam ar kādu kanadiešu ansambli.

Tā kā ,,Ir Akmeņi raud'' Toronto izrādes ir paredzētas tikai 25. un 26. aprīlī, kad ir pieejama Fairview bibliotēkas zāle, tad lai luga ,,nesēdētu plauktā'', DVTK izšķīrās to izrādīt Montrealā un Otavā pa priekšu. Fairview bibliotēkas teātŗa telpas ir ļoti piemērotas kā ansamblim, tā arī paredzamo skatītāju skaitam divās izrādēs. Šo zāli ir grūti aizrunāt, jo tā ir vienmēr aizņemta, taču DVTK cer, ka tagad pavērsies iespēja šo zāli lietot turpmākām teātŗa izrādēm. Bibliotēkas zāle atrodas Fairview Shopping Centra laukumā, ziemeļrietumu stūrī. Tur ir ērta mašīnu novietošana, tāpat to aizsniedz vairākas autobusu līnijas.

Lugas Ir Akmeņi raud ansamblī darbojas pieci aktieŗi: Juris Freijs (Ģirts Akmens), Herta Jurševska (Tekla Akmens), Andris Leja (Edmunds, viņu dēls), Ieva Lercha (Selga) un Valdis Martinsons (Dr.Sauleskalns). Lugas prologu teiks Ernests Jurševskis. Tās darbību papildina gaismu un skaņu efekti. Darbība notiek 1943. gadā Meņģelē, Latvijā, kādā pavasaŗa negaisa naktī.

Ir Akmeņi raud ir luga, kuŗa rakstīta Austrālijas kultūras dienām, kuŗas 1984. gada decembrī notika Tasmānijas salā. Lugu oriģināli iestudēja

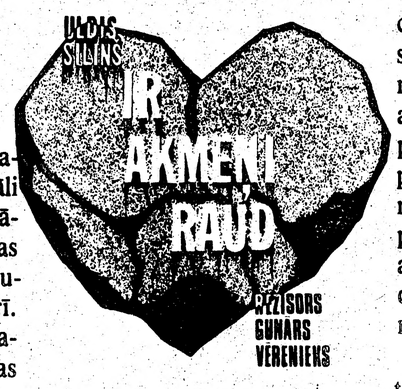

Gunāra Griezes grafika DVTK iestudējumam.

Sidnejas Latviešu teātris ar Uldi Siliņu Ģirta Akmens lomā, Lijai Veikinai tēlojot Teklu Akmeni un vadot režiju.

Ar abiem pieminētiem SLT aktieŗiem kādus divpadsmit gadus ir kopā spēlējis Juris Freijs, kādreizējais Sidnejas Latviešu teātŗa aktieris, kas ar DVTK iestudējumu Ir Akmeņi raud atceras savu 30 gadu darbību latviešu teātŗu skatuvēs trimdā.

Lugas premjēra notika 1984. gada 10. novembrī Sidnejā. Par šo izrādi laikraksta Austrālijas Latvietis kritiķe Astrīda Ploriņa savu recenziju iesāk tā: —

,,Ar šo lugu, kuŗu autors pazemīgi nosaucis par vingrinājumu, Uldis Siliņš mūsu teātŗa literātūrai ir devis visai nozīmīgu drāmu, kuŗā autors pievērš skatu psiholoģiskos cilvēku konfliktos — vīra un sievas, tēva un dēla, tēva un meitas, mātes un dēla, meitas attieksmēs. Šo spilgti dažādo, pat pretējo raksturu savstarpējie konflikti izraisa problēmas, kuŗas paveŗ skatu vēl plašākā dimensijā. Izjūtam augstākas varas klātbūtni, redzam cilvēka rīcības iespējas, robežas un konsekvences.

Ja savās lugās ,,Pilsoņa Avota lieta'' un ,,Kade pārnāksi bālelin'' Uldis Siliņš spilgti iezīmē morāles un ētikas problēmas, bet vērtējumu un atrisinājumu meklēšanu atstāj publikai, tad jaunajā darbā Ir Akmeņi raud autors iet tālāk. Šeit lugas analize cauri cilvēku attieksmju samezglojumiem ļauj saskatīt it kā zināmu dzīves uzskatu. Aptuveni to varētu formulēt tā: Cilvēk, neesi paštaisns, pašmīlīgs un atriebīgs; nezaimo augstākas, neizprotamas varas, neizaicini likteni; cilvēk, necel sevi Dieva vietā, nejūties tik visu varens un gudrs, lai lemtu par citu cilvēku likteņiem, dzīvībām, jo var gadīties, ka maksāsi pats ar savējo... jo kaut kad, kaut kur, kaut kādā veidā visi rēķini tiek noslēgti.

Lugas traģiskais varonis policijas leitnants Ģirts Akmens ir skarbs, neiecietīgs un nežēlīgs un sakās neciešam un nesaprotam vājumu un nevarību. Psiholoģiski interesants tēls, jo zem ārējā skarbuma viņš tomēr ir cilvēks ar jūtīgu dvēseli, cilvēks, kas spēj pat intensīvi mīlēt.''

Augšminētais izvilkums, neatstāstot tiešo lugas notikumu, dod lasītājam ieskatu par to, kāda ir šīs lugas ievirze. Nereti Ulža Siliņa sižeti un dialogi lugās ir izraisījuši pārrunas, pat polemiku, jo rodas skatītāji, kuŗi domā, ka U. Siliņš it kā mēģinājis aizkart kādu ļaužu grupu. Tas tā noteikti nav. Dzīvē ir pozitīvi un negatīvi tipi visos sabiedrības slāņos un tur nevienam nebūtu ko apvainoties. Arī teātri nevar spēlēt tikai tā, ka ,,labie nāk no labās puses un sliktie no kreisās.''

Vaicāts par publikas reakciju pēc Ir Akmeņi raud pirmizrādes Sidnejā, Uldis Siliņš raksta, ka visumā luga uzņemta ļoti atsaucīgi, taču piebilst sekojošo: —

,,Vienu otru prātu satrauca izvēlētais vietas nosaukums — Meņģele. Tā taču esot pie Ogres un ne pie Gaujas. Te gribu paskaidrot, ka Meņģele ir vecs nosaukums Carnikavai. Citiem nepatika ,,Dieva zaimošana''. Acīm redzot, lugas tēla paustie uzskati ir arī autora uzskati. Kā gan citādi? Visbeidzot, attiecīgu aprindu sensācionāls atklājums, ka es esmu apsmējis policijas virsnieku.

Bet tas viss piederas pie šo laiku latviešu sabiedrības ,,Funny Farm'' gaisotnes. Ja Blaumanis būtu sarakstījis Raudupieti šodien, tad viņu apvainotu latvju sievietes kriminālizēšanā, brāļus Kaudzīšus par tautas atmodas laikmeta darbinieku izsmiešanu, un nabaga Rirdāns tiktu ,,nozūmēts''. Galu galā, vai Rirdāns nebija tas, kas rakstīja: ,,Ja Balodis nebūtu aizsteidzies man (Skribanovičam) priekšā, tad Kalpaks būtu teicis: Skribanovič, paliec tu manā vietā!''

Lugas sižets ir daļēji bazēts uz patiesu notikumu. Par cik? Tas lai paliek manā ziņā. — Uldis Siliņš Sidnejā.''

Lai kā, DVTK ir pievērsies kādam nopietna rakstura darbam, kas ir ,,paciets rieksts'' kā aktieŗiem, tā režisoram. Pēc pēdējo gadu komēdiju virknes — tā tas bija dažādu apstākļu dēļ sagadījies — tagad uz latviešu skatuvēm Kanadā parādīsies vērtīga drāma, un DVTK cer, ka publika to arī kā tādu novērtēs. **J. F.**

Veltījums dainām un Krišjānim Baronam

Universitas 55.nr., 1985. 104 lp. Latvijas korporāciju apvienības un Studenšu Prezidiju konventa žurnāls.

Aizvadītais gads latviešiem visā brīvajā pasaulē un vairāk vai mazāk pat okupētajā dzimtenē, pagājis mūsu krīvu krīva, nenogurstošā dainu vācēja Krišjāņa Barona zīmē. Esam klausījušies par viņu referātus, lasījuši apceres žurnālos un laikrakstos, klausījušies dainu skandējumus skolu un citos jauniešu sarīkojumos. Krišjānis Barons pieminēts visos kontinentos, no krasta līdz krastam, kur vien dzīvo un elpo kāds latvietis. Visi mēs nešaubīgi zinām, ka viņš patiesi šo pieminēšanu godam pelnījis, varbūt vairāk nekā jebkuŗš cits mūsu kultūras darbinieks, jo mūsu dainas ir tas neiznīcināmais zelta pamats, uz kuŗa balstās visa mūsu kultūra un latviskā dzīves ziņa. Bez mūsu dainu pūra mēs būtu kā nabagi, kuŗiem jālasa maizes druskas pa svešām sētmalām savā ubagu kulē. Tagad esam lepni, ka senču garīgo mantojumu varam nodot tālāk paaudžu paaudzēm, varam lepoties citu tautu pulkā ar nezūdīgām latviskām gara vērtībām.

Pieminot visus Krišjāņa Barona un viņa darba suminātājus, nevar paiet garām vēl vienam izdevumam, kas patiesi pelnījis nopietnu uzslavu par rūpīgu un izcili paveiktu darbu. Šis izdevums ir latviešu akadēmiskās saimes žurnāls Universitas, kuŗa 55. numurs veltīts dainām un Krišjāņa Barona dzīves un darba aprādīšanai. Izdevuma saturs ir tik daudzpusīgs un plašs, ka avīžu rakstā nav iespējams visas apceres tuvāk analizēt, bet var tikai pieminēt rakstus un to autorus, izceļot svarīgāko.

Rakstu krājumu ievada valodnieces Valerijas Bērziņas-Baltiņas vispārējs apcerējums par dainām, dainu izcelšanās vēsturi un to nozīmi latviešu valodniecībā. Krišjāņa Barona mazmeita Lidija sniedz ļoti interesantu ,,iekšskata'' rakstu par Barona māti, viņa dzīvi, dzīvesbiedri Dārtu un citiem radiem. Rakstam pievienotas arī daudzas ļoti vecas, retas, vēsturiskas fotografijas, kur Krišjānis Barons redzams gan radu, gan draugu pulkā dažādos dzīves posmos.

Valdemārs Kreicbergs iepazīstina lasītājus ar Krišjāņa Barona gaitām latviešu studentu organizācijā Tērbatā un vēlāk Maskavā, kur latviešu studentu un tā laika tautisko darbinieku starpā ļoti dzīvi veidojās tautisko centienu un dažādu nacionālo kustību izpausme. Tērbatā Kr. Barons kopā ar Kr. Valdemāru, Allunānu un citiem studentiem nodibina jaunu korporāciju: Fraternitas Academica Dorpatensis, ar krāsām zaļš, sarkans, zelts, kuŗā latviešu bija vairākums, kaut tanī varēja iestāties arī citu tautību studenti. Tomēr latvieši šai korporācijā turējušies kopā kā nacionāli vienota grupa, kas ļoti cēlis viņu nacionālo pašapziņu, noderot par paraugu vēlāk Rīgā un Maskavā dibinātām tīri latviskām studentu korporācijām.

Pārcēlies uz Maskavu, Kr. Barons tur 1870. gadā nodibina latviešu lasāmvakarus, no kuŗiem 1902. gadā izveidojās korporācija Fraternitas Moscoviensis, vēlāk Fraternitas Lettica. Rakstam pievienoti arī Tērbatas un Maskavas universitāšu attēli, kā arī tā laika korporāciju galvassegu un cirkeļu zīmējumi.

Blakus apcerēm par Kr. Baronu lasām arī vairākus rūpīgi izstrādātus akadēmiski pamatotus interesantus rakstus par dainām un to vietu latviešu dzīvē. Dzidra Avena parāda dzejas teoriju latviešu tautasdziesmās, analizējot pantmērus, ritmus un uzsvarus mūsu dainās. Skolotājs un vēsturnieks Jānis Mežaks aprāda tautasdziesmu nozīmi latviskā audzināšanā. Ļoti interesants, ar gluži svaigu pieeju, ir Gunas Blūmas raksts par ,,vieglo pusi'' mūsu dainās: viņa apskata satiru, sarkasmu, grotesku, asprātību un parodiju, kā tās izpaužas mūsu senču izjūtās, un varam tikai pabrīnīties, atklājot, ka tiem bijusi daudz lielāka humora izjūta, arī lielāka izpratne un pacietība pret zobgalībām un ,,apcelšanos'' nekā mums tagad. Šais dienās bieži liekas, ka latvieši pavisam aizmirsuši labdabīgi pazoboties vai arī paši par sevi pasmieties... Varbūt mums vairāk jālasa dainas, lai atmodinātu šīs īpašības!

Gunas Blūmas rakstu vēl jauki papildina Ingridas Cāzeres veikli uzrakstītā Humoreska, izmantojot tautasdziesmu elementus ikdienas dzīves izgaismošanai.

Rīgas slavināšanu tautasdziesmās vispusīgi apskata Indriķis Šterns; Viola Ūdre izpētījusi skaistuma kopšanu, kā tas parādīts latvju folklorā.

Par Krišjāņa Barona prēmijas dibināšanu Latvijā 1924. gadā un tās turpināšanu pie Pasaules Brīvo Latviešu Apvienības Kultūras Fonda 1960. gadā stāsta Leonīds Reiters; latviešu tautasdziesmu melodijas apcerējis komponists Arnolds Šturms. Par sportu, kā tas izpaužas dainās senos ticējumos un rituālos, raksta Romāns Liepiņš; ar ,,seno sportu'' mūs iepazīstina arī Vilis Čika un Gunārs Gubiņš, kaut gan ar piezīmi, ka šai

(Turpinājums 18. lp.)

TORONTO
DVTK
JURIS FREIJS
HERTA JURŠEVSKA
ERNESTS JURŠEVSKIS
ANDRIS LEJA
IEVA LERCHA
VALDIS MARTINSONS

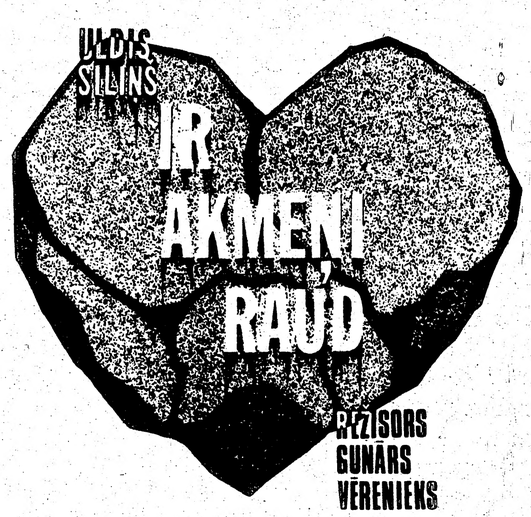

Pirmizrāde

MONTREALĀ: sestdien, 15. martā, 19:00 Latviešu Centrā, 3955 Provost, Lachine, P.Q. Biļetes pie kases pirms izrādes

OTAVĀ: svētdien, 16. martā, 16:00 Dom Polsky, 379 Waverly St., Ottawa. Biļ. iepriekšpārd.: A. Millers, 224-2343.

DAUGAVAS VANAGU TEĀTRA KANADĀ UZVEDUMS

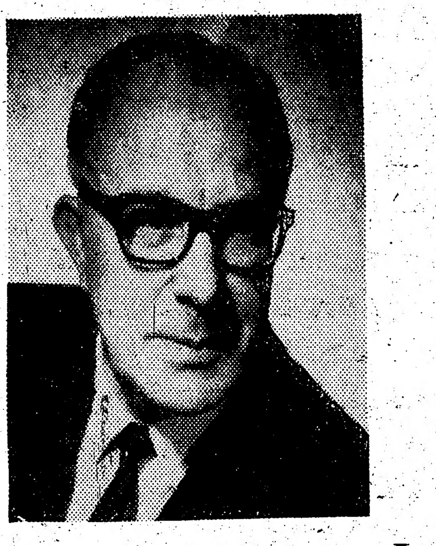

Vilis Hāzners

Draudi Latvijas nākotnei

Ieskats okupētās Latvijas dzīvē 1985. gada otrā pusgadā

(Turpinājums)

Saprotams, ka Dmitrijevs runāja Maskavas vārdā. Un tā šīs sanāksmes pēdējā vārdā CK pirmajam sekretāram atlika vienīgi dot saviem padotajiem republikā bargu brīdinājumu!

Šai bēdīgo konstatējumu apspriedei tūdaļ 17. augustā sekoja atkal *republikas partijas aktīva sanāksme.* Tajā plaši iztirzāja ,,darba ļaužu tikumisko un fizisko pilnveidošanu''. Runāja šoreiz partijas CK sekretārs *A. Gorbuņovs,* un arī saviem norādījumiem no Maskavas bija ieradies PSKP CK propagandas nodaļas vadītāja pirmais vietnieks *V. Zaharovs.* Plašu runu teica arī *B. Pugo,*

Šī sanāksme rādīja, uz cik zema līmeņa atrodas tautas tikumi (taču *krievu* tautas! VH) un tautas fiziskā aprūpe. Cik necik par to esot domāts tikai 13 lauku rajonos (tātad tikai pusē no visas republikas!), bet arī tur visur esot trūkumi un nepilnības bez gala. Saprotams, ka tika nolemts nākotnē visu pacelt ar vispārēju partijas gādību. Bet cik šādu lēmumu nav bijis!?

LKP CK biroja sēde 28. augustā atkal bija pilna ar dažādiem lēmumiem daudzo neveiksmju novēršanai:

tika uzdots:

1) visām ministrijām un resoriem kārtīgi un laikā nobeigt visus lauku darbus;

2) 31. augustā un 1. septembrī sarīkot sestdienas un svētdienas talku lopbarības sagatavošanai;

3) sekmīgi nobeigt šo piecgadi ar veiktām sociālistiskām sacensībām;

4) novērst transporta vilcienu izkraušanas nekārtības resp. vagonu dīkstāvi;

5) novērst slikti organizētās partijas sapulces, apspriedes un c. sanāksmes. Tajās jāpiedalās visiem partijas darbiniekiem, kas daudzās vietās nenotiek;

6) sekmīgāk novērst alkohola lietošanas paražas, ļoti stingri ievērojot visus partijas rīkojumus;

7) novērst visus trūkumus rezerves daļu piegādāšanā lauksaimniecībā līdz 1986. gadam.

Bija arī vēl citi lēmumi un rīkojumi, šoreiz atliek vienīgi komentēt neglābjamos trūkumus lauku darbu veikšanā, kurus vēl arvien mēgina glābt ar talkām, tāpat sen jau savu laiku pārdzīvojusi sociālistisko sacensību bezjēdzība.

Partijai sava roka bija jāpieliek arī dzeršanas ierobežošanā, nodibinot pretalkohola lietošanas biedrību. To tā uzdeva izdarīt arodbiedrību padomei, komjaunatnes CK, Latvijas Zinātņu akadēmijai un Latvijas Veselības aizsardzības ministrijai, jauno biedrību nosaucot par *republikas brīvprātīgo atturības veicināšanas biedrību.* Izraudzītā organizācijas komiteja par savu priekšsēdi apstiprināja *Henriku Rundu.* Tas ir P. Stradiņa republiskās klīniskās slimnīcas galvenais ārsts.

Nozīmīgākais notikums tomēr iezīmējās partijas CK 5. decembra plēnumā, kad Pugo atbrīvojās no sava pēdējā sāncenša partijas CK birojā. Plēnums atbrīvoja *E. Auškapu* no Latvijas KP CK sekretāra pienākumiem sakarā ar viņa apstiprināšanu par Latvijas PSR Tautas kontroles komitejas priekšsēdi (tas ir liels kritiens uz leju partijas chierarchijā!). Viņa vietā par CK sekretāru un CK biroja locekli izraudzīja *O. Anfimovu,* kas līdz šim bija partijas Rīgas pilsētas komitejas otrs sekretārs (tā varens lēciens uz augšu!)
Bez tam plēnums vēl apstiprināja *N. Kakstovu* par Latvijas KP CK vieglās rūpniecības un tautas patēriņa preču nodaļas vadītāju.

Pārkrievināšanas virzienā atkal sperts liels solis uz priekšu.

Oļegs Afimovs dzimis 1937. g., krievs, beidzis Rīgas PI un P. Toljati Ļeņingradas Ekonomikas inženieru institutu. Kopš 1956. gada strādāja Rīgas elektromašīnu rūpnīcā, darbu sācis kā atslēdznieks un beidzis kā direktora vietnieks ekonomiskajos jautājumos. No 1978. gada bija Rīgas eksperimentālās mechanizācijas līdzekļu rūpnīcas direktors, no 1980. gada Rīgas elektromašīnu rūpnīcas direktors un ģenerāldirektors. Kopš 1983. gada — partijas Rīgas pilsētas komitejas otrs sekretārs. Ir vēl citi partijas amati. Tā ir viena no spožākām karjērām, ko Latvijā veicis kāds krievu komūnists!

No Novembra vidus līdz decembra vidum — Latvijā notika kārtējās rajonu un pilsētu partijas komiteju sekretāru vēlēšanas. Tās notiek ik pa divi gadiem reizi. Katrā rajonā ievēlēja trīs (atskaitot Rīgas pilsētu, kur ievēl četrus) sekretārus.

No agrākiem, pirms divi gadiem — 1983./84. g. ievēlētiem 118 (kopskaitā) sekretāriem atkal ievēlēti tika tikai 58, t.i. mazāk nekā pusi, pie kam desmit (sk. iepriekš šajā apskatā) Pugo jau bija nomainījis agrāk, lielāko tiesu aizlaižot pensijā vai norīkojot darbos zemākos amatos. Šoreiz zināms pārsteigums bija, ka no jaunievēlētiem 65 bija nelatvieši, kas agrāk tā nebija. Parasti divas trešdaļas ievēlēja no ,,iedzimtiem''. Taču jaunie rusifikācijas soļi!

Vēl var piezīmēt, ka dažos latviskos lauku rajonos dzīvi nu vadīs tikai nelatvieši (Balvu, Limbažu un c. rajonos). Rīgas pilsētā, kur atrodas vairāk nekā puse no visiem Latvijas KP biedriem, ievēlētie četri sekretāri ir šādi: pirmais — *A. Klaucēns,* otrs *J. Gobelko* un sekretāri — *J.V. Razguļajeva* un *M. Ozols.* Bez tam Rīgas pilsētā ir arī savs partijas birojs, kur par locekļiem ievēlēti: *R. Bērziņa, J. Gobelko, A. Karvonens, A. Klaucēns, A. Kramiņš, O. Misurkins, M. Ozols, A. Pētersons, V. Paminovs, J.V. Razguļajeva, A. Rubiks, V. Samoiļenko un J. Trubiņš.*

Bez tam Rīgas partijas konferencē apstiprināti:
— par partijas pilsētas komitejas organizācijas nodaļas vadītāju *V. Pominovs,*
— par propagandas un agitācijas nodaļas vadītāju — *P. Graboviks,*
— par rūpniecības un transporta nodaļas vadītāju — *A. Sazonovs,*
— par celtniecības un pilsētas saimniecības nodaļas vadītāju — *I. Vasiļjevs,*
— par administrātīvo, tirdzniecības un finanču nodaļas vadītāju — *K. Polis,*
— par zinātnes un mācības nodaļas vadītāju — *I. Samsone,*
— par vispārējās nodaļas vadītāju — *A. Meikališs.*

Par Rīgas pils. partijas komisijas priekšsēdi — *I. Bļudņiks.* Par laikraksta Rīgas Balss redaktoru — *V. Šveide* un par Rīgas partijas organizācijas revīzijas komisijas priekšsēdi tika ievēlēts *I. Vītols.*

Ak, Kungs, cik Rīgā krievu!

Līdz ar visām pēdējo mēnešu pārmaiņām partijas vadībā liekas ka Boris Pugo nu ir jau pilnīgi stiprinājis savu varu un tuvākā laikā nekādu nozīmīgāku pārmaiņu vairs nebūs. To gan vēl liecinās LKP kārtējais kongress, kas sanāk 1986. gadā febr.

Okupētās Latvijas pārvaldība, ieejot 1986. gadā, atrodas *pilnīgi* krievu pārvaldības rokās. *Tāds stāvoklis Latvijā līdz šim nekad vēl nav bijis! Pilnīgai tautas pārkrievināšanai vairs nav ne mazāko šķēršļu.*

Pašreizējais (uz 1986. g. 1. janvāri) Latvijas komūnistiskās partijas CK biroja, tātad Latvijas pārvaldītāju sastāvs, ir šāds:

Latvijas KP CK biroja *pirmais sekretārs Boriss Pugo,* bijušais Latvijas čekas priekšnieks, *pilnīgi* pārkrievojies latvietis, latviski nevēlas pat runāt, *otrs sekretārs Valentīns Dimitrijevs, sekretārs Vitālijs Čemms,* pilnīgi pārkrievojies puslatvietis, nekad nav vēlējies runāt (vai pratis) latviski, pārzina Latvijas lauksaimniecības lietas, *sekretārs Anatolijs Gorbunovs,* pārzina propagandas un agitācijas jautājumus, *sekretārs Oļegs Anfimovs,* pārzina Latvijas rūpniecības jautājumus.

Šiem pieciem sekretāriem *ir visa* noteikšana Latvijā. *Bez tam partijas CK birojā ieiet:* (ar balstiesībām).
Baltijas kara apgabala pavēlnieks ģenerālpulkvedis *Anatolijs Betehtins.*
Latvijas PSR Augstākās padomes prezidija priekšsēdis Jānis Vagris, Latvijas PSR Ministru padomes priekšsēdis Jurijs Rubenis, Rīgas pilsētas partijas komitejas pirmais sekretārs Arnolds Klaucēns.

Statists, bez pienākumiem birojā (,,strādnieku pārstāvis'') *Konstantins Ņukša.*
Biroja locekļu kandidāti: (bez balstiesībām).

Latvijas PSR arodbiedrību savienības padomes priekšsēdis Augusts Zitmanis un *Latvijas PSR Augstākās padomes priekšsēža vietnieks Egils Ozols.*

Ikvienā balsošanā (ja tāda notiktu, jo visu jau nosaka CK pirmais sekretārs) vienmēr pārsvars ir pilnīgs pārvaldītāju rokās!

Pieci resp. septiņi (divi kandidāti) CK birojā ienāk sava amata stāvokļa pēc. Arī starp tiem esošie latvieši ir jau pilnīgi pārkrievojušies un visumā atbalsta Maskavas pārkrievināšanas politiku.

Komjaunatne Vadības maiņa

1. novembrī LĻKJS CK plēnumā no CK pirmās sekretāres un biroja locekļa amatiem atbrīvoja ilggadējo Latvijas komjaunatnes vadītāju *Mārīti Rukmani,* viņas vietā izraugot *Ivaru Priedīti* (Rukmane pāriet partijas darbā).

Bez tam plēnums no amata atbrīvoja komjaunatnes CK sekretāru, biroja locekli, Vissavienības pionieru organizācijas Latvijas republikāniskās padomes priekšsēdi *Gunti Valujevu* (sakarā ar pāriešanu citā darbā).

Par komjaunatnes CK sekretāriem izraudzīja *A. Bērziņu* un *I. Kudrjavcevu.*

Šajā plēnumā runu teica arī Boriss Pugo, iztirzādams uzdevumus, kādi jāveic komjaunatnei, it sevišķi uzsverot audzināšanu jauniešu darba rosmes jautājumos.

(Turpinājums sekos)

«CĪŅA» intervē

Mēbeles ar garantiju?

Mūsu republikas kokapstrādes rūpniecības galvenā plaša patēriņa produkcija ir mēbeles, kas tiek ražotas septiņos uzņēmumos. Kā tur veicas ar produkcijas kvalitātes nodrošināšanu? UZ «CĪŅAS» ĀRŠTATA KORESPONDENTA K. VĀVERES JAUTĀJUMIEM ATBILD REPUBLIKAS KOKAPSTRĀDES RŪPNIECĪBAS MINISTRIJAS PRODUKCIJAS KVALITĀTES UN STANDARTU NODAĻAS VADĪTĀJS TEODORS HENIŅŠ.

— Kā jūs raksturotu mūsu republikā ražoto mēbeļu kvalitāti?

— Ir gūti panākumi to mēbeļu izlaidē, kas atestētas ar Valsts kvalitātes zīmi. Spriediet paši — gandrīz vai 60 procenti var lepoties ar šo novērtējumu. Turklāt atsevišķos uzņēmumos šis skaitlis ir jūtami prāvāks. Piemēram, Rīgas ar Darba Sarkanā Karoga ordeni apbalvotajā mēbeļu kombinātā tikai 30 procentiem produkcijas nav kvalitātes zīmes.

Šādu mēbeļu īpatsvars strauji pieaudzis tieši divu pēdējo piecgadu laikā: salīdzinājumā ar 1975. gadu aptuveni astoņas reizes. Mūsu produkcija tiek eksportēta uz ASV, Angliju, Zviedriju, Čehoslovakiju, Ungāriju un citām valstīm. Arī tas liecina par kvalitāti un prestižu.

— Vai tas nozīmē, ka kvalitāte vairs nerada iebildumus?

— Diemžēl pircēju sūdzības vēl nav reta parādība. Tās nākas uzklausīt gan mēbeļu pārdevējiem, gan mums — ražotājiem. Visbiežāk pretenzijas izraisa nepiecieši nokomplektēta mēbeļu furnitūra — trūkst viru, skrūvju, rokturu u.c. Gadās arī mehāniski defekti — mēbelēm salauztas detaļas. Tomēr šeit visu vainu uzņemties negribam. Uzskatām, ka visbiežāk šādi defekti rodas, mēbeles pārvadājot. Diemžēl to precīzi konstatēt un pierādīt ir ļoti grūti. Turklāt pircējam taču ir vienalga, kas pie tā vainojams. Tāpēc domājam, ka uzlabot mēbeļu iesaiņojumu, ka panākt, lai tās droši pasargātu no dažādiem triecieniem. Taču te ir vēl viena būtiska problēma. Veikalos mēbeles pārdod nepārbaudītas. Iedomājieties — pērkat spuldzīti par pusrubli, tā tiek pārbaudīta — deg vai ne. Par viesistabas iekārtu maksājat pusotru tūkstoti, bet nesaņemat nekādu garantiju. Pirms pārdošanas katru mēbeļu komplektu vajadzētu izsaiņot un pārbaudīt, vai nav kas salauzts. Protams, veikalos to izdarīt nebūt nav viegli. Tomēr tas ir nepieciešams, jo tikai tā var novērst pircēju neapmierinātību.

— Tirgotāji sūdzas par atsevišķu mēbeļu tipu trūkumu. Dārgo viesistabu garnitūru pietiekot, toties trūkst virtuves iekārtu, mēbeļu jaunajām ģimenēm, kas reti var atļauties tās dārgās, kuras visbiežāk redzamas veikalos.

— Taisnība. Šobrīd pieprasījums tieši pēc virtuves mēbelēm ir ļoti liels un to apmierināt grūti. Mūsu republikā šādas mēbeles gatavo ražošanas apvienība «Rīga». Vēl pirms pāris gadiem šo produkciju pirka ļoti maz...

Par mēbelēm jaunajām ģimenēm. Patiesi, pašreiz neko pietiekami lētu un izskatīgu piedāvāt diemžēl nevaram. Par to domājam, tāpat kā par mēbelēm lauku iedzīvotājiem, dārziem un vasarnīcām.

Visa nelaime tā, ka ražošanas jaudas uzņēmumos ir ļoti saspringtas, rezervju tikpat kā nav, tāpēc nevaram operatīvi reaģēt uz pieprasījuma izmaiņām. Turklāt tās paredzēt iepriekš ir tikpat kā neiespējami.

— Te daudz varētu līdzēt rūpīga pircēju vēlmju izzināšana. Vai kaut kas tiek darīts šajā jomā?

ALAs valdes priekšsēdis saņēma šādu CIA atbildi:

CENTRAL INTELLIGENCE AGENCY

WASHINGTON, D. C. 20505

PUBLIC AFFAIRS
Phone: (703) 351-7676

29 January 1986

Mr. Aristids Lambergs
President
American Latvian Association
in the United States, Inc.
400 Hurley Avenue
P. O. Box 4578
Rockville, MD 20850-0432

Dear Mr. Lambergs:

Thank you for writing Director Casey, for whom I am responding.

As a matter of policy, this Agency can neither confirm nor deny that Mr. Imants Lesinskis was an agent for a Western intelligence service. However, Mr. Lesinskis' courage, dedication, and true patriotism were well known to many of us here and we can confirm that the information he provided after his defection made a significant contribution to the U.S. Government and this Agency. We applaud Mr. Lesinskis' efforts to inform publicly the members of the various Western Latvian communities of the disinformation activities of the Soviet Latvian "Committee for Cultural Relations with Countrymen Abroad." We join you and his family in mourning the loss of Mr. Lesinskis.

Sincerely,

G. L. Lamborn
Public Affairs

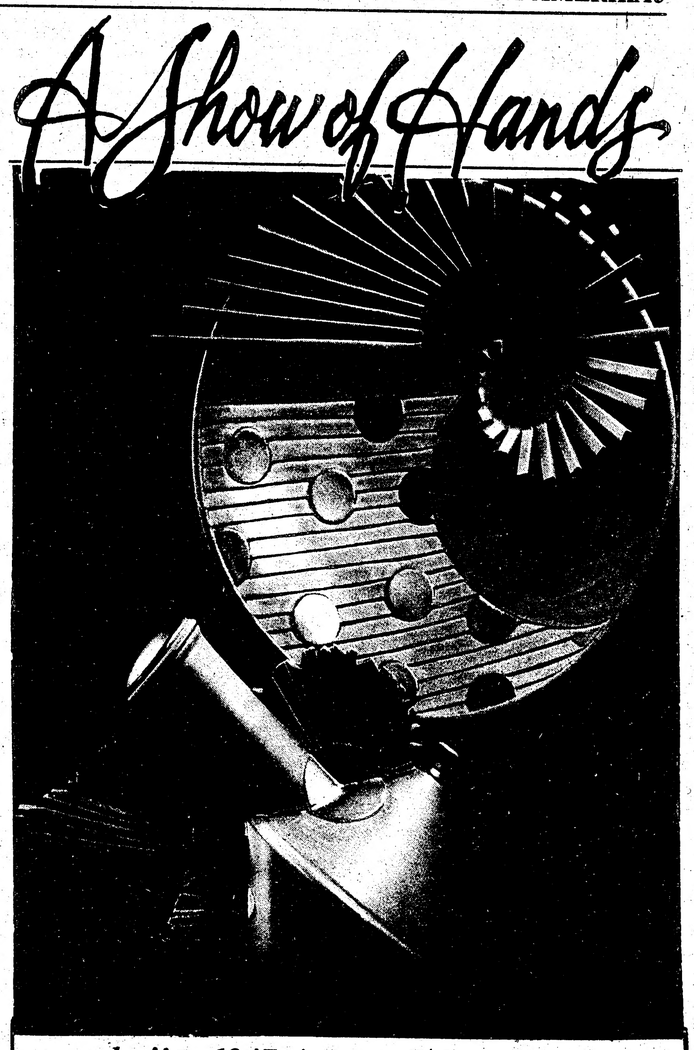

galerijā, 1947 Avenue Rd., Toronto

Pētera Jansona

keramikas un skulptūras izstāde

no 7. marta līdz 2. aprīlim, atvērta no pl. 10—17
no pirmdienas līdz sestdienai.

Valdis Pavlovskis stāsta

ALA's Ārējās informācijas biroja vadītājs Valdis Pavlovskis ceļā uz Toronto bija apstājies Kalamazū, kur 30. janvārī dienā referēja Latviešu studiju centrā par ārējās informācijas darbu, iesaistot pārrunās arī studentus, bet vakarā Latviešu Biedrības telpās izkārtoja līdzīgu sanāksmi organizāciju un draudžu vadītājiem un pārstāvjiem, pastāstot, ko dara Ārējās informācijas birojs, kas vēl būtu darāms un kas jādara latviešu centros uz vietas. Svarīgas ir vēstuļu kampaņas savas pavalsts kongresa locekļiem (senātoriem un tautas vietnieku nama pārstāvjiem).

Pašlaik aktuāla ir Baltijas Brīvības dienas rezolūcija (Senate Resolution 258, House Resolūtion 500). V. Pavlovskis pastāstīja arī par jaunu pasākumu ALPAC (American Latvian Political Action Commitee), kas vāks naudu un latviešu vārdā dos tiem politiķiem, kuri aizstāvēs latviešu lietas. Tā gūst panākumus žīdi un citas grupas, jo šādas kopīgas akcijas atstāj iespaidu. ALPAC priekšsēdis būs Valdis Pavlovskis, kasieris — Dr. Ansis Blāķis, advokāte — Dace Brēmane (no Kalamazū), par locekļiem darbosies ALA's priekšs. A. Lambergs un citi. Aicināja visus abonēt Latvian News Digest (tagad $15.- gadā), kas kļuvis par ļoti spēcīgu cīņas ieroci mūsu nacionālpolitiskajā darbā. Katrs samaksāts numurs dod iespēju izsūtīt 3 brīveksemplārus. LND tiek sūtīts ASV prezidentam, kongresa locekļiem, bibliotēkām, lielākiem laikrakstiem, kā arī Apvienoto Nāciju delegācijām.

V. Pavlovskis aicināja iesniegt ziņas par krievu pārkāpumiem Helsinku nolīguma izpildīšanā (piemēram, vīzu noraidīšanas gadījumi). V. Pavlovskis vēl ziņoja par satikšanos ar OSI pārstāvjiem, kur saņemtas tikai noraidošas atbildes, jo visi darot tikai savu pienākumu saskaņā ar kongresa pieņemto likumu. Tas tomēr nav tiesa, jo netiek ievērotas demokratiskās valstīs pastāvošās tiesību normas par liecību pārbaudīšanu un liecinieku nopratināšanu (cross-examination) attiecībā uz KGB piegādātām liecībām un liecinieksiem.

Pārrunas izraisīja amerikāņu tirgotāja armēņa Gregoriana prāva pret Padomju savienības laikrakstu Izvestija un Tirdzniecības ministriju par līguma laušanu. Tiesa ir piešķīrusi Gregorianam 300 milj. dolāru. Viņa advokāts G. Kroll ir izteicies, ka 70 milj. dolāru varēs iegūt, konfiscējot Baltijas valstu bloķētos līdzekļus ASV (kam krievi citādi netiek klāt). Ārējās informācijas birojs ir informējis Ārlietu un Tieslietu ministriju; kopā ar Brīvības līgu ir pieņemts arī advokāts, kas aizstāvēs Baltijas valstu intereses.

A. Dravnieks

DV vadības sanāksme Straumēnos

DVF Straumēnos, Anglijā, 19. janvārī notika DVCV prezidija sēde, kuŗā piedalījās arī DVF valdes priekšsēdis L. Rumba, kā arī prezidija locekļi S. Lindiņš un A. Lindens, organizācijas vanadžu priekšniece A. Liepiņa un CV padomnieks I. Kažociņš. Sēdi vadīja DV priekšnieks J. Frišvalds. Viņš aicināja ar klusuma brīdi pieminēt 1985. gada beigās mirušos DV darbiniekus: V. Cukuru un V. Tomsonu. V. Cukurs nodibināja pirmo DV nodaļu Anglijā, līdz mūža galam tas palika aktīvs organizācijas darbinieks un noteikts savu uzskatu aizstāvis. L. Rumba apsveica DV priekšnieku sakarā ar organizācijas 40 darba gadiem. Šo gadījumu iepriekšējā vakarā DVF bija atzīmējis ar labi apmeklētu sarīkojumu Straumēnos. DV priekšnieks pastāstīja, ka saņēmis ļoti daudz rakstveida sveicienu un laba vēlējumu organizācijas gada dienā no biedriem visā pasaulē. Apsveicēju starpā bija arī PBLA priekšsēdis Dr. O. Pavlovskis.

Prezidijs apstiprināja vienošanos par DV centrālās valdes sēdes sasaukšanu šinī gadā Bērzainē, Freiburgā, Rietumvācijā. Sēde sāksies 16. jūlijā, plkst. 10:00 no rīta un turpināsies 17. jūlijā. Saņemts apstiprinājums, ka svētdien, 15. jūlijā, Lommeles kaŗavīru kapos notiks svētbrīdis, kur piedalīties aicināti visi braucēji uz DV globālajām dienām Bērzainē. DV priekšnieks pastāstīja par Romā paredzētajām Latvijas evaņģelizācijas 800 gadu svinībām un mudināja tos, kas tur piedalīsies, izmantot šo notikumu latviešu tautas likteņa popularizēšanai. Ceļotājiem, kam tas iespējams, ieteicams apmeklēt arī Raiņa un Aspāzijas mūzeju Kastaņolā.

DV globālo dienu rīcības komiteja ar lielu enerģiju un apdomu organizē globālo dienu programmu. Ir aicināts, un cerams, ka ieradīsies, arī archibīskaps A. Lūsis. Aicināts arī PBLA priekšsēdis Dr. O. Pavlovskis un citi diplomātiskie, sabiedriskie un garīgie pārstāvji. Starp tālajiem viesiem būs arī DV Brazilijas nodaļas valdes priekšsēdis P. Ļavāns.

Prezidijs izskatīja budžetu 1987. gadam. Kasieris A. Lindens paskaidroja, ka budžeta posteņu attiecībās nav lielu atšķirību no 1986. gada budžeta, bet viss budžets paaugstināts par 7%. Prezidijs budžeta projektu pieņēma, lai to dotu centrālai valdei apstiprināšanai.

Ilgi gaidītā grāmata: A. Silgaiļa apraksts par Latviešu leģionu angļu valodā, apsolīta šā gada februārī. Grāmatai būs 240 lappuses. Latviešu kaŗavīrs... serijas devītā grāmata — par kaŗavīriem pēc Otrā pasaules kaŗa, ir daudz pieprasīta un būs drīz izpārdota. Tik labi neizpērk Laiks, telpa, ļaudis 4. grāmatu, no kuŗas vēl labs skaits krājumā. Prezidijs pārrunāja arī vēl citas DV publikācijas un ierosinājumus jaunām publikācijām.

Prezidijs mudināja DV zemju valdes atbalstīt dažādu zemju pastkaršu sūtīšanu sirdsapziņas cietumniekiem un citiem brīvības cīnītājiem apcietinājumā un Latvijā. Tās ar svešu zemju skatiem un dažiem sveiciena vārdiem latviešu valodā stiprina brīvības cīnītāju morālos spēkus un palīdz viņiem izciest uzliktos pārbaudījumus. Vēlams, lai piedalītos iespējami liels rakstītāju skaits.

Ar gandarījumu prezidijs uzņēma E. Rētiga ziņojumu par LSK Neredzīgo kopas skaņu lenšu bibliotēkas darbību. 1985. gads bijis ražīgākais viņa darbības 15 gados. No dažādām zemēm kopā saņemti 162 ieskaņojumi. 152 no tiem saņemti no DV organizācijas biedriem, par ko Retigs izsaka organizācijas vadībai savu un kopas biedru pateicību.

Prezidijs ar pateicību pieņēma DV Zviedrijas zemes valdes dāvinājumu DV centrālai valdei — divas video kasetes par pulkvedi Lobi. **Iks.**

Arnis Akmentiņš

Arģentīna nav Lejputrija

(9. turpinājums)

— Seņor, seņor! Kur jūs skrienat? Kāpiet kulbā iekšā! Es jūs aizvedīšu! — zirga vīrs aicina.

Neliekos dzirdam un paātrinu soli.

— Seņor! — svešais neatlaižas. — Es esmu tio Lorenzo!... zēna Eugenioumberto tēvocis. Jūs, seņor, esat mans klients! Klientus mēs transportējam par puscenu! Par vienu pezo jūs aizgādāšu centrā... vai, kur vien vēlaties. Neesiet amarete (sīkstulis)! Dievs simts reižu jums atlīdzinās, ko savam tuvākam novēliet... Hei! Kāpiet iekšā! Laime bēg no tādiem, kas tai kājām pakaļ dzenas!

Tik ceremoniāla priekšā stādīšanās un radu rakstu izklāsts jāievēro. Un arī mazliet jāpasmaida. — Filozofs pēc veiksmīga laimes mednieka nepavisam neizskatās. Rati veci un sagrabējuši, zirgs kaulains, un braucējs tērpies pavisam nonēsātā uzvalkā. Abiem — zirgam un kučierim — paspurušas no palmas lapu šķiedrām pītas salmenīcas galvā, kas sarga pret aplami karsto siltzemes saules svelmi.

Iesēžos sēdekļa vienā stūrī, un visa kulba sasveras uz manu pusi, tā ka buka stāv ieslīpi. Pēc pus ,,kvadras'' virsbūves dzelži sāk trīties gar vienu ratu.

Seņor! Lūgtu piedošanu! pārvietojieties pašā vidū! — tio Lorenzo mani pamāca. — Arī ratiem, tāpat kā visām lietām šai pasaulē, nepieciešams līdzsvars. Tā! Un tagad saturieties! Cheee! Pingo! — ar speciāli spalgu plīkšķi nošvīkst pātaga. Un mēs drāžamies kā dienās trikatiešu kāzinieki no baznīcas mājās braukdami. Bukas kreisajā pusē grabēdams kratās senlaicīgs četrkantains bronzas lākturis ar mazliet apkvēpušu un ieplīsušu stikla cilindri. Blakus pieskrūvēta spoža skārda taure ar melnu iegarenu gumijas pūsli tievajā galā. Ielu krustojumos šīs taures pūtieni skan kā izbiedētas meža zoss kliedzieni, brīdinot kājām gājējus un automobiļu šoferus, lai viņi pie laika pamanītos atbrīvot ceļu. Ar brūnu ādu pārvilktajā sēdeklī pašā vidū izdilis caurums, kur ratiem trakajā skrējienā līgojoties un kratoties, reizēm diezgan sāpīgi sajūtama kādas nolūzušas popējuma atsperes smailā atskabarga. Es nepagūstu par šo neērtību sūdzēties, kad brauciens jau galā.

— Stēeee! Pingoooo! — ar tādu gari stieptu saucienu ormaņa kulba apstājas ieroču meistara Bazalo darbnīcas un sporta piederumu veikala priekšā. Cik derīgs svešā malā ir draudzīgs padoms, to tūliņ redzu un manu. Vietējos iezemiešus nepazīdams, es noteikti būtu pagājis šim klientam garām, ja tio Lorenzo ar gudru ziņu mani te nebūtu atvedis. Izrādās, ka seņora Bazalo mechaniķi labo arī petrolejas gāzes plītis, gāzes lāktuŗus ,,sol de noche'' (nakts saule) un šujammašīnas. Seņoram Bazalo ar labu peļņu pārdodu divdesmit dučus šujammašīnu adatu. Bet ar tecilām iesākumā man negrib tik labi veikties. Tām visgrūtāk atrast pāris pirmos pircējus. Saltas tirgotāji ir ļoti nopietni un praktiski ļaudis. Viņi labprāt nevēlas riskēt, ieguldot naudu tādās precēs, kuŗas šai pusē vēl nekad nav redzētas. — Kas tādas tecilas pirks? Vai cena nav par augstu? Kur un cik tās derīgas?

Ceļojoša tirdzniecības aģenta amatam spāņu valodā ir divi nosaukumi: korredors un viajante (izrunā viahante), kas nozīmē gandrīz vienu un to pašu. Šai darbā, kas interesanta un pārsteigumiem pilna nodarbošanās, galvenā panākumu atslēga ir optimisms. Tādēļ neveiksmes vajag glabāt kā veikala noslēpumu un ar panākumiem skaļi spodrināt savu preču slavu. To sauc par tirdzniecības propagandu. Vislielākie meistari šai mākslā ir profesionālie politiķi. No viņiem daudz var mācīties. Tikai jāsargās no pārāk revolūcionārām idejām. Tirdzniecībā, kur visu iespējams aptaustīt, nosvērt un izmērīt, tās bieži izrādās pārāk utopiskas un tādēļ nederīgas.

Vēl reizi iegriežos lielajā Virgilio Garcias ,,fereterijā'', kuŗas milzīgo kristalla skatlogu rinda no ielas stūŗa stiepjas vai ceturtdaļu ,,kvadras'' gaŗumā. Šoreiz piedāvāju šujammašīnu adatas, par kuŗām veikala īpašniekam rodas interese. Dons Virgilio ar savu kalseno augumu un īpatnējo spāņu valodas akcentu ļoti atgādina manu bijušo Valmieras ,,ķīīmijas'' skolotāju, kas patskaņus dažos vārdos izrunāja ar neparastu gaŗi stieptu uzsvaru. Cik līdzīgas šīs sejas! Augstā piere un vaigu kauli pārvilkti ar bālu, gandrīz caurspīdīgu ādu, tā ka skaidri var saskatīt galvaskausa kontūras. Ap šaurajām lūpām enerģiski asķētiska izteiksme. Deguns mazliet plastiskāk veidots, un pelēkās acis zem tumšajiem uzaču lokiem raugās ar tikko jaušamu draudzīgu smaidu. Varbūt taisnība tiem prātniekiem, kas apgalvo, ka skatienā atspoguļojas cilvēka dvēsele?

— Epā! — pirmās trīs tecilas nopērk Perals Garcia. Redzēdams, ka klientam grūti izšķirties, palīgā ņemu mazu stratēģisku kaŗa viltību. Spāniešu vājums ir lepnums. Tikai nepalikt citu ēnā! — Saku, ka dons Virgilio vēlas iegādāties divas.

— Tā! — veikalvedis un direktori īsu brīdi apspriežas. — Atnesiet mums trīs tecilas! — skan viņu lēmums.

Ar mazāku veikalu īpašniekiem vieglāk saprasties. — Ja jau lielie tirgotāji man devuši savus pasūtinājumus, tad pērk viņi arī. Kad saņemšu pa dzelzceļu sūtītās preces, divas tecilas vēlas Francisko Masciarelli, kuŗam pieder auto rezerves daļu un darbarīku veikals, un vienu Lerma S R L (Sociedad Responsabilidad Limitada), kuŗas īpašnieki tirgojas ar traktoriem un lauksaimniecības mašīnām.

Steidzos uz dzelzceļa piestātni un priecājos: Atkal man uzsmaidījusi laime. Klusībā pie sevis izrēķinu, cik ķieģeļu, smilšu un kaļķu varēšu nopirkt savas mājas celšanai par šā rīta peļņu. Ieceļotāji un iezemieši tik vareni būvējas, ka vietējās fabrikas nespēj saražot pietiekami daudz cementa. To importē no Polijas. Katrs maiss maksā četrpadsmit pezo...

Buenosairesas vilciens — ja ceļā nenokavējas — pienāk agri no rīta. Droši, ka saņemšu dona Mauricio tecilas! — Uz Arģentīnas dzelzceļiem nekas nepazūd! Rīt savam darba devējam varēšu nosūtīt naudas pārvedumu un jaunu preču pasūtinājumu. Saltas veikalnieki ir veči uz goda!

Šķiet, ka ar zeltīto un sudraboto skārda pildāmspalvu pārdevējam šodien veiksmīga diena. Jau no pāris ,,kvadru'' attālumā var dzirdēt, kā abi gaučo un vairāk nekā simtgalvains. Bolivijas indiāņu runas koris kliedz varenu: Siiiiiii! Ar sarkanām desmit pezo banknotēm apklāts viss melnais ponču. ,,Dāvanu'' saņēmēji apliecina, ka ir labi kristieši un godina mirušos.

Ceļotāju bagāžas izsniegšanas birojā man brīdi jāgaida. Ierēdnis pašreiz skaidrojas ar kādu korpulentu iezemiešu seņoru, kuŗam atgadījusies manējai līdzīga nelaime.

— Apžēlojieties! Es esmu... pliks! — seņoram no uztraukuma brīžiem aizraujas balss. — Manas goda... drēbes... smokings un veļa... tai koferī! Un... vai jūs saprotiet?... nākošo svētdien... mana vienīgā meita... precas... ar... Tukumaņa provinces gu... gubernātora d... dēlu!

— Pacietību, seņor! Uz Arģentīnas dzelzceļiem nekas nepazūd! — uztraukto pilsoni mierina ierēdnis. — Rīt vai parīt piezvanait pa telefonu! Gan pienāks! Gan saņemsit! Līdz nākamai svētdienai vēl laika diezgan...

— Bet es! Es nevaru gaidīt! Mana lidmašīna uz Boliviju atiet pēc divām stundām! — dialogu pārtrauc kāda ļoti izskatīga tumši zilā zīda kostīmā tērpusies dāma. Apģērba plānais, cieši piegulošais audums speciāli izceļ viņas ķermeņa rudenīga brieduma daiļās formas. Kupli krūšu apaļumi gandrīz veļas laukā no dziļā kakla izgriezuma. Žvadz sudraba un zelta rokas sprādzes un važas. Uz slaidajiem pirkstiem vizuļo gredzeni.

— Santissima Virgen! Kā tas... ies... iespējams? Kur pa... palikusi... mana bagāža? — vaid korpulentais seņors.

— Meklējiet! Darait kaut ko! Sūtait telegrammu uz Buenosairesu! — ierēdni pamāca nepacietīgā seņora.

— Qureida (cienījamā) seņora! Estimado (godājamais) seņor! Desmit tūkstoš reizes atvainojiet! Santiagodelestero provincē jau trīs dienas plosās vētras, negaisi un tornādo. Vadi! Visi vadi pārtrūkuši! Nav iespējams telegrammu nosūtīt, ne atbildi saņemt!

— Ai! Lieciet salabot! Es nevaru ilgāk gaidīt! Manam vīram vēl šodien jābūt Bolivijā. Mūsu vārds ir Navarro! Vai tas jums neko nesaka? — dāma nerimstas.

Navarro! Navarro? — ierēdnis mīnstinās un kā hipnotizēts blenž dziļajā izgriezumā.— Piedodiet! Ar ko man būtu gods...

(Turpinājums sekos)

Studiju centram nepieciešams atbalsts

1982. gadā notika pirmā plašā ziedojumu akcija Latviešu studiju centra (LSC) būvēšanas aizdevumu atmaksai un tālākās izbūves līdzekļu sagādei. Apzinoties LSC vajadzību, sabiedrības atbalsts bija vienreizējs. Ienākušā summa pārsniedza 60.000 dol.

Ar Amerikas Latviešu Apvienības maksām un atsevišķu labvēļu atbalstu, kā arī līdzīga devuma (Matching grant) iemaksām Rietummičigenas universitātē, akadēmiskās latviešu studijas varēja attīstīties tālāk un latviešu programmas studenti tagad var iegūt pat ,,majora'' koncentrāciju latviešu valodā un literātūrā.

Kā visiem augstākās izglītības pasākumiem, kas nesaņem pavalsts vai federālās valdības piemaksas, arī mūsu studijām Rietummičigenas universitātē periodiski vajadzīgs latviešu sabiedribas atbalsts. Tāpat tas nepieciešams arī LSC aizdevumu atmaksām, studentu īres sedz tikai tiešos izdevumus.

Kas ir LSAC un Rietummičigenas universitātes latviešu studiju programmas pašreizējās vajadzības? Kopš 1982. gada ziedojumu akcijas vajadzēja izbūvēt LSAC dienvidrietumu spārna apakšējo stāvu par papildus bibliotēku, kā arī iebūvēt atsevišķu semināru telpu. Tas paveikts ar ALA iekšējo aizdevumu LSC, kas jāatmaksā un ir ap 40.000 dol. LSC ir jāatmaksā arī ap 25.000 dol. bezprocentu aizdevumos.

Kārtējās vajadzības: līdzekļi periodiskām piemaksām pie RMU latviešu studiju programmas; plašās bibliotēkas uzturēšanai un tālākai izveidošanai; sēmināriem, kas akadēmiskā gada studiju ietvaros notiek LSC gandrīz katru nedēļu; papildus insulācijai LSC ēkas bēniņos, kā arī papildus inventāra iegādei un aizstāšanai, kur vien nepieciešams.

LSC padomes vārdā aicinām talkā ikvienu palīdzēt atkārtot vai pārspēt 1982. gada rekordu.

Ja neesat vēl saņēmuši ziedojumu zīmes, lūdzu rakstait vai zvanait LSC padomes priekšsēdim Valdim Muižniekam (2318 Gull Rd., Kalamazoo MI 49001, tel. (616) 345—4211, mājā, (616) 343—2667, darbā).

Ja vēlaties ziedot augšā minētajām vajadzībām, čeks rakstāms uz ALA — LATVIAN STUDIES CENTER vārdu un nosūtāms uz LATVIEŠU STUDIJU CENTRU, 1702, Fraternity Village Dr., Kalamazoo, MI 49007, ASV dzīvojošiem ziedojums ALA,i atbrīvots no ienākuma nodokļiem.

Valdis Muižnieks,
LSC padomes priekšsēdis

Piektās Globālās Daugavas Vanagu dienas

Kas gan cits mums dod drošību un spēku kā tas, ka mēs viens otru atbalstām un viens otram izpalīdzam. Seneka.

Cilvēks, salīdzinot ar citām dzīvām radībām, ir vājš un nespēcīgs radījums, tādēļ viņa stiprums rodas tikai kopumā, vienībā un sabiedrībā ar citiem. Divi īpašības dod cilvēkam spēku, saka Seneka, tās ir saprāts un vienotības apziņa.

Pirms 40 gadiem Beļģijā, Cēdelgemā, gūsta nometnē, latviešu leģionāri, apzinoties, ka tomēr pienāks atlaišanas diena no gūsta, radīsies jautājums, ko iesākt svešajā zemē, kā dzīvot, kur palikt. Vienīgais un pārskatāmais atrisinājums bija — radīt apvienību, kuŗā saslēgtos visi bijušie kaŗavīri, lai tad ar kopējiem spēkiem viens otram palīdzot, varētu izcīnīties cauri dzīves grūtībām. Ka grūtības būs, par to nevienam nebija ne mazāko šaubu. 1945.g. 28. dec. dibināšanas sapulcē sanāca kopā 311 pārstāvji, kas izvēlēja un izkārtoja techniskos jautājumus, lai rakstveidā radītu noteiktu, visiem pieņemamu noteikumu veidu un bazi turpmākiem darbiem un vajadzībām.

Ir vērts piezīmēt, ka šinī sapulcē 203 no izvēlētiem baraku pārstāvjiem bija jaunāki par 35 gadiem. Tātad 2/3 no visiem delegātiem toreiz, mērojot ar šolaiku mērauklu, bija tiesīgi piederēt pie jebkuŗas jaunatnes organizācijas. No šiem 2/3 puse jeb 110 vīru nebija vēl sasnieguši 30 gadus, un no tiem 54 bija pat zem 25 gadu vecuma.

Tātad tie visi bija tālaika jaunieši, kuŗi apzinājās, ka tikai vienotībā ar citiem, vienoti ciešā kopībā, bijušie leģionāri varēs pastāvēt smagā dzīves cīņā. Pie tam viņi nedomāja tikai paši savām vajadzībām cīnīties un pastāvēt, nē, viņi domāja un solījās palīdzēt arī tiem kaŗa biedriem, kas bojātās veselības dēļ nespēja uzņemties darbu savas iztikas sagādei.

Bija radīta Daugavas Vanagu organizācija. Līdz ar to bija likti pamati lielajai, varenajai latviešu apvienībai, kuŗa tagad ieiet jau piektajā gadu desmitā — ne tikai ar lielu biedru skaitu, bet arī visi vienoti idejiskā un nacionālā vienībā un darbā.

Pēc tam kad Vācijā, nometnēs dzīvojot, bija izstrādāti un izplānoti uzdevumi, darba veids un pienākumi, kad bija izstrādāts, kā rīkoties un kā kārtot dzīvi nākošos laikos, sākās lielais izceļošanas vilnis. Tas aizveda daudzus mūsu biedrus lielajā pasaulē, un tur viņi veidojās ne mazāk stipri un vienoti kā Cēdelgemas pelēkajās barakās vai nometņu vienmuļībā.

Šodien Daugavas Vanagu organizācija ir tik stipra, ka pat liecinieki no okupētās Latvijas liecina: — Daugavas Vanagus čeka uzskata par spēcīgu pretkomūnistisku organizāciju un tādēļ nežēlo līdzekļus, lai viņus apkaŗotu. — (Lešinskis 6.6.80. Losandželosā).

Kā kādreiz Cēdelgemā, kad daži bija pārliecināti, ka šī jaunradītā organizācija izjuks, līdzko visi izies pa nometnes vārtiem, tā arī šodien vienmēr laiku pa laikam atrodas kāds, kas Daugavas vanagus grib iebīdīt kādā nostūrī, kuŗš rezervēts kaŗa noziedzniekiem. Bet nevienam no šiem atklātajiem vai parasti slepenajiem mūsu organizācijas nīdējiem nav izdevies iedragāt viņās dienās slēgtās draudzības un vienotības tiltu.

Ja arī kādam šad tad gadās kādi idejiski paklupieni, tad par to mums nebūtu jāuztraucas, bet gan jāpalīdz tādam piecelties, jo paklupt var tikai tas, kas iet, kustas. Tādi, kuŗi stāv uz vietas, nepaklūp. Pie tam paklupt nav noziegums, — noziegums ir tad, ja vairs negrib piecelties.

Kaut arī Daugavas vanagi ir izlidojuši daudzās zemēs un simtās nodaļās, viņi visi ir vienoti domās, darbos un savstarpējā izpalīdzībā.

Tas ugunskurs, kuŗu iededzināja Cēdelgemā, vēl vienmēr deg. Lai tā liesmas nesaplaktu, neapdzistu, laiku pa laikam ir jādod jaunas ierosmes, jauns stiprinājums un jaunas idejas. Tādēļ mūsu organizācijas biedri satiekas gan lokālās sanāksmēs, gan zemju salidojumos. Ik pa pieciem gadiem notiekošās Globālās dienas izrīkot šogad uzņēmusies Vācijas Daugavas vanagu saime. Tās zemes saime, no kuŗas sākās lielais izlidojums pasaulē.

Freiburgā, skaistajā Švarcvaldes dienvidrietumu malā, šo dienu rīkotāji aicina vanagu saimi no visām zemēm un kontinentiem. Aicina nākt, satikties un par jaunu apliecināt savu ticību, gribu un pārliecību mūsu organizācijas mērķiem un uzdevumiem.

Pirms šo dienu uzsākšanas tie, kuŗi to iespēj un grib, pulcēsies Lomelē, kur Beļģijas draugu izkārtojumā uz svētbrīdi satiksies senie draugi un jaunie šodienas ceļa līdzgājēji... Lai tur lielajā Dvēseļu svētnīcā visi godbijībā nodotu piemiņas sveicienus tiem draugiem, kuŗi pagura ceļā uz brīvību.

Freiburgā — Bērzainē, satiksies gan mūsu biedri, gan draugi un labvēļi un, pieminot visus visos laikos bojā gājušos Latvijas brīvības cīnītājus, iesvētīs vienkāršu, bet simbolisku piemiņas akmeni. Zaļās zāles sega pieminekļa priekšā, puķu krāsu bagātība, kas rotā pieminekļa pakāji, apliecina mūsu visu uzticību, cieņu un godinājumu visiem, kuŗi savas dzīves atdeva tēvzemes mīlestībā.

Tautas brīvību mēro ar krustu rindām, teic poļu dzejnieks. Un latviešu tautas krustu rindas ir bezgalīgi gaŗas.

Pēc Piekto globālo dienu nobeiguma mūsu katoļticīgie brāļi kārto ceļojumu uz Romu. Romā latviešu tautas grupu audiencē pieņems pāvests Jānis Pauls II.

Šis pāvests, kas prot vēsturisko saprātu apvienot ar politisko instinktu, zina, kādas bija sekas 1953. gada notikumiem Berlīnē, kā brīvība mira 1956. gadā Budapeštā un kā tas notika 1968. gadā Prāgā. Viņš rāda apvāršņus kā savai, tā visām Austrumeiropas tautām, kā novērst liekus asins upuŗus, lai ar pacietību un tomēr dzīvu sirdsdedzi un pēc ļoti gaŗa ceļa mēs nonāktu pie morāli ētiskas, kristīgas Eiropas un brīvas pasaules bez apspiedējiem.

Bez ticību un tautību atšķirības šis pāvests aicina un sauc, mudina un aizlūdz par visiem, kas šodien dzīvo nospiestībā un izmisumā.

Reiz uz Staļina izsmieklā teikto vaicājumu: „cik tad tam pāvestam ir divīziju?", šodien pāvests Jānis Pauls II, šis bezbailīgais vīrs, ir atbildējis ar neizsakāmu miljonu ticīgo apliecinājumu. Pie tam šie ticīgie ir bruņoti ar gaŗu, dvēseli un ticību brīvībai un Dievam. Tālā nākotnē skatoties,

šis spēks ir daudz lielāks par visām kaŗa mašīnām un ierīcēm.

Daugavas Vanagi, tāpat kā visa aktīvā trimdas saime, jau 40 ilgus gadus nepārtraukti strādā līdz latviešu tautas vēstures veidošanā. Viņi tur ierakstījuši ne vien vienu lepnu lappusi, jo vēsture nav mūsu liktenis, tā ir mūsu visu garīga, mērķtiecīga un apzinīga darba sasniegums — rezultāts.

Lai Visuvarenais palīdz un svētī mums mūsu vienību, lai mūsu domas, darbi un idejas palīdz brīvot ceļu uz mājām un latviešu tautas bāru asaras nožāvē gaišā brīvības saule!

Tēvzemei un Brīvībai!
Daugavas vanagi, sasauksimies!

Jēkabs Leitītis.

Janim Hūnam 90 mūža gadi

Kurzemē, Asītes pag. 1896. gada 31. janvārī dzimušais Janis Hūns sasniedzis 90 gadus. Bez dvīņu brāļa ģimene bija svētīta vēl ar 4 brāļiem un vienu māsu. Lai gan Jaņa tēvs un vectēvs bijuši lauksaimnieki, viņi vienmēr vadījuši dažādus koŗus. Pēc Nikolaja Ģimnazijas Liepajā beigšanas Janis, skolas draugu ietekmēts (Plensners u.c.) brīvprātīgi iestājās Landesvēra armijā, bet pēc mēneša gāja latviešu pusē. Nodibinoties orķestrim, Hūns ir tā kapelmeistars.

Orķestri iedala sakaru rotā. Ceļā uz fronti Āpšupē Hūnu ievaino. Pēc Kurzemes divīzijas nodibināšanās Janis Hūns nokļūst atpakaļ Liepājā un 1921. g. demobilizējas.

Kā atbrīvotājam Hūnam piešķir, zemi Asītes pag. Auderu muižas laukos. Kaimiņos zemi saņem arī jaunākais brālis, kas to vēlāk pārdod brālim, un tā rodas diža saimniecība ar varenām ēkām un priekšzīmīgu apsaimniekošanu. Hūnu ģimenē aug 2 dēli: Viesturs un Gunārs.

No Vācijas Hūnu ceļš ved uz Angliju un vēlāk uz Kanadu, kur jubilārs dzīvo pie vecākā dēla. Atpūtas gados Jaņa mīļākā nodarbošanās ir glezniecība un par visām lietām — mūzika. Bez tam viņš apmeklē visas Pensionāru sanāksmes un jo bieži redams latviešu sarīkojumos. Viņa veselība puslīdz laba, garā možs un priecīgs.

Hūna, kā viņu parasti dēvē: Hūna tēvs, jaunākais dēls Gunārs ir vikarmācītājs abām luterāņu draudzēm Montrealā aizgājušā prāv. A. Voitkus vietā, līdz draudzes izraudzīs pastāvīgu mācītāju.

Agrumu Pēteris

Janis Hūns ar dēliem Gunaru un Viesturu. Foto A. Agrums.

LATVIJAS SKAUTU PREZIDENTA
ĢENERĀĻA KĀRĻA GOPPERA FONDA
izdevumā
iznākusi **RŪTAS RUDZĪTES** grāmata

KĀ LĀCĪTIS DROSMI UN GUDRĪBU MEKLĒJA

AR ANNAS ANNUS-HAGENAS ilustrācijām.

Autore ir saņēmusi Goppera Fonda balvu literātūrā par šīs grāmatas manuskriptu 1983. gadā.

Grāmatā tēlotas kucēna gaitas, kas vēlas izaugt par varenu un ievērojamu suni. Šis darbs ir atšķirīgs no jau mums zināmiem dzīvnieku stāstiem, jo stāsta varonis „Lācītis" raugās uz savu dzīvi un apkārtni ar „suņa acīm" un, vadīdamies no savas pieejas, nonāk bieži nesaskaņā ar cilvēku vēlmēm. Fabula ir ar kāpinājumu, kas saista lasītāja interesi līdz grāmatas beigām. Darba tematā neuzbāzīgi ievītas pozitīvas audzinātājas idejas. To lasīs kā bērni, tā arī pieaugušie ar aizrautību un interesi.

Cena: Kanadas $12.00 / ASV $10.00

Čeki rakstāmi uz „Goppera Fonds" vārda.

Grāmatas pasūtināmas līdz ar pievienotu samaksu:

KANADĀ — J.Treimanis, 8 Nipissing Dr., ISLINGTON, Ont., CANADA, M9B 4V5

ASV — Goppera Fonds, P.O. Box 115 N.E. Station, LIVONIA, MI 48152 U.S.A.

TORONTO ZIŅAS

● DV Toronto nodaļas makšķernieku sekcijas ikgadējās žibulēšanas sacensības notiks 9. martā Roaches Point, Simko ezerā. sākums pl. 7.30, rezultātu izvērtēšana pl. 12.30. Svaru kausiem pieņems visas zivis, balvu saņems lielākās! Būs iegūstama nodaļas ceļojošā balva (DV biedriem), kā arī balvas visu paaudžu žibulētājiem, neatkarīgi no organizācijas, draudzes vai politiskās pārliecības. Visi žibulēšanas sporta cienītāji aicināti piedalīties.

AMBER PRINTERS & PUBLISHERS
125 BROADVIEW AVENUE
TORONTO, ONTARIO
466-1514 465-7902

TORONTO ZIŅAS

● DV Toronto nodaļas vanadžu kopas gada sapulce svētdien, 9. martā, sāksies pl. 13 DV namā. Ja nesanāks vajadzīgais kvorums, pl. 13:30 tā būs pilntiesīga ar jebkuru vanadžu skaitu. Valdē šogad pārvēlamas 3 locekles. Izraudzīs delegātes Kanadas vanadžu salidojumam. Kopas priekšniece Astrīde Jākobsone aicina visas vanadzes šinī svarīgajā sapulcē piedalīties.

● Toronto latviešu centra darbinieku vakarā Aijas Kārkliņas vadībā bija ieradušies 200 dalībnieku. Lilija Palmere, Austra Butkēvica un V. Dāboliņa iepriecināja ar humoristiskiem lasījumiem. Centra valdes priekšsēdis V. Liepiņš un dāmu komitejas priekšniece Elmāra Gulbe pateicās visiem Centra darbiniekiem un dāmu komitejai par ziedotu darbu Centram.

● Latviešu nama dāmu komitejas tradicionālā Pankūku pēcpusdiena 22. februārī Latviešu namā bija pulcinājusi pāri par 250 gardēžu. Priekšnesumus deva TLB sestdienas skolas ansamblis ar vadītājiem Arianu Liepiņu, Dianu Reinoldi un Pēteri Brīviņu, atskaņojot tautasdziesmas un pavadot solistus Arianu Liepiņu, skolas audzēkni Konradu Ozolu un duetā Ingu Untiku un Astru Ozolu. Tautas deju grupā piedalījās 8 pāri dejotāju, kas skolotāja Raimonda Brenča vadībā nodejoja sešas tautas dejas. Nama dāmu komitejas darbinieces ar palīdzēm, kopā pavisam 14 dāmas, priekšnieces Sofijas Zaķes vadībā izcepušas dažādu šķirņu 800 pankūku. Atspirdzinājumu bufeti pārzināja E. Koks. Dāmu komiteja bija izkārtojusi arī mantu loteriju, ko vadīja Izolde Freimane ar palīgiem. J. Galejs atskaņoja skaņu lenšu mūziku. Latviešu nama dāmu komitejas priekšniece S. Zaķe pateicās programmas dalībniekiem un visiem apmeklētājiem par pēcpusdienas labu izdošanos. 9. martā dāmu komiteja gatavos galdu TLB latvisko zināšanu semināra Labvēļu pusdienām.

● Gadskārtējā Latviešu Centra dāmu komitejas Sirsniņu balle 15. februārī risinājās Havajas stilā, par ko rūpējās Ingeborga Vēvere ar dāmu komitejas priekšnieci Elmāru Gulbi un sekretāri Intu Tauriņu. Baletstudijas vadītājas Aldas Henišas vadībā Centra dāmu komitejas darbinieces dejoja Hulla deju, tērpušās havajiešu svārkos ar ziedu vijām. Balles norisi vadīja Lilija Palmere un Mintauts Eglītis, tērpies Havajas ķēniņa apmetnī. Soliste Inese Gubiņa dziedāja havajiešu dziesmas. Dāmas cienāja apmeklētājus ar kokosa riekstu un ananasu punču, pasniegtu ananasa čaulā. Deju mūziku pāri par 300 dejotājiem atskaņoja Runči.

● Aktrises Vinetes Štrombergas, kas ir pazīstamā komponista Alfreda un baletskolotājas Hildas Štrombergas meita, iestudētās Šekspira lugas Julijs Cezars pirmizrāde 27. februārī Toronto teātrī, 12 Alexander St., kases telefons 925—8640. Vinete Štrombergas piedalās arī televīzijā, trīs CBC raidījuma To Serve and Protect serijās. 20. un 27. februāŗa un 6. marta vakara programmā, tēlojot sievietipoliciste. Viņa piedalījusies arī vairākās TV reklāmās un spēlējusi arī kopā ar aktrisi Skaidrīti Leju.

● DV Toronto nodaļas valdes vārdā veco ļaužu mītnes Kristus Dārzs iemītnieku Jāni Irbi tieši viņa 90. dzimšanas dienā, 12. februārī, apsveica Rūdolfs Pētersons un Hugo Miķelsons ar piemērotu dzejoļu lasījumu. Jubilejas kliņģeri no vanadzēm pasniedza M. Inta un puķes M. Lejiņa, piedaloties vēl J. un F. Veckeriem un Irenai Miķelsonei. Pusdienu laikā ēdamzālē jubilāru sveica Kristus Dārza adminstrātore M. Zariņa, visiem kopīgi nodziedot Daudz baltu dieniņu.

● TLB sestdienas skolas plkv. Kalpaka piemiņas akts 1. martā skolas telpās ar studenšu korporācijas Daugaviete senioŗes Zanes Jansones uzrunu. Daugavietes pēc akta skolas ēdamzālē pacienās bērnus.

● Mākslinieku apvienības Colour and Form Society šīgada izstādi atklāja 27. februārī Region of Peel Art mākslas galerijā, 7 Wellington Street E., Brampton. Izstāde turpināsies līdz 13. aprīlim. No latviešiem tajā piedalās tēlnieks Zigfrids Jurševskis ar divām skulptūrām marmorā un mālā. Izstāde atvērta darbdienās no pl. 10 — 16:30, sestdienās un svētdienās no pl. 13:30 — 16:30; pirmdienās izstāde slēgta.

● Pirmdienu referātu ciklā, ko Centrā vada Viesturs Zariņš, paredzēti referāti 3. martā un 7. aprīlī pl. 19:30. Dr. Guntis Siliņš referēs par LNAK turpmāko darbību un māc. Fr. Kristbergs: Teologija un nacionālpolītika.

● Ciešanu laika religisko pārdomu pēcpusdienā Centrā, ko vada mācītājs A. Celms, māc. J. Cālītis referēja par 51. Dāvida dziesmu, iztirzāja un salīdzināja katoļu un luterāņu bībeles tekstus, ko noklausījās 75 dalībnieki. Kopdziesmām klavieŗmūziku spēlēja A. Plampe. Paulīna Vāgnere ar palīdzēm klāja kafijas galdu. Nākošajā religisko pārdomu pēcpusdienā 5. martā māc. A. Celms referēs par tematu: Latviešu gara līdumi. Sv. Andreja baznīcā bībeles stundās par Jāņa evangeliju māc. J. Cālīša vadībā temats iztirzāts līdz 3. nodaļai. Gaveņa laikā katru ceturtdienu, sākot ar 20. februāri, pl. 19:30 Sv. Barnaba baznīcā māc. A. Celma vadībā Ciešanu laika meditācijas līdz 20. martam.

● Austrumu draudzes dāmu komiteja rīko 2. martā pēc dievkalpojuma Barnaba baznīcas zālē draudzes pēcpusdienu. Māc. A. Celms referēs: Klusuma dzejnieks Kārlis Skalbe.

● Sv. Andreja baznīcā pirmdien, 3. martā, pl. 19:30 viesosies Thiel kolledžas koris no Pensilvenijas, dirig. T. Trembo. Koris pazīstams ar garīgās mūzikas koncertiem ASV un Eiropā. Programmā garīga mūzika.

● Ciešanu laika Lielās lūdzamās dienas dievkalpojums ar dievgaldu, kopīgs visām draudzēm, 19. februāŗa vakarā Sv. Jāņa baznīcā pulcināja 70 dievlūdzēju. Dievkalpojumu vadīja visi trīs Toronto latviešu ev. lut. draudžu mācītāji, liturgiju māc. J. Cālītis un A. Celms, spredikī teica māc. Fr. Kristbergs. Ērgelniece Anita Rundāne.

● Pārvēlot Austrumu draudzes dāmu komiteju, 23. februārī par komitejas priekšnieci ievēlēja līdzšinējo Lidiju Pētersoni, vietniece Irene Soste, kasiere Elga Grīnberga, vietniece Ilma Vīdnere, sekretāre Laura Eglīte, vietniece Ida Amoliņa. Saimniecības vadītājas: Aina Barona, Izolde Freimane un Vera Balode. Priekšnieces vietniece Olga Jeckalēja no amata atteikusies veselības dēļ.

● Māc. J. Cālītis salaulājis Ivaru Edvinu Grimbu un Katrinu Lockhardt Johnston.

● Pensionāra apvienības 20. februāŗa sanāksmē Latviešu namā 180 dalībnieku noklausījās Dr. B. Kokina referātu par tematu Lielie vīri dzīves vējos, apskatot Koperniku, kas pierādīja, ka zeme griežas. 6. marta sanāksme būs veltīta pulkveža O. Kalpaka piemiņai; piedalīsies māc. F. Kristbergs un pensionāru koris. 13. martā Lielais sarīkojums ar māc. A. Celma lasījumu, pašu koŗa dziesmām un loteriju. Ieejas maksa biedriem 3 dol., pārējiem 4 dol.

● 16. februāŗa pēcpusdienā DV klubā par tematu Mazo tautu brīvības saglabāšana runāja Kārlis Zenaitis. Viņš īpaši pasvītroja, ka nepieciešams iesaistīties šīs zemes politiskā dzīvē, t.i. piedalīties abās lielākās politiskās partijās. Bija arī jautājumi, un tajos izteicās saieta vad. Juris Tērauds, V. Brasliņš u.c. Nākamā referātu pēcpusdiena 9. martā plkst. 15 DV klubā. Par tematu Globālās sporta spēles Gaŗezerā runās KLSA priekšn. Juris Zivtiņš.

● Rīgas skautu un Gaujas gaidu vienību 35 gadu darbības atceres zīmē organizētās Labvēļu vakariņas 9. februāŗa vakarā pulcēja Latviešu centrā ap 100 bij. un pašreiz aktīvo skautu un gaidu dalībniekus kā arī vecāku padomes darbiniekus. Saietu ievadīja vad. Valda Zobena. Viņa arī rādīja diapozitīvus no abu vienību zīmīgākām darbības norisēm 35 gados, sevišķi skautus no notikušām skautu un gaidu nometnēm. Diapozitīvu izrādi ar komentāriem vēl papildināja Gaujas gaidu vien. priekšn. vad. prof. Ilze Kalniņa, vad. Dr. L. Lukss, bij. gaidu pr-ce Morela Vilka, vad. L. Goba u.c. Ar aplausiem sveica abu vienību bil. vecāku padomes priekšsēžus Ed. Broderi, A. Lucu, pašreizējo Ž. Tīģeri u. c. darbiniekus. Vakara dalībnieku vidū bija arī Kanadas latv. gaidu jendas priekšniece vad. Silvija Ozola, skautu jendas priekšn. vad. S. Leimanis, Rīgas skautu vien. prieklšn. vad. V. Ezers u. c. Skanēja skautu un gaidu dziesmas.

● DV nodaļas kluba referātu cikla ietvaros 9. februārī runāja biedrības Plkv. Kalpaka bataljons valdes pr-dis Kārlis Tannis par tematu Kalpaka gars. Pēc referāta bija arī jautājumi. Ar referentu iepazīstināja nod. iekšējās inform. daļas vad. Hugo Miķelsons.

Latvijas karogs Kristus Dārzam. Pašas darinātu Latvijas karogu Kristus Dārzam dāvināja Regīna Ikauniece (attēlā pa kr.). Karogu saņem Kristus Dārza administrātore Māra Zariņa. **Foto J. Ligers.**

Kamerkoncerts

Festival String Trio

Artura Jansona vadībā

svētdien, 16. martā pl. 15.30

Dundas publiskās bibliotēkas Carnegie galerijā, 10 King St. West, Dundas (pie Hamiltonas)

Programmā — Bēthovena Stīgu Trio nr. 3
Vītola Stīgu kvartets op. 27
Mocarta Divertisments K 563

Ieeja $6, pensionāriem un studentiem $5.

ŠIS KONCERTS NOTIEK AR ONTARIO ARTS COUNCIL ATBALSTU.

Oficiāls paziņojums

Atsevišķus paziņojumus neizsūtīs.

A/S „Latviešu Nams" zemāk minēto grupu sapulces Latviešu Namā, 491 College ielā, Toronto:

10. martā pl. 19
Sv. Andreja draudzes grupai. Sapulci sasauc grupas pārst. J. Kauliņš.

11. martā pl. 19
Nama vienības grupai. Sapulci sasauc grupas pārst. E. Koks.

Sapulces tiesīgas lemt pie jebkuŗa ieradušos dalībnieku skaita.

Laimonis

labo

automašīnas

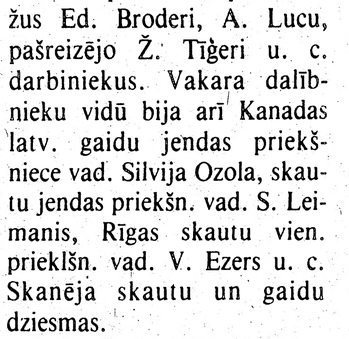

labāk

lētāk

ātrāk

603 Gerrard St. E.

Tālr. 466—0540

Leonija Ozolkalne

Kur tu esi?

(3. turpinājums)

Vai Anda Mētra ir daiļa? Meitenes viņas vecumā visas ir daiļas ar savu jaunavīgo svaigumu un biklumu. Andas lielās, zilās acis, kā brīnumā pavērtas jautājot, kas ir aiz tās rītdienas, kuŗu šodien vēl nemana?

Jauneklim patika meiteni kaitināt. Ne jau nu vienmēr kaitināt, bet saduŗoties ar viņas atturību, maigums pārvērtās ķircināšanā.

Brīžiem bija sevi stingri jāsavalda, lai nepaceltu roku vieglam pleca glāstam. Un Pēterim jau pietuvojoties vien, meitenes vaigos salija tik noraidīgs sārtums, ka gribējās tajos iekost. Pat viņas noraidīgumā bija kas vilinošs. Nē, viņa nebija koķete, bet dabiski bikla savā neskartībā. Un Pēterim Priedem likās, ka viņš varētu atbildēt uz visiem jautājumiem, kas palika neizteikti uz Andas lūpām.

Ilgus gadus strādājot kopīgi vienā saspiestā telpā, cilvēki bija iepazinušies, sadraudzējušies, un daudzus jau tuvināja īsais tuvības vārdiņš — tu. Sevišķi jaunos vecākie uzskatīja tikpat kā par ģimenes locekļiem, un jaunajiem zvirbuļēniem lāgā nepiestāvēja goddevīgais — jūs.

— Tu šodien tāda — tāda neparasta, — ierunājās Pēteris.

— Jūtos kā pūka, kuŗu nupat paķers vējš, paraujot to gaisā, — atsmēja Anda. — Varbūt es tur šūpošos, līdz ieķeršos mākonim cekulā: ņem mani līdz! Es gribu zināt, kur tu peldi un aizpeldi. Gribu redzēt tos dārzus, kuŗos mākoņi vien staigā. Mākonis... tas mani arvien ir aizkustinājis ar jautājumu: kur tas iet? No kurienes nāk un ko nes sev līdz?

— Naīvi jautājumi pieaugušā mutē. Mākonis?! — nu, kas tur liels, — sabiezējis ūdens — kas tur ko jūsmot. Iegriežoties gaisa siltajās strāvās, tas pārvēršas lietū. Pastāvot zem šī šķidrā mākoņa, pa degunu tecēs lietus lāses. Tik vien no tā mākoņa.

—Katra mākoņa veidojums ir citāds. Vienam ir ķeruba spārni, cits bargi pelēks. Vai visas tās gaismas un veidi nav valoda par sevi? — Un tās strāvas, kas tos nes...

— Kā vējš to sagubojis, tādi tie ir. Mācies saprast, ka dzīve nav dzeja, bet reālitāte. Rūgta reālitāte. Ne visu mūžu varam staigāt pa saulaino pusi. Ēnas bieži krīt ceļā, aizmiglojot logus. Ko tu redzēsi cauri aizmiglotai rūtij? —

— Gaismas varavīksnes lietus lāsē. Man ar to pietiek. Esot tāds putns — bada dzeguze, kas piesaucot nelaimi. Arī tu klaigā kā badu saukdams. Vai neesi dzeguzei rada?

— Es esmu reāls.

— Tad paliec sevī, es — sevī.

— Tu esi nelabojama.

— Un tu kļūsti uzbāzīgs.

Tā diendienā starp abiem krustojās valodu šķēpi.

*

Pēterim ir jāatzīst, ka pret paša gribu, par spīti visām Andas aušībām, meitene tam patīk arvien vairāk, jo vasara zied viņas vaigos, zied tik koši.

Ir pagājusi laba stunda darba klusumā, švirkstot tikai spalvai un čaukstot papīra lapām, kad atkal Pēteris nenociešas:

— Tev šodien smaga roka. Vai skabardziņa sirdī? — Nesagaidījis atbildes, Pēteris piebilst: — tu nervozē. Tev jau atkal nolūza zīmulis. Dod, es uzasināšu — tā Pēteris.

— Man smaga mēle ar tevi runājot, — atsaucās sapiktojusies Anda.

— To es dzirdu, bet dod vien.

— Es pati.

— Pati, pati. Ne visu varam paši vien. Ir brīži, kad pašiem pietrūkst varas pār notikumiem. To atceries. Tepat vien jau būšu, pasauc, ja vajadzēs.

— Ko man var no tevis vajadzēt?!

— Nesaki vis. Nākotnes ceļi mums ir nezināmi. Staigājot pa dzīvi, nepieciešams ciets pamats zem kājām.

—Tad tikai ej un neapdauzies.

—Rotaļa nav dzīve.

— Zinu jau, zinu. Lai materiju apliek platākiem pleciem, man pietiek ar mākoņa pūku, tā vieglāk.

— Gatavais ledus gabals.

— Un tu — ziemeļu vējš. Ziemelis nekausē, bet saldē.

— Varbūt ledus gabalā iesalusi karsta sirds. To tu vēl nezini.

— Man neziņkāro marinētas sirdis, — ar asu burtu piesitienu atsaucās rakstāmmašīna.

— Tāds!

— Kāds?

— Ne šāds, ne tāds — neizdevies. — Asā atbilde liek Pēterim apvainojumā apklust, sevī gremžoties: meitene! Dadzis, ne sieviete! Bet pēc brīža atkal:

— Tici man, dzīve ir dubļaina kurpe, vajag spēka un veiksmes šai slapjdraņķī.

— Nabadziņš! Nu tad uzvelc ,,galošas'', lai nesabristos. Es savām kurpēm piešuju sudraba sprādzes, — arvien noraidīgākas kļuva Andas atbildes.

— Kā es skatos, tavi mākoņi šķidri, — nokritīši, — neatlaidās Pēteris.

— Un kas tev par to?

— Hmm — jā! — katrs savu sapņu briedi jāj, — pavisam nokaitinot Pēteri, — vīpsnāja Dzilna. — Uzmanies, Pēter, turies ciešāk ragos, lai straujais skrējējs neizmet no segliem.

— Jā, zeltā ragi vien nozibēs, — neatpalika Kalns. —

— Dziļas ir gudrības akas, atziņu kodoli rūgti, niecīgs ir cilvēka prāts, — savu prātulu piemetināja kasieris Zītars.

— Jūs, te! — Pēteris saniknots aizcirta aktu vākus. — Skabarga! — pametot vēl niknu vārdu pret Andu.

Klusumam ieilgstot, bija dzirdama tikai papīra lapu švīkstēšana, asāks spalvas vilciens, pārsisto burtu skaļāks piesitiens mašīnā, liecinot par rakstītājas nervozumu.— Tāds Pēteris! Andai gremzās Pēteŗa teiktais nopulgojums. Kā rasots zars, niecinošais vārds bija trāpījis pa pieri. Rasa sabira ne tikai acīs, bet dziļā iekšienē un nez' kur nākdami, kur nē, uz mēles spruka vārdi:

— Mirklis mirklī sienas, vijas,
Nakts ar dienu skūpstiem mijas.
Katrai dienai sava krāsa,
Viena otrai tuva māsa...

— Nu, saklausījusies visādu šādu, tādu, — īgnojās Pēteris. — Dzīvi neceļ ar dzeju, tur vajag spēka un maņas.

— Dzeja ir iecere, visa daiļā sākums, — tiepās Anda.

— Kā tu viņu domā nodzīvot, to nīsto dzīvi? — jauniešu strīdū iemaisījās darbvedis Dzilna.

— Esmu tajā iemests pret paša gribu. Ķepurojos.

— Pēter, Pēter, ko mulsini meiteni. Gan jau arī viņai atnāks sava pelēkā diena, kā visiem, — vēl pielika Dzilna.

— Bet viņam jau vairāk tas šo laiku: tram, tram, bum, bum, žipu, ripu, pasteidzies! — neatpalika Anda.

— Kur tu to ņem?

Lūpas sakniebusi, Anda paraustīja plecus. Kur? Ja nu pati zinātu, kur viņā tāda jušana un burbuļošana, ar balsīm, kas augdamas aug, ar vārdiem, kas prasās teicami, paši lauzdamies uz mēles, kļūstot par mazām dziesmām. Un viņa tās dzied, dzied bez balss, ar sirdi. Un kad mēmā dziesma ir izdziedāta, tad vēl ilgi vibrē atbalsis ar dziļu prieku. Tās aizskan augstāk un augstāk, kur zilais izplatījums pārvēršas begalībā. Varbūt pats Radītājs tās iekomponē jaunā dziesmā, lai tā nezūdami pārskanētu no vienas debesu malas līdz otrai.

Anda vēl reiz parausta plecus: vārdi? Kur tie rodas? Ja viņa pati to zinātu. Tie ir viņā, tai iekšienē, kuŗu nevar apsaukt, ne aptaustīt. Tie tur kniežu uz mēles, dreb lūpās, izskan balsī.

(Turpinājums sekos)

J. Elsbergs

Manā zemē pavasars

Pureni jau līču pļavās
Zelta sagšu pāri klāj.
Mazie vizbulīši gravās
Ziedgalviņām māj.

Baltās ievas krastmalās
Smaržodamas zied,
Un tur jautrās lakstīgalas
Brīnumjauki dzied.

Mirds tur rīta rasā lauki —
Vēsma smaržas nes.
Baltu bērzu birzīs jauki
Kūko dzegužes.

Cīrulīši debess zilgmē
Savas pērles kaisa;
Skanot sabirst manā zemē
Šis dārgums tur no gaisa.

Kaut arvien vēl tēva druvās
Nelūgts arājs ars,
Sauks tur mani dzimtās mājās —
Manas zemes pavasars!

* * *

Nikolajs Kalniņš

Saruna ar aitu

Sacīt mēdz: ,,Viņš stulbs kā aita!''
Vai tev tiešām maz ir prāta? —

Nav man nauda jāsaskaita,
Kūtī esmu audzināta.—

Bet no tevis nāk mums vilna,
Cimdi, zeķes ziemā silda. —

Muļķis vai pie prāta pilna —
Pienākums ir jāizpilda!—

Tas, ko saki, gaiši rāda:
Aita nav ar tukšu galvu.—

Katram dārga sava āda:
Vai ar vilnu tā vai spalvu.—

Ja vēl nievātu kāds tevi —
Tiešām negodīgs tāds būtu.—

Mācos aizstāvēt es sevi,
Tiklīdz suni nākam jūtu.

Ragi doti tikai aunam —
Kā tu aizsargāties vari?—

Ja ir jāpretojas ļaunam,
Tad to dara aita arī!—

* * *

Terēze Brence

Zeme mostas

Mākoņi met miglas tiltus,
Lietus pavedienus siltus;
Smejot ritina tie lejā
Vecai zemei pašā sejā.

Zeme negribot sāk mosties,
Sāk uz jaunu dzīvi posties,
Sāk tā elpot, sāk tā garot,
Pirmām ziedu acīm starot.

Zeme izrotā ik vīli
Sev ar spožu lietus zīli
Un tad klusa, krāšņa gaida
Vēl tik silta saules smaida.

* * *

Ella Andersone

Dedziet baltas sveces

Dedziet baltas
sveces,
lai dzīve gaiša kļūst
un dienas vairs nav saltas.

Dedziet baltas
sveces,
lai dienas lido
kā kaijas baltas.

Dedziet baltas
sveces,
lai pasaule gaiša kļūst.
Un debesīs spīd saule spoža,
balta.

Sarīkojumu Kalendārs

KULTŪRAS DIENU SARĪKOJUMI 1986.g.

28. februārī pl. 19.30 Sv. Jāņa baznīcas sarīkojumu telpās māksl. vienības Latvis izstādes atklāšana.

1. martā pl. 13 Latviešu Centrā izstāde — ,,Sieviete, latviešu kultūras nesēja''; pl. 14.30 — referāti un debates — ,,Latviete — ģimene vai tauta?'' I. Purvas vadībā. Pl. 18.45 Dainas koŗa koncerts.

2. martā pl. 12.30 Latviešu Namā prof. G. Šubiņa referāts ,,Kurp ejam''. Pl. 15.30 — Laimas Kalniņas no Vašingtonas referāts — ,,Latviete laikmetu atspulgā.'' Pēc tam Zīles koŗa koncerts.

1. martā pl. 18.45 Dainas koŗa koncerts Latviešu Centrā.

1. martā pl. 9 TLB Sestdienas skolā pulkv. O. Kalpaka piemiņas akts. Uzrunās korp. Daugaviete seniore Zane Jansone.

2. martā pl. 18 Sv. Jāņa baznīcā pulkv. O. Kalpaka Latvijas brīvības cīnītāju un visu latviešu karavīru piemiņas dievkalpojums. Dziedās Kalvis; ērģelniece A. Rundāne.

6. martā pl. 14 Latviešu Namā pensionāru sanāksmē O. Kalpaka piemiņas pēcpusdiena. Piedalās māc. F. Kristbergs un koris.

8. martā pl. 18.30 Westin hotelī Kalpaka balle.

9. martā pl. 12.30 (pēc dievkalpojuma) Sv. Jāņa baznīcas sarīkojumu telpās māc. F.T. Kristberga referāts — Getsemanes dārzā.

9. martā pl. 11.30—15.00 azaids Latviešu Centrā. Pl. 14.00 vid. zālē E. Lejiņa travelogs ,,Tiroles skaistās ainavas''.

9. martā pl. 13.00 vanadžu pilnsapulce DV namā.

9. martā (svētdien) pl. 13 Latviešu Namā Latvisko zināšanu seminārā prof. A. Dreimanis referēs par Latvijas dabas vēsturisko piemineklu saglabāšanu un uzraudzību. Pēc semināra pl. 15 labvēļu pusdienas.

9. martā pl. 7.30 Roaches Point pie Simco ezera DV žibulēšana. Visi gaidīti.

14. martā pl. 20 Latviešu Centrā A. Kopmaņa skulptūras izstādes atklāšana. Izstāde atvērta sestdien un svētdien no pl. 11—20.

15. martā pl. 19.00 Latviešu leģiona dienas atcere DV namā.

15. martā pl. 19.30 DVTK Daugaviņa 15 gadu jubilejas uzvedums Seneca kolledžā, Minkler auditorijā.

16. martā pl. 11.30—15.00 azaids Latviešu Centrā.

22. martā pl. 18.30 Latviešu Centrā Daugaviņas jubilejas balle. Spēlēs Kaija.

22. martā Sv. Andreja baznīcā komponista un diriģenta Arvīda Purva skaņdarbu un 60 gadu jubilejas koncerts.

23. martā pl. 11.30—15.00 azaids Latviešu Centrā. Pl. 14.00 vid. zālē māc. J. Cālīša ,,Ceļojums uz Svēto zemi'' — slīdītēs.

20. aprīlī pl. 17.00 DV sieviešu koŗa Zīle koncerts Hart House zālē.

25. aprīlī (piektdien) pl. 20.00 DVTK izrāde ,,Ir Akmeņi raud'' Fairview Library Theatre, 35 Fairview Mall Dr., Willowdale.

26. aprīlī (sestdien) pl. 16.00 DVTK izrāde ,,Ir Akmeņi raud'' — turpat.

26. aprīlī pl. 19 DV namā Invalidu apvienības sarīkojums ar balli. Spēlēs E. Zakuļa orķestris.

TORONTO LATVIEŠU KONCERTAPVIENĪBAS 27. SEZONAS KONCERTI

14. martā, piektdien, duopianisti, Arianna Goldiņa un Remy Loumbrozo no Nujorkas ASV.

25. aprīlī, piektdien Laila Saliņa, soprāns, Lalita Saliņa, flauta.

Visi koncerti notiks Jane Mallett teātrī (bij. Town Hall) St. Lawrence Centre for the Arts, pl. 20.00.

Mākslinieks, kuŗu neaizmirst

Tēlnieka Augusta Kopmaņa 10 gadu nāves dienas atceres izstāde no 14. līdz 16. martam Latviešu Centra Mākslas galerijā Toronto.

Augusts Kopmanis ir viens no tiem latviešu māksliniekiem, kas, kaut nelaikā aiziedams veļu valstī, atstājis mums tomēr tik varenu paveikto darbu klāstu sava mūža darba pieminekļa celšanai, ka to neaizmirsīs nedz viņa darbu kollekcionāri un cienītāji, nedz latviešu mākslas vēsturnieki tālākā nākotnē.

Ja Augusts Kopmanis būtu vēl dzīvajo vidū, viņš šai gadā būtu pārkāpis 75. dzimšanas dienas slieksni, bet liktenis bija lēmis citādi. Apceļojot savu tik ļoti iemīļoto Italiju, īpaši, lai iedziļinātos etrusku mākslas pasaulē, kur Kopmanis bija atradis daudz līdzības ar seno latviešu mākslu, pēkšņa sirdslēkme izdzēsa viņam Italijas saules gaismu uz visiem laikiem. Kopmaņa mirstīgās atliekas pārveda uz Kanadu, kur tās atdusas Veļu mātes gādībā latviešu kapu nodalījumā Toronto, izvadītas Dievtuŗu draudzes gādībā, jo no seniem laikiem Kopmanis bija jau pievērsies senlatviešu dievību kultam, tomēr ar cieņu respektēdams arī citas reliģijas.

Šķiet, ka Kopmaņa darbīgajām rokām piemita kāda burvestība, kas visu, kam vien pieskārās šis mākslinieks, padarīja dzīvu! metalls, koks, māls, stikls, akmens — pašķiras savos noslēpumainos dziļumos, ieplūst telpā, savijas ar apkārtni, iegūst formu, nozīmi un sāk elpot dzīvībā. Skulptūras, strūklakas, kapu pieminekļi, medaļas, rotas, portreti, rotājoši priekšmeti, — viss Kopmaņa rokās kļūst dzīvs un nozīmīgs, liela gara radošā spēka zīmogots.

Dziļi latvisks savā būtībā, internacionāls savos sniegumos, Kopmanis savu dzīves ziņu un mākslinieciskās darbības jēgu zīmīgi apliecinājis atstātajās piezīmēs: ,,Katram tēlniekam jāatrod savs īpatnējs veids latvisko paražu robežās. Arī abstrakta tēlniecība var būt latviska, ja tēlniekam ir latviska izjūta, domāšana latvisko paražu robežās. Ir tiesa, ka jābūt labam latviskam māksliniekam, lai kļūtu internacionāls. diemžēl, izglītoti cilvēki vēl šodien runā par tautu meitām, kad runā par latvisko mākslu. Tie nav mēģinājuši pārkost to riekstu un atrast kodolu, ko mūsu senči atstājuši.''

Un patiesi, — gan savos agrākajos darbos, kur mākslinieks parādās kā reālists, gan vēlākajā dzīves posmā, pievēršoties vairāk pusabstraktas mākslas eksperimentiem, Kopmanis tomēr savā serdē paliek nepārprotami latvisks, — izstarojot kādu vārdos nenosaucamu auru, kas nāk it kā no latvietības labākās, dziļākās būtības pusaizsērējušiem avotiem.

Augusts Kopmanis studējis tēlniecību Latvijas Mākslas akadēmijā pie prof. Zāles, Jansona un Zemdega, Latvijā palikuši daudzi viņa jaunības dienu darbi — arī figūra Rīgas tiesu pilī ir viņa darināta, tāpat Latvijas lielais ģērbonis.

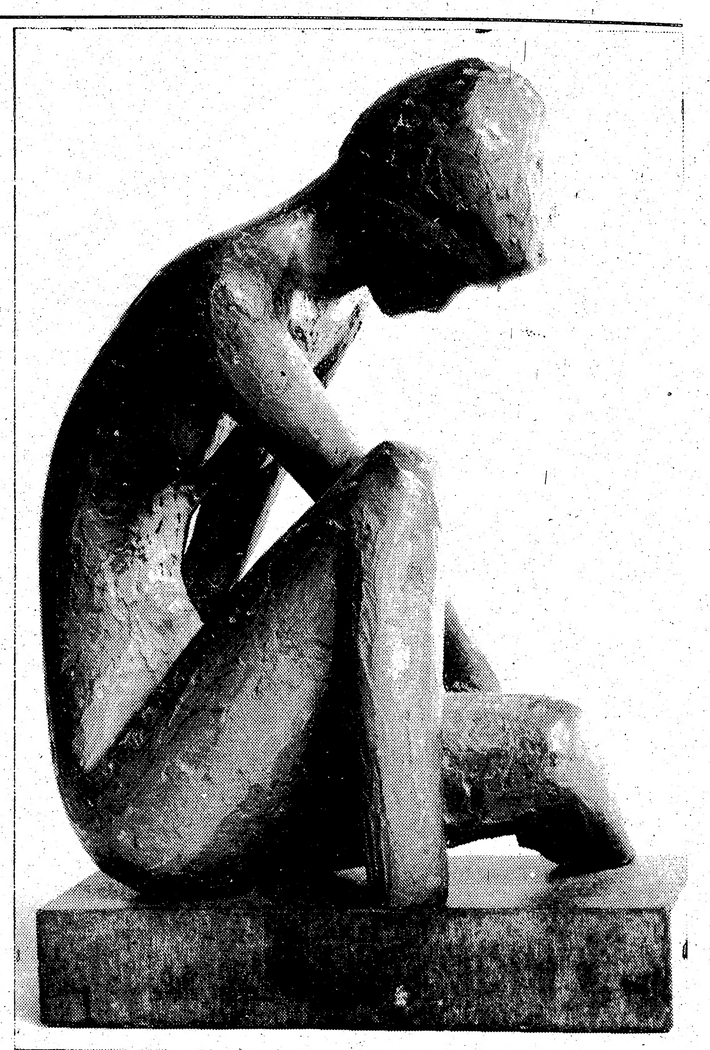

Augusta Kopmaņa Jaunība.

Bēgļu gaitas noved Kopmani Vācijā, tad Anglijā un visbeidzot Kanadā. Studiju nolūkos viņš daudz ceļojis, — vistuvāk viņš iepazinies ar Italiju, Šveici, Dienvidfranciju, un visur viņa redzīgās acis apstājušās ar meklētāja dedzību un domātāja drosmi. Šo studiju un ceļojumu rezultāti zīmīgi parādījušies viņa darbos, īpaši pēdējos gados Kanadā, kur Kopmanis ir nopietni respektēts arī kanadiešu mākslinieku saimē, Kopmanis ir biedrs daudzās profesionālās organizācijās: Latviešu mākslinieku apvienībā Latvis, Kanadas tēlnieku apvienībā (SSC), Ontario mākslinieku biedrībā (OSA), Karaliskajā Kanadas Mākslas akadēmijā (RCA), kā arī daudzās internacionālās organizācijās — Academia Internazionale de la Medaille, Academia Internazionale Tomaso Campanella de Lettere, Arti, Scienze, International Institute of Arts and Letters, un citur.

Neskaitāmi ir Augusta Kopmaņa iegūtie apbalvojumi un goda raksti, tāpat kā izstādes, kur viņš piedalījies, — gan personiskās, gan grupu skatēs. Viņš izstādījies Toronto un daudzās citās Kanadas pilsētās, kā arī Atēnās, Parīzē, Prāgā, Ķelnē, Budapeštā un citur, īpaši uzmanību izpelnīdamies ar savām medaļām.

Par mirušā mākslinieka mantojuma uzturēšanu un piemiņas glabāšanu rūpējas viņa dzīvesbiedre Alma kopā ar meitu Jānu. Alma Kopmane šo nopelnu dēļ uzņemta arī par goda biedri Kanadas tēlnieku un Ontario Mākslinieku biedrībās.

Kopmaņa piemiņas izstādi rīko Latviešu Centra Mākslas padome, kur par šīs vērtīgās skates izkārtojumu rūpējas mākslinieks Ēriks Dzenis un mākslas vēsturniece Ērika Kronberga, veicot šo uzdevumu ar viņiem piemītošo izpratni un rūpību.

Ingrīda Vīksna.

LNAK valde uzklausa veco ļaužu mītnes vadītājus

Latviešu namā notikušajā LNAK valdes sēdē, kuŗu vadīja valdes priekšsēdis T. Kronbergs, ar klusuma brīdi pieminēja E. Elksnes aizšeiešanu mūžībā. Sēdes turpmākajā gaitā valde pieņēma Padomes prezidija priekšsēža I. Alkšņa izstrādāto darba kārtu LNAK gadskārtējai sesijai 19. un 20. aprīlī Latviešu namā Toronto. Tajā paredzēti Dr. O. Pavlovska, Dr. L. Luksa un T. Kronberga politiska satura referāti.

Klātesošie uzklausīja Kristus Dārza valdes priekšsēža Dr. J. Lūša un pārvaldes priekšnieces M. Zariņas ziņojumus par viņu pārziņā esošās iestādes darbību. Ja būtu kādi vecie ļaudis, kas vēlētos Kr. Dārzu apmeklēt iepazīšanās nolūkos, bet paši šo braucienu nevar izkārtot, lūgti sazināties ar pārvaldi. Tā palīdzēs šīs grūtības atrisināt. M. Zariņa arī paskaidroja, ka nav saņemts valdības solītais pabalsts.

Pēc Kr. Dārza amatpersonu ziņojuma valde vienojās par kopēju atzinumu: — LNAK valde atzinīgi novērtē un atbalsta Kristus Dārza ideju un tās valdes un pārvaldes darbību šīs idejas īstenošanā. LNAK valde aicina latviešu sabiedrību atbalstīt Kristus Dārza pastāvēšanu.

T. Kronbergs nolasīja A. Krastiņa piesūtīto vēstuli ar paziņojumu par atteikšanos no viņam uzticētiem sekretāra pienākumiem. Valde vienojās A. Krastiņam izteikt nedalītu atzinību par ļoti apzinīgi veikto valdes sekretāra pienākumu, kā arī par saviem līdzekļiem pavairotiem protokoliem un citu korespondenci.

Par ļoti sekmīgo LNAK Izglītības un Kultūras Fonda ziedojumu akciju un Fonda darbību ziņoja nozares vadītājs J. Mežaks. No savāktiem līdzekļiem septiņām latviešu mācību iestādēm Kanadā piešķirts 3570 dol un Neklātienes skolai 100 dol. TLTA Latvisko zināšanu seminārs, Skautu un Gaidu Jenda un Sporta Apvienība kopā saņēma 1450 dol., bet 1986. gada Kultūras dienu rīkošanai piešķīra 500 dol.

Tēlojošās mākslas nozarē PBLA Kultūras Fondā par referentu apstiprināja Eriku Dzeni.

1987. gadā Minsterē notiekošo PBLA dziesmu dienu Rīcības komitejas pārstāvja pienākumus Kanadā uzņēmās G. Šubiņš.

Dr. L. Lukss ziņoja, ka pēc vairākkārtējām sarunām ar ievērojamiem polītiķiem Otavā radies iespaids, ka tiem vēl aizvien trūkst vienveidīga plāna Cilvēku tiesību komitejas darbībai.

Pārrunas izraisīja Toronto Korporāciju kopas piesūtītā vēstule par reportieŗa B. Gallaghan rakstu Toronto Life žurnālā sakarā ar Baltiešu demonstrācijām un kuģa braucienu Baltijas jūrā pagājušā vasarā. Korporāciju kopa atzīst, ka šis raksts apvaino latviešus, igauņus un lietuviešus — vairākkārt apzīmējot šīs tautas par ciltīm.

ons.

SV. KATRĪNAS

8. martā pl. 19 vīru koŗa Viesturs koncerts—balle 101 Garnet Str.

TORONTO ZIŅAS

● Šī māksla ir jauna sarīkojumu ciklu svētdienas pievakarē noslēdza jauno rakstnieku un dzejnieku stunda Jauno literātūra. To vadīja Zinta Briede. Savus darbus lasīja Kristīne Putene (Nujorka — dzeja), Anda Avene-Ozola (Hamiltona — īss stāsts), Nora Kancena (Toronto — dzeja), Elisa Freimane (Kalamazū — dzeja), Māra Gulēna (Toronto — dzeja).

Umurkumurs bija klausītāju pārpilns, un to vidū redzēja arī vecākās paaudzes ļaudis. Anita Māra Alksne, kas beigusi Ontario mākslas kolledžu un speciālizējas fotografijas un video mākslā, bija sagatavojusi video filmu ar savilkumiem no dažādām temām. Par deju mūziku gādāja Pilsētas pažarnieki (Jānis Gulbis un Kārlis Briedis — ģitara, Uldis Hodžins — elektriskās klavieres, Raitis Freimanis — bungas).

Vakaru noslēdza kopējas vakariņas.

Kāda būs Čebrikova

RAIBĀ NEDĒĻA

PĀRMAIŅAS SARKANĀ GALMĀ

Tieši pirms 30 gadiem vēsturiskajā komūnistu partijas kongresa runā toreizējais jaunais sarkanais cars Nikita

Ligačevs varētu būt Gorbačova vietnieks.

Chruščovs asos vārdos nosodīja diktātora Staļina despotisko valdīšanas laiku. Tas bija tas pats Chruščovs, kas vēlāk rietumiem lielīgi pateica: „Mēs būsim klāt jūsu bērēs".

Rižkovs atbildēs par valsts administrātīvo aparātu.

Šonedēļ Maskavā sanāk 27. komūnistu partijas kongress, kuŗa scenārijs jau iepriekš rūpīgi sagatavots, bet neņemot

Kāda būs jaunā KGB šefa Čebrikova loma?

to vērā, partijas ģenerālsekretārs Gorbačovs var sagādāt visiem gluži lielu pārsteigumu. Domā, ka viņš Pad. savienības saimniecisko vārgšanu un citas kaites uzvels uz Brežņeva valdīšanas laika pleciem.

Droši vien arī Gorbačovs pieteiks fantastiskus nākotnes plānus, kuŗu lielākā daļa, tāpat kā līdz šim, nekad neīstenosies. Tas, no kā visvairāk baidās 15 milj. lielās komūnistu partijas augstākie biedri, ir varbūtēja partijas tīrīšanas akcija.

No visas Sarkanās imperijas sapulcētie 5000 izredzētie delegāti izvēlēs 300 locekļu lielo centrālkomiteju, kas savukārt ievēlēs viņiem pavēlēto faktisko valsts augstāko izpildvaru — politbiroju un partijas ģenerālsekretāru. Par lētu joku jāuzskata tas, ka partijas centrālkomitejā bez vēlēšanām ieskaita arī 17 strādnieku un zemnieku pārstāvjus.

Partijas kongresi kopš boļševiki pārņēma varu, ir bijuši gan vētraini, gan arī nenozīmīgi un garlaicīgi. Jāpiemin, ka 1939.g. kongresā Staļins savas tīrīšanas akcijas ietvaros apmainīja 85 proc. no centrālkomitejas locekļiem.

Brežņevs savā valdīšanas laikā rīkojās gluži otrādi — viņš centās sadzīvot ar visiem, un komūnistu partijas kongresā viņa laikā amatos palika gandrīz 90 proc. no visiem centrālkomitejas locekļiem. Lietpratēji domā, ka Gorbačovs, kas jau gandrīz vesēlu gadu rīkojas apbrīnojami radikāli un ātri, apmainīs vismaz 60 proc. no tagadējā centrālkomitejas sastāva. Arī pašā augstākā vadībā Sarkanā galmā starplaikā ir notikušas neticamas pārmaiņas. Kopš pēdējā partijas kongresa politbirojā palikuši tikai vairs četri vecie sarkanā galma kungi, pašu Gorbačovu ieskaitot. Daļa nomirusi, bet Andropovs savā īsajā varas periodā politbirojā ielika trīs savējos, un Gorbačovs paspējis jau pavērt durvis uz politbiroju četriem saviem uzticības vīriem.

Gorbačova izvēlētie jaunie galma kungi ir tāpat kā viņš gados daudz jaunāki par vecajiem. Vienīgi Ļigačevs, ko uzskata par varbūtēju Gorbačova vietnieku, ir 11 g. vecāks par tagadējo komūnistu partijas ģenerālsekretāru. Droši vien pirmās vijoles jaunajā politbirojā spēlēs Nikolajs Rižkovs, kam līdz ar ministru prezidenta pienākumiem būs jāpārrauga padomju saimniecības uzlabošana. Jaunajam čekas priekšniekam Viktoram Čebrikovam būs jārūpējas par kārtības restaurēšanu, dzeršanas apkaŗošanu un neapšaubāmi arī par disidentu apklusināšanu. Droši vien politbirojā iekļūs bij. sūtnis Kanadā Jākovļevs, kas jau tagad uzņēmies imperijas propagandas šefa pienākumus. Viņa ietekmē Maskavas televīzija garlaicīgo partijas dekretu vietā jau sniedz dzīvas intervijas, kuŗās kritizēti arī negātīvi notikumi. Tā nupat kādā raidījumā varēja redzēt, kā strādnieki kādā uzņēmumā darba laikā spēlē domino. Jaunais ārlietu ministrs Ševardnadze ir pazīstams kā veiksmīgs korupcijas apkaŗotājs. Ārpolitikā viņa personiskais zīmogs vēl nav manams, jo viņš dara to, ko Gorbačovs liek.

Ontario premjērs D. Pētersons uzklausīja Randperu lūgumu pēc atbalsta.

Nav šaubu, ka padomju saimniecības atpalicības pamatā ir modernās tehnoloģijas trūkums. Daži komentātori apgalvo, ka paiešot gadu desmiti, līdz Kremlis panāks rietumus šajā nozarē. Viņi aizmirsuši to, ka 1950. gadā, kad amerikāņi zobojās par Pad. savienības atpalicību techniskā laukā, gaisā uzlidoja pirmais izplatījuma kuģis Sputņiks ar krievu pilotu pie stūres.

IGAUŅU BĒGĻI CER UZ MĪLAS ATBALSTU

Igaunijas valstssvētku priekšvakarā Ontario premjērs D. Pētersons pieņēma audiencē pazīstamos igauņu disidentus Randperes, kas pirms 18 mēnešiem no Helsinkiem devās tālāk uz Stokholmu, kur pieprasīja politisko bēgļu tiesības. Toreiz viņiem Igaunijā palika 1 g. vecā meitiņa Kaisa. Bērns atradās vecmāmiņas uzraudzībā un kopšanā. Pēc nokļūšanas brīvībā Randperes sāka cīņu gan ar lūgumiem, gan ar demonstrācijām par Kaisas izlaišanu uz rietumiem. Pēdējā laikā kļuvis zināms, ka Randperu bēgšanas dēļ vecmāmiņa zaudējusi darbu un padomju iestādes tādēļ var atņemt tagad divarpus gadu veco Kaisu un nodot to bērnu patversmē.

Laikraksta LATVIJA AMERIKĀ atsevišķus numurus var pirkt Toronto latviešu veikalos un DV grāmatnīcas nodaļās Latviešu Namā un Centrā, kā arī spiestuvē.

Randperes Kanadas apmekļējumā cer iegūt arī ministru prezidenta Malrūnija atbalstu. Viņi cer, ka premjēra dzīvesbiedre Mīla rakstīs Raisai Gorbačovai un iestāsies par Randperu meitiņas problēmas labvēlīgu atrisinājumu.

Randperu pāris ar mūsu laikraksta starpniecību lūdz arī visu šajā kontinentā dzīvojošo latviešu morālu atbalstu viņu izmisīgā cīņā.

RĒGENS NOVĒRŠAS NO MARKOSA

Notikumi Filipīnās risinās drāmatiskas filmas ātrumā. Katra stunda var sagādāt jaunu pārsteigumu. Šķiet, ka prezidenta Markosa likteni ietekmēja divu vadītāju militāristu pāriešana opozicijas pusē. Tie bija aizsardzības ministrs Enrice un ģenerālštāba priekšnieka vietnieks Ramoss. Ņemot vērā to, prezidents Markoss palika stūrgalvīgi savā vietā, pēdējās Markosa izredzes izdzēsa prezidenta Rēgena negaidītā nostājas maiņa. Rēgens savu neitrālo deklarāciju apmainīja ar noraidījumu, ka Manilā jānotiek valdības maiņai, jo citādi Vašingtona atraus Filipīnām savu militāro palīdzību. Rēgena sūtnis Habibs nedēļas nogalē devās uz Vašingtonu un personiski informēja kā prezidentu, tā valsts drošības padomi par varbūtējo tālāko notikumu attīstību Filipīnās.

Aizsardzības ministrs Žuans Enrile pārgāja Akino pusē.

Kad Habibs otrdien atgriezās Manilā, viņam kabatā bija Markosam adresēts Rēgena ultimāts. Starplaikā Markosa pretiniece Akino jau bija nodevusi prezidenta zvērestu, bet stundu vēlāk to pašu darīja arī Markoss. Kaut arī Akino pārņemtu varu bez asins izliešanas, politiska stabilitāte Filipīnās vēl nebūs radīta. Te jāievēro, ka no 67 provincēm 36 operē spēcīgas komūnistu terroristu bandas, kas sevi dēvē par Filipīnu vienības kustību.

Opozicijai pievienojās arī ģenerālis Fidels Ramoss.

Šķiet, ka Rēgena nostājas maiņu panāca ārlietu ministrs Šulcs, kas kādā runā deklarēja, ka demokratija un brīvība ir svarīgāka par militārām bazēm. Tikai laiks rādīs to, vai Rēgenam bija jāņem vērā Šulca doktrīna.

Akino, pārņemot varu, būs jātiek galā ar 30.000 vīru stiprām komūnistu sazvērnieku bandām.

Brīvībai un kultūrai

Ņujorkā pēdējos gados janvāŗa beigās parasts rīkot Kultūras dienas kopā ar iepriekšējā gadā Kultūras fonda godalgotiem darbiniekiem. To parasti organizē kādreizējais ALA Kultūras biroja vadītājs Dr. P. Norvilis.

Šā gada Kultūras dienu un Draudzīgā aicinājuma sarīkojums DV namā 25. janvārī bija veltīts brīvībai un latviskai kultūrai. Tas bija iedalīts divās daļās. Pirmā daļa ievadīja Latviešu brīvības cīņu gadu, otrā daļā apskatīja Kultūras fonda godalgotos. Iepriekšējos gados referēja tikai par apbalvotiem Ņujorkas apkārtnē, šogad apskatīja visus apbalvotos, veltījot tiem īsreferātus.

Sarīkojumu ievadīja māc. R. Zariņa vadīts svētbrīdis, kam sekoja īsas Ņujorkas latviešu organizāciju padomes priekšsēža U. Klausa, Ņujorkas DV apvienības priekšsēža A. Braunfelda un Latviešu mācībspēku un zinātnieku apvienības vicepriekšsēža Dr. P. Norviļa īsas uzrunas. P. Norvilis norādīja, ka pēc LAMZA pētījumiem ap 80% latviešu trimdinieku vēlas Latvijas atbrīvošanu, bet ap 50% vēlētos atgriezties Latvijā.

Pasaules brīvo latviešu apvienības priekšsēdis O. Pavlovskis referātā par pretestības kustību okupētajā Latvijā norādīja, ka trimdā maz zināms, kas norisinājās Latvijā kopš 1940. gada. Pat latviešu pretestības kustību sarakstītas trīs grāmatas, lietuviešiem kāds ducis. Vācu okupācijas laikā Latvijā darbojās spēcīga pagrīde, tāda darbojas arī tagad. Trimdas latviešu skolās nemāca par tagadējo pretestības kustību.

Aktīva bruņota pretestība Latvijā izbeidzās ap 1952. gadu, kad tur bija cīnījušies ap 15000 partizānu. Lietuvā Padomju karaspēks zaudējis pāri par 20000 karavīru, apkarojot brīvības cīnītājus. Dienvidlatvijā un Lietuvā cīnījās ap 40000 krievu kareivju. Krievu okupacijas spēkiem latvieši nepadevās miermīlīgi. A. Saharovs atteicies ticēt, ka Molotovs ar Ribentropu varētu parakstīt neuzbrukšanas paktu.

Pretestība jāiedala nacionālpolitiskā un ticības pretestības cīņās, kaut dažreiz tās grūti atšķirt. Referents domāja, ka nav sagaidāma labvēlīga maiņa cilvēku tiesību laukā, bet padomju vara stingrāk nostāsies pret tiem, kas izrāda pretestību.

Dažreiz notikušas spontānas demonstrācijas Baltijas valstīs, citreiz tās bijušas plānotas. Rīgā 1940. gada Ziemsvētkos karavīri un baznīcēni demonstrēja gājienā uz Brīvības pieminekli, bet 1977.gada augustā ap 1000 jauniešu demonstrēja Liepājā. Pēdējos desmit gados Baltijas valstīs notikušas 94 demonstrācijas, puse no tām mazos centros.

Ārzemju presē maz lasāms par Baltijas zemju brīvības cīņām, jo nav iespējas tikties ar ārzemju žurnālistiem. Demonstrācijas apspiež čekas vienības, bet ne vietējie karavīri. Radušās atklātas pagrīdes grupas, kas iesniedz petīcijas ārzemēs. Pastāv arī nelegāla latviešu sociāldemokratu grupa, daži notiesāti par pretvalstisku darbību. Latvieši meklē sakarus ar citām līdzīgām baltiešu cīnītāju grupām. Notikušas vairākas kopīgas akcijas. Pēc kopējas 45 locekļu parakstu peticijas iesniegšanas rietumos, Eiropas parlaments 1983. gadā pieņēma rezolūciju par Baltijas valstīm. Nereti krievu disidentos valda uzskats, ka baltiešu likteni var izšķirt ar balsošanu, bet tās pievienoja Krievijai bez balsošanas. Ltviešiem nav plaši attīstīta pagrīdes prese, kā tas ir lietuviešiem. Pēdējos desmit gados Latvijā iznākuši ap 12 numuri pagrīdes izdevumu. Latvijā manāma arī poļu baciļa ietekme, Rīgā izpirka poļu avīzes. Notikuši streiki Igaunijā, bet tie nav zināmi Latvijā un Lietuvā. Bijuši izlīmēti uzsaukumi uz sienām, prasot Latvijas brīvību, tomēr lielāku pretestību izrāda atsevišķi indivīdi.

Par latviešu sardžu un darba vienībām Rietumvācijā referēja ASV plklt. I. Dambergs. Pirmā latviešu vienība nodibināta Vupertālē jau 1945. gadā, vēlāk radās citas amerikāņu un angļu zonās. Pavisam sabiedroto palīgvienībās darbojās ap 10.000 latviešu. ASV, Kanadas un citu rietumzemju armijās iesaukti daudzi latvieši, pulkveža dienesta pakāpi sasnieguši 26, zemākās pakāpēs darbojas lielāks skaits latviešu virsnieku.

Referāta beigu daļā runātājs apskatīja Latvijas atbrīvošanas iespējas. Viņš atzina, ka Amerika Baltijas valstu dēļ karu nesāks, nebūs arī iekšējas sacelšanās. Krievi varētu ieņemt visu Eiropu, bet rietumvalstu komandieŗi izstrādājuši pretuzbrukumu. Jāšaubās, vai Amerikā varēs dibināt etniskās vienības.

Dr. J. Kļaviņš apskatīja nākamās Latvijas iespējamo politisko iekārtu un attīstību. Viņš domāja, ka stiprs Baltijas valstu bloks būtu spējis apturēt Molotova Ribentropa līguma noslēgšanu un krievu okupāciju. Maz ticams, ka nākotnē varētu atjaunoties Latvijas brīvības cīņas. Tauta ievēlēs pārstāvjus valstī, apriņķos, pagastos un pilsētās. Skolās varētu būt latviešu un angļu valodas kursi, dzīvā spēka pieaugumu kavēs dzīvokļu trūkums. Lauksaimniecībai būs mazāka nozīme nekā iepriekšējā Latvijā, būs grūtības pāriet no kolchoziem uz privātsaimniecību, grūtības arī ar zemes mantiniekiem. Rūpniecībā būs lielākais darba spēks, zinātniekiem būs savi pienākumi būs vajadzīgi izdevīgi tirdzniecības līgumi. Latvijas atjaunošanas kapitāls varētu nākt no Brīvības Fonda, bet tas vēl par mazu.

A. Šturms referēja par Tautas balvas ieguvēju E. Biezaiti, kas ierīkojis Austrālijā mūzikas krātuvi, sagatavojis katalogus un fotouzņēmumus, sagādājis ieskaņojumus. Krātuvē ir 472 komponistu 17.700 darbi. Viņš referēja arī par vijolnieci Rasmu Lielmani, kas koncertējusi Eiropā, Amerikā, Austrālijā un citās zemēs, un dzīvo Meksikā. Viņa saņēmusi vairākus apbalvojumus un godalgota septiņās starptautiskās vijolnieku sacensībās.

V. Neimanis referēja par V. Hazneru, viņa grāmatām un publikācijām presē. J. Vītola referātu par Helmaru Rudzīti nolasīja M. Bogdanovica. Rudzītis ar savu Grāmatu Draugu radījis jaunu latviešu lasītāju masu, iepazīstinot ar cittautu literatūru. Kaut kas līdzīgs nebija visā Eiropā. T. Bērziņa referātu par A. Bolšteinu nolasīja B. Epermanis, pievienojot arī savus papildinājumus. Bolšteins studējis tieslietas, bet viņa sirdslieta bijusi žurnālistiska. Bijis skolotājs, Gaŗezera vidusskolas direktors. Tur mācījušies ap 1000 latviešu jauniešu, skolu beiguši ap 400.

P. Norvilis norādīja, ka V. Zepam publicēti 108 darbi, bet vārdīcā par latgaļu vietvārdiem ievietoti 65.000 nosaukumi no 20.000 vietām. Par J. Gablika starptautiski atzītiem pētījumimem šūnu biologijā referēja J. Kļaviņš.

E. Šturma cildināja fotografu Bruno Rozīti par labiem panākumiem mākslas fotografijā un latviešu dzīves reportāžā. Viņam bijuši augstvērtīgi gleznu uzņēmumi un slīdītes. Rozītis ir tradicionālists, viņš dabā meklē harmoniskus momentus. Par Gunāru Vērenieku referēja Jānis Neimanis. Vērenieks bijis viens no jaunajiem aktieŗiem Eslingenas teātrī, darbojies filmā un profesionālos teātŗos kā aktieris un režisors, kopš 1974. gada strādā ar DV teātri Toronto. Saņemtas vairākas atzinības. Zaiga Klīmane apskatīja Lidijas Āboliņas darbu ar latviešu tautas deju grupu. Viņa iesaistīja arī igauņus un lietuviešus kopējā darbā.

A. Šturms apskatīja Daces Štauveres-Aperānes darbu. Viņa komponējusi jaunas koŗu dziesmas un dziesmu spēli, organizējusi jaunatnes dziesmu svētkus, vadījusi mūzikas nometni, guvusi apbalvojumus.

Ingridu Vīksnu raksturoja I. Zīversa-Preisa. Viņa ir dzejniece, žurnāliste, feļetoniste, rakstniece. Pēc tam referente apskatīja viņas godalgoto darbu. V. Irbe analizēja Jāņa Klīdzēja darba stilu, apskatīja viņa grāmatu tematus, iegūtos apbalvojumus un rakstīšanas veidu.

Sarīkojumā bija ieradušies apbalvotie Helmars Rudzītis, Bruno Rozītis un Dace Štauvere-Aperāne. Tur bija gandrīz 150 apmeklētāju, kaut sarīkojuma beigu daļā soli bija patukšojušies. Rīkotāji bija iekārtojuši katram apbalvotam izstādes stūrīti ar viņa foto uzņēmumu, sarakstītām grāmatām vai publicējumiem. Sevišķi plašs klāsts bija fotografam Rozītim. Augšējā stāva telpās varēja skatīt grāmatas un izdevumus par brīvības cīņām, bet L. Rumaks bija iekārtojis 1985. gadā iznākušo grāmatu skati. **V.I.**

Pirmdienu vakari Centrā

Pirmdien, 3. martā, pl. 19.30

CAUR PIRKSTIEM TEK LAIKS

LNAK nākotne

Referēs Dr. Guntis Siliņš.

Murray E. Newbigging

BĒRU MĀJA

- **Izjusti personīgi pakalpojumi**
- **Pastāvīga kapella**

M. WAYNE HAMILTON
Funeral Director
733 Mount Pleasant Rd., pie Eglinton Ave.
Auto novietošana. Tel. **489-8811, 489-8002**

RATAS OPTIC

Igauņu uzņēmums.

219 Danforth Ave, Toronto, Ont. M4K 1N2 465-6251

Atvērts pirmd. - piekt. 10—18
sestdienās 10—15

- **Gatavojam pēc acu ārsta paraksta brilles un visāda veida kontaktu lēcas.**
- **Rāmji lielā izvēlē.**
- **Izkārtojam acu pārbaudes.**
- **Latviešiem 10% atlaide, ieskaitot brilles uz Latviju.**

Ērgļu ligzdas medus

30 Dewson St.
Toronto, Ont.
Telefons 534-0563
S. Vasarājs

EAGLESNEST

ZIEDI UN DĀVANAS

GARDENIA
FLOWERS & GIFTS

362 Danforth Ave., Toronto, Ont. M4K 1N8
(Pie „Chester" pazemja pieturas)
466-1951 vai 466-1502
ZIEDI KATRĀ VEIDĀ — KATRAI VAJADZĪBAI
VISUR BRĪVAJĀ PASAULĒ
LATVIEŠU DAIĻAMATNIEKU DARBI
ĀDĀ, KOKĀ — KERAMIKA, AUDUMI
DZINTARA IZSTRĀDĀJUMI
ZELTKAĻA A. GUGĀNA ROTAS
Inta Tauriņš

IERĪKO, LABO UN MAINA

plumbing, eļļas, gāzes un elektr. apkures, silta ūdens tankus, skursteņu oderes (liners), tīra krāsnis un ūdens tankus.

ROLAND KULLIK

(416) 275—1280.

Kārļa Suntaža būvdarbi,

Metro lic. B 2494.

Būvē jaunas mājas un vasarnīcas. Izdara pārbūves, remontus, krāsošanas un mūrēšanas darbus. Sagādā atļaujas.

Zvanīt 751-6829.

Nodibināta ērģelnieku ģilde

Ziemeļamerikas latviešu ērģeļu dienās Filadelfijā ērģelnieki koncertēja un piedalījās ar referātiem un diskusijām par dažādiem jautājumiem. Ērģelnieki un citi mūziķi arī pulcējās kopā pārrunās un nolēma dibināt organizāciju — ģildi — kas apvienotu latviešu ērģelniekus. Ģildes darbība arī varētu piedalīties citi ieinteresēti mūziķi, kā arī labvēļi un biedri-veicinātāji, kas paši nebūtu ērģelnieki. Ģildes valdei izraudzīja šādas personas, kas pašreiz veic pirmos darbus: Priekšsēde — Dr. Ingrida Gutberga, priekšsēdes vietniece un darba biroja vadītāja — Ārija Šulca, sekretāre — Anita Rundāne, kasieris — Ludvigs Reiters, Ārējā informācija — Gunta Plostniece, Rietumkrasta pārstāvis — Kārlis Jurisons, LELBA un BLUM pārstāvis — māc. Kārlis Kuškēvics, valdes loceklis sevišķiem projektiem — māc. Ivars Gaide.

Valde vienojās par organizācijas nosaukumu Latviešu Ērģelnieku Ģilde Amerikā (LEGA). Pirmā sēdē, pārrunājot ģildes mērķus un darbību, ierosināja vairākus projektus:

Apzināt latviešu ērģelniekus un citus baznīcas mūziķus, to apstākļus latviešu un citās draudzēs.

Apzināt latviešu ērģeļu literātūru.

Piedalīties ērģeļu dienu rīkošanā.

Atbalstīt ērģelniekus ar stipendijām.

Izdot apkārtrakstus par LEGA darbību un dažādiem jautājumiem attieksmē uz ērģelnieku darbu un ērģeļu mūziku.

LEGA pieņēmusi mākslinieka Harija Gricēviča izveidoto III Ērģeļu dienu emblēmu kā savu oficiālo zīmogu.

Valde lūdz ērģelniekus no ASV un Kanadas pievienoties šai jaunai organizācijai. To atbalstot, katrs kļūs bagātāks ar jaunām idejām un jauniem draugiem-mūziķiem. LEGA's vadībā ir mūsu vislabākie profesionalie spēki, un ģilde var izveidoties par organizāciju ar plašu darbības lauku, kurā iesaistīti gan koncertzāles mākslinieki, gan garīgās mūzikas darbinieki.

Dalības maksa 10 dol. gadā, studentiem 5 dol. Čeki rakstami uz ,,Guild of Latvian Organists in Amerika'' vārda un sūtāmi **Ārijai Šulcai, 7886 Anita Dr., Phila, Pa. 19111.** LEGA ar pateicību arī pieņem zidojumus no draudzēm un citām organizācijām un labvēļiem. **Gunta Plostniece**

Plāno vēl vienu fondu

Kanadas Latviešu Centrs Toronto sācis līdzekļu vākšanu Centra Stipendiju fondam.

Mērķis — sasniegt 100,000 dol. kapitālu, lai no tā procentiem atbalstītu jauniešus ar nozīmīgām stipendijām latviskai izglītībai akreditētās mācību iestādēs brīvajā pasaulē, piemēram Minsteres Latviešu ģimnazijā, Jāņa Riekstiņa Latviešu studiju centrā.

Pēc tiem diviem miljoniem, kas bija vajadzīgi, lai samaksātu Centra ēku, šāda summa liekas pavisam viegli sasniedzama. Ar 1100 Centra biedru palīdzību — sīkums, nokārtojams vienā nedēļā! Saprotams, īstenība ir citāda. Mērķis *nav redzams un rokām taustāms.* ,,Mani bērni jau izstudējuši. Es jau devu. Vai tad vecāki nevar rūpēties paši par saviem bērniem?! Mums taču fondu pietiek! Kāpēc atkal viens fonds?! Kur tie jaunieši ir? Viņi tik un tā nenāk uz sarīkojumiem.''

Šādi un vēl daudzi citi argumenti skan manās ausīs, kad vēlā vakara stundā ,,Reiz bija'' ballē skatos un klausos, kā pārpildītā zālē Elektriskie burkāni iepriecina latviešu jauniešu pulku, kas paši priecājoties gādā līdzekļus Vispasaules latviešu jaunatnes kongresam. Un savam fondam.

Vai mums fondu tiešām nepietiek? Atbilde ir pavisam noteikts nē: mums nepietiek ne fondu, ne jauniešu.

Mums vajadzētu tik lielu latviskās izglītības fondu, ka tas spētu uzturēt pilna laika latviešu ģimnaziju un pilna laika latviešu studijas universitātē. Tik lielu fondu, kas varētu atļaut izglītot mūsu tautas nākošās paaudzes par brīvu! Lai iespējami liels skaits jaunu latviešu iegūtu latvisko un latviski-polītisko izglītību.

Mēs esam sasnieguši lielu materiālo labklājību, mācēdami savus līdzekļus pareizi ieguldīt visdažādākās vērtībās, arī izglītībā, bet mūsu lielākajai vērtībai — mūsu jaunatnei — lielā mērā ļaujam attīstīties pašplūsmē.

Kad latviešu sabiedriskā darbā sāk parādīties jau trešās paaudzes darbinieki, latviešu nozīmīgo mācības iestāžu darbs ieņem arvien svarīgāku vietu.

Mūsu sabiedrības pienākums ir rūpēties par šī laika jaunās paaudzes latvisko izglītību, lai tā, savukārt, neaizmirstu rūpēties par nākošo līdz tam laikam, kad jaunieši atkal varēs mācīties brīvā Latvijā.

Skatoties Elektriskos burkānus, nāk prātā salīdzinājums ar latviešu saimnieka sēklas burkānu, kas jāstāda zemē divreiz.

Arī mūsu jaunieši izaug un nobriest vidē, lai uzziedētu un nestu latvisko sēklu.

Tādēļ fondu latviskai izglītībai nekad nebūs par daudz!

Kanadas Latviešu Centrs Toronto ar pateicību pieņems katru ziedojumu vai testamentāru novēlējumu Centra stipendiju fondam. Čeki rakstāmi uz Latvian Cultural Centre vārdu ar norādi — *Stipendiju fondam* un kam sūtāma nodokļu kvīts Kanadā dzīvojošiem devējiem.

Centra adrese: **4 Credit Union Drive, Toronto, Ontario M4N 2N8** **Biruta Rubesa**

MONTREALA

● Trīsvienības draudzes darbinieku iesvētīšanas dievkalpojumā 16. februārī bija vismaz trīskārt lielāks dievlūdzēju skaits kā ik svētdienas dievkalpojumā. Pagaidu mācītājs G. Hūns savam sprediķim bija izvēlējies piemērotu tekstu — par Jēzus kārdināšanu.

Nedēļu iepriekš — 9. februārī — pēc dievkalpojuma notika draudzes pilnsapulce 40 dalībnieku sastāvā. Saslimušā draudzes priekšnieka V. Goldes vietā ziņoja viņa vietnieks A. Spura. Pēc pagaidu mācītāja un revīzijas komisijas ziņojumiem sapulce pārskatus pieņēma un pārvēlamos darbiniekus ievēlēja no jauna. Valdē pieaicināti divi jaunās audzes pārstāvji — Kalniņš un Vītiņš. Pieņēma budžetu 32,700.- dol. apmērā.

Dažādos jautājumos pārrunāja mācītāja vēlēšanas un pāriešanu pie latviešu sinodes. Pēdējais jautājums radīja lielākas pārrunas, it sevišķi mācītāja pensijas jautājumā. Šo jautājumu izlemšanā nepieciešams lielāks draudzes locekļu skaits, kamdēļ aicināja valdi drīzumā, bet arī izdevīgākā laikā sasaukt ārkārtēju pilnsapulci. **d.v.**

LONDONA

● Londonas latviešu ev.-lut. draudzes dāmu komitejas rīkotā sarīkojumā 14. februārī londonieši kuplā skaitā pulcējās, lai redzētu Jāņa Riekstiņa Studiju Centra studentu uzvedumu Balta Gaisma. Londoniešus iepriecināja rūpīgi sagatavotais uzvedums, skanīgās dziesmas un labā latviešu valoda. Dāmu komitejas priekšniece Marga Pipaste pateicās studentiem un mudinājumam nākotnē nolasīja Indras Gubiņas dzejoli ,,Šodien''. Katram uzveduma dalībniekam pasniedza sarkanu neļķes ziedu. Galdi ar Valentīnes dienas rotājumu — ar gaļām, baltām svecēm un to gaismu, ienesa jauku vakara noskaņu. Aizejot tālie viesi un pārējie sarīkojuma dalībnieki paņēma līdz atmiņas par jauki pavadītu vakaru ar vadmotīvu — Balta gaisma. **L.C.**

KALAMAZŪ

● Draudzīgā aiciņājuma atcere Kalamazū latviešu skolā notika 25. janvārī. Skolai aploksnes un dāvanas pasniedza abas draudzes, latviešu kredītsabiedrība, Kalamazū latviešu biedrība, Kalamazū DV apvienība, Kalamazū korporāciju kopa, Fraternitas Rusticana, studenšu korporācija Imeria, Mednieku un makšķernieku kopa un citi.

Viņš bija ievainots mūsu pārkāpumu dēļ un mūsu grēku dēļ satriekts. Mūsu sods bija uzlikts Viņam mums par atpestīšanu, ar Viņa brūcēm mēs esam dziedināti. (Jes.53:5).

Bezmaksas kristīgu literatūru un kasetes ar garīgu dziesmu ierakstiem jūs varat saņemt, rakstot māc. J. Šmitam, 30 McDairmid Rd., Scarboro, Ont. MIS 1Z6.

Jāni Miķelsonu,

dzīvojis Norandā, Kvebekā, meklē māsas dēls ***Harelds Puķītis Rīgā.*** Rakstīt: **A. Pazulis, 84 Alhart Dr., Rexdale, Ont. M9V 2N5.**

BAZNĪCU ZIŅAS

SV. JĀŅA DRAUDZE

Draudzes kanceleja atvērta otrdienās, trešdienās un ceturtdienās no pl. 10 līdz 17, tālr. 921-3327, 200 Balmoral Ave. Mācītāja F.T. Kristberga runas stundas otrdienās no pl. 10—13, trešdienās no pl. 18—21, ceturtdienās no pl. 10—13. Māc. F.T. Kristberga adrese: 12 Worthington Cresc., Toronto, Ont. M6S 3P6, tālr. māja 769-6950.

2. martā pl. 11 dievkalpojums plkv. O.Kalpaka un viņa karavīru piemiņai.

2. martā pl. 18 Toronto Korp. Kopas pulkv. O. Kalpaka, Latvijas brīvības cīnītāju un visu latviešu karavīru piemiņas dievkalpojums.

9. martā pl. 11 dievkalpojums ar spredīki bērniem. Dziedās Ženija Vītola.

16. martā pl. 11 dievkalpojums.

SV. ANDREJA DRAUDZE

Māc. J. Cālītis, Sv. Andreja draudze, tālr. 924-1563, Carlton St. un Jārvis St. krustojumā, Toronto, Ont. Tālr. mājā 482-8403, 8 Rolland Rd., Toronto, Ont. M4G 1V5. Māc. J. Cālīša runas stundu laiks kancelejā: trešdienās un ceturtdienās no pl. 10—12 un no 18—19. Citā laikā, iepriekš sazinoties.

2. martā pl. 13 dievkalpojums angļu valodā; pl. 15 dievkalpojums.

9. martā pl. 11 draudzes 39. gada svētku dievkalpojums, draudzes padomes un darbinieku ievešana. Dievgalds. Pēc dievkalpojuma — Garīga satura literāra un mūzikāla pēcpusdiena.

16. martā pl. 15 dievkalpojums, pēc tam draudzes pēcpusdiena ar māc. J. Cālīša ref.: Neģausis un žūpa. Ziedojumi par labu Kristus Dārzam.

22. martā draudzes kora gadskārtējais koncerts.

23. martā pl. 11 Pūpolu svētdienas dievkalpojums, dievgalds.

27. martā pl. 19.30 Zaļās Ceturtdienas dievkalpojums, dievgalds.

28. martā pl. 11 Lielās Piektdienas dievkalpojums ar dievgaldu. Koris.

30. aprīlī pl. 6 rītā Kristus Augšāmcelšanās svētki, koris. Pēc dievkalpojuma draudzes kopīgas brokastis; pl. 9 rītā dievkalpojums angļu valodā.

AUSTRUMU DRAUDZE

Māc. A. Celms: 47 Lord Roberts Drive, Scarborough, Ont. M1K 3W1, tālrunis 267-3507. Toronto Austrumu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnabas baznīcā 361 Danforth Ave.

2. martā pl. 13.00 Ciešanu laika dievkalpojums ar Dāmu komitejas pēcpusdienu un referātu par K.Skalbi.

9. martā pl. 13.00 Ciešanu laika dievkalpojums.

16. martā pl. 13.00 Ciešanu laika dievkalpojums.

BAPTISTU DRAUDZE

Māc. J. Šmits, 30 McDairmid Rd., Scarborough, Ont. M1S 1Z6, tālr. 299-3780. Toronto latviešu baptistu draudzes sanāksmes Walmer Rd. baptistu dr. dievnamā.

Dievkalpojumi notiek katru svētdienu pl. 16.

Gaismas telefons ticības stiprināšanai 299-8545 darbojas nepārtraukti 24 stundas dienā. Vēsts latviešu valodā tiek ieskaņota divreiz nedēļā.

Bībeles studijas — lūgšanu sanāksmes katru trešdienu pl. 19.

KATOĻU DRAUDZE

Prāvests Dr. B. Kokins, 33 Christie Str., Toronto, Ontario, M6G 3B1. Dievkalpojumi notiek katra mēneša otrā svētdienā pl. 13.00 Lietuviešu baznīcā, 1021 College St., Toronto.

BRAMPTONAS DRAUDZE

Bramptonas latviešu ev. lut. draudzes dievkalpojumi notiek Grace United Church dievnamā: 156 Main Street, North Brampton, Ont. Māc. A. Briedis, 44 Marilyn Cr., Toronto, Ont. M4B 3C6, tālr. 757-2739.

HAMILTONAS DRAUDZE

Hamiltonas latviešu ev. lut. Kristus draudze — 18 Victoria Ave. South. Māc. K. Kuškēvics, 55 East 44th St., Hamilton, Ont. L8T 3G6, tālrunis 385-9838. Māc. K. Kuškēvica runas stundas baznīcas telpās ceturtdienās no pl. 19—21. Tālr. 527-5810. Ieeja birojā no baznīcas aizmugures.

2. martā pl. 10.30 dievkalpojums bērniem, svētdienas skola un Bībeles klase; pl. 11 draudzes dievkalpojums, plkv. O. Kalpaka piemiņa.

MONTREALAS LATVIEŠU DRAUDZES

Dievkalpojumi notiek Jāņa (igaunu) ev. lut. baznīcā 4345 Marcil Ave. Mācītājs Gunārs Hūns, 8262 Place Chanceaux, Montreal, Que. H1K 1M7, tel. 352-1204. Mācītājs runājams katrā laikā, bet ieteicams iepriekš sazināties pa tālruni.

Dievkalpojumi, ja nav citādi norādīts, notiek katru svētdienu pl. 13.30 baznīcā.

2. martā pl. 13.30 dievkalpojums.

9. martā pl. 13.30 dievkalpojums.

16. martā pl. 13.30 dievkalpojums.

23. martā pl. 13.30 Pūpolu svētdienas dievkalpojums ar dievgaldu.

28. martā pl. 13.30 Lielās Piektdienas dievkalpojums ar dievgaldu.

30. martā pl. 6 no rīta Lieldienu svētdienas dievkalpojums (būs tikai rīta dievkalpojums).

OTAVAS DRAUDZE

Māc. E. Lange, 364 Pleasant pk. Rd., tel. 733-3906. Otavas latviešu ev. lut. draudze 83 Main ielā (ne vairs Sv. Pētera baznīcā).

2. martā pl. 11 dievkalpojums baznīcā.

8. martā pl. 18 Garīgs koncerts baznīcā.

9. martā pl. 11 dievkalpojums baznīcā.

16. martā pl. 11 dievkalpojums baznīcā.

23. martā pl. 11 Pūpolu svētdienas dievkalpojums baznīcā.

27. martā pl. 19.30 Zaļās Ceturtdienas dievkalpojums ar dievgaldu baznīcā.

28. martā pl. 11 Lielās Piektdienas dievkalpojums ar dievgaldu baznīcā.

30. martā pl. 11 Kristus Augšāmcelšanās svētku dievkalpojums baznīcā. Piedalās skolēni un jaunieši. Dziesmu lapiņas.

LATVIEŠU MISIJAS RADIO RAIDĪJUMS
,,BRĪTIŅŠ AR DIEVU''
nepārtraukti
31 gadu gājumā
katru svētdienas rītu no
pl. 9 — 9.30
Vilnis 1270 AM
no Niagaras WHLD raidītāja.
Vadītājs A. Laksmanis
106 Dorset Rd., Scarboro, Ont., tālr. 261-4218
Latviešu misijas

KLAUSAITIES GARĪGOS RAIDĪJUMOS

Global TV 6. un 22. stac.
100 Huntley St., Toronto,
no pirmd. — piektd. pl. 10.30 no rīta, svētd. Bafalo TV 29. stac. pl. 21; 700 Club — Bafalo TV 29. stac. no pirmd. — piektd. pl. 10 no rīta, svētdienās pl. 22.
TV stac. 47 no pirmd. — piektd. pl. 9 no rīta.

Daugavas Vanagu nams
PIEDĀVĀ ZĀLI
DAŽĀDIEM SARĪKOJUMIEM
PIEPRASIET TELEFONISKI
SVĒTDIENĀS DZĒRIENI TIKAI PIE MALTĪTĒM — $5.00

125 Broadview Ave.
Tel. 465-5225
Svētdienās iepriekš sazināties pa tel. 465-5225.

Daugavas Vanagu klubs
ATVĒRTS BIEDRIEM UN VIESIEM
Pirmdienās no pl. 14.00 līdz 22.00.
Otrdienās no pl. 14.00 līdz 22.00.
Trešdienās no pl. 14.00 līdz 22.00.
Ceturtdienās no pl. 14.00 līdz 23.00.
Piektdienās no pl. 12.00 līdz 24.00.
Sestdienās no pl. 14.00 līdz 20.00.

KALUBE
JEWELLERY LTD.
Zeltkaļi
ALDONA KORMS un
TĀLIS KIVLENIEKS B.Sc. G.J.
VEIKALĀ UN DARBNĪCĀ — Tālr. (416) 595-1125
College Park, 444 Yonge St., Toronto, Ont. M5B 2H4

Fotografisks uzņēmums
ar atzītu kvalitāti.
(416) 863-1166
BENJAMIN FILM LABORATORIES LTD.
287 Richmond St. E., Tor., Ont. M5A 1P2
We believe every picture counts

Lielākais latviešu veikals Toronto
BROADVIEW DELICATESSEN
141 Danforth Ave, tel. (416) 465-9905
Piedāvā:
- lielā izvēlē eiropiešu gaumē gatavotus gaļas izstrādājumus,
- žāvētus tītarus, zivis,
- pašu ceptu rupjmaizi, pīrāgus, ķimeņmaizītes, smalkmaizītes, jubileju kliņģerus u.c. gardumus.
- klāj viesību galdus.

Īpašnieki Ausma un Jānis Miķelsoni

OPTICAL STUDIO
R. Schmid, Optician
VĀCU OPTIĶIS —
Speciālizējies kontaktlenžu nozarē.
Lielā izvēlē eiropiešu aceņu rāmji.
1586 Bloor St. W., Toronto.
Tel. 535-6252.

LATVIEŠU PUĶU VEIKALS
487-0491
PIEGĀDE LIELTORONTO ROBEŽĀS
Crest Florists
567 Mt. Pleasant Rd.,
Toronto, Ont. M4S 2M5
Pinu, pinu ziedu viju
Pīpenes un smilgas miju
Mētru sauju, rožu sauju...
MAIJA ASARIS

Vecākais latviešu puķu veikals

Venus
ZIEDI KATRAM GADĪJUMAM
Pasūtinājumus pieņem arī no ārzemēm un uz ārzemēm.
231 RONCESVALLES AVE., TORONTO, ONT. M6R 2L6
Tel. darbā 534-4645, pēc darba 533-4037.
A. PUTNIŅŠ

R. S. KANE Ltd.
APBEDĪŠANAS BIROJS
6150 Yonge Street
(Goulding Ave stūrī, dienvidos no Steeles)
Willowdale, Ont.
221 — 1159

DOWNTOWN WOOLS, ARTS & CRAFTS
Īpašn. Elza Avots
137 Yonge St. — Shopping Mall,
(Ieeja arī no 74 Victoria St. Arcade Bldg.)
Lielā izvēlē dažādu rokdarbu materiāli.
Padomi rokdarbu jautājumos.
Tel.: 368-5011

Alcan Building Products Authorized Dealer
Māju īpašnieki!
ietaupait ar ALCAN SIDING
Sazinaities ar uzņēmuma īpašnieku — bez starpniekiem gatavo un ierīko
Thermo Windows
- LIETUS NOVADA CAURULES
- LOGUS
- DURVIS
- MARĶĪZES (Awnings)
- JUMTA PĀRKARES

CENTURY ALUMINUM INSTALLERS
Īpašnieks Artūrs Mīme
2229 Dundas St. W., Toronto, M6R 1X6 534-2864

PIEMINEKĻI
487-2147, vakaros 445-8955
Kvalitātes darbs un eiropiešu mets
Igauņu uzņēmums
YONGE MEMORIAL LTD.
2044 Yonge St., Toronto M4S 1Z9
Starp Eglinton un Davisville

Ingrida A. Matckars
B.A., M.A., L L B.
ADVOKĀTE pie
DYSON & KACABA Barristers & Solicitors
100 Richmond Str. W., Suite 400, Toronto, Ont. M5H 3K6
Tel. (416) 361-1777

Latviešu nams Toronto
IZĪRĒ LABI VĒSINĀTAS TELPAS
SARĪKOJUMIEM UN VIESĪBĀM
Pēc vēlēšanās nama dāmu komiteja rīko
GODĪBU GALDUS
491 College Street, Toronto, Ont. M6G 1A5
Tel. 922-2931

Ātri, glīti un lēti
iespiežam
dažādus ielūgumus
Tel. 466-1514

LATVIJA AMERIKĀ
Atjaunojiet abonementu un dāviniet to saviem draugiem, lai nodrošinātu informāciju par notikumiem pasaulē.
Lūdzu sūtiet LATVIJU AMERIKĀ uz
☐ vienu gadu — Kanadā $46.00, ASV $46.00
☐ 6 mēnešiem " $24.00, " $24.00
☐ 3 mēnešiem " $14.00, " $14.00
Mr., Mrs., Miss .....
Adrese .....
Jauns abonents ☐ pagarinājums
Čeki rakstāmi uz Latvija Amerikā vārda un sūtāmi 125 Broadview Ave, Toronto, Ont. M4M 2E9.

Raimunda Čaka pieminai

Redaktors un žurnālists R. Čaks pēkšņi šķīrās no dzīves 70 gadu vecumā Milvokos. Viņam palika daudzi iecerēti darbi nepaveikti, jo viņš piederēja pie visražīgākās žurnālistu paaudzes.

R. Čaks dzimis 1915. g. 6. decembrī Saikavas pagastā. Jau ar skolas gadiem viņš pievērsies žurnālistikai. Sākumā viņš darbojās par skautu stāba darbvedi Rīgā, reizē preses slejās apskatot aktuālos sabiedrības notikumus.

Trimdā Vācijā R. Čaks vada franču zonas baltiešu skautu reprezentācijas vienību, kā arī vairākus gadus vada ASV skautus un redigē skautu periodisko izdevumu Ugunskurs, Gaŗezera rakstus un Ķegumu.

Laikā no 1964. g. līdz 1974. g. un atkal kopš 1977. g. bijis Daugavas Vanagu Mēnešraksta atbildīgais redaktors. Mēnešraksts iznāk Kanadā, kādēļ arī redaktora pienākumi saistīti ar lielu atbildību un uzņēmību, ko Raimunds Čaks veica visai sekmīgi un atbalstoši Daugavas Vanagu uzdevumiem un garam.

Kopš 1949. g. viņš bija latviešu laikrakstu korespondents. Nav brīvajā pasaulē tāda latviešu preses nacionālā rakstura izdevuma, kuŗā neparādītos R. Čaka vārds.

1936. g. Latvijā viņš saņēma Kultūras fonda godalgu publicistikā. Darbojies par *Amerikas Latviešu palīdzības fonda* pilnvarnieku un Viskonsina nodaļas vadītāju kopš 1958. gada. Bijis LPF valdes loceklis un DV ASV Goda tiesas loceklis. R. Čaks bija Preses biedrības biedrs un kādu laiku valdes loceklis.

R. Čaks apbalvots ar DV zelta nozīmi un vairākām skautu goda nozīmēm. Šeit īsumā minēti aizgājēja darbības posmi, kas visumā ne tuvu neatspoguļo viņa darbību un nozīmi latviešu trimdas publicistikā.

Viņa mīlestība piederēja brīvajai Latvijai, rakstītam vārdam, skautu un Daugavas Vanagu darbam. Kopā ar viņu darbojoties presē un tiekoties DV sanāksmēs, Milvoku sabiedriskā darbā, jāliecina, ka R. Čaka žurnālista spējas tālu pārsniedza parastos trimdas žurnālisma apjomus. Kamēr citi nodevās izklaides priekiem, R. Čakam bija jau gatavs raksts par aktuālo notikumu.

R. Čaks piederēja Konkordijas Valdemaria Saimes, kur bija arī vadītājos amatos. Par aizgājēju skumst dzīvesbiedre Vilma un dēls Jānis, kas darbojas par matēmatikas profesoru kādā Bostonas universitātē.

Raimunda Čaka aiziešana mūžības ceļā atstās tukšu vietu ne tikai preses slejās, bet arī viņa daudzo draugu pulkā.

* * *

3. februārī pēkšņi mirušo preses un sabiedrisko darbinieku Raimundu Čaku mūžības ceļā izvadīja Milvoku Sv. Jāņa draudzes māc. Lauma Zušēvica Latviešu baznīcā.

Māc. L. Zušēvica, savā svētrunā atskatoties uz R. Čaka dzīves gaitām, uzsvēra, ka aizgājēja labie darbi pavada un apliecina viņa nozīmību trimdas norisēs, raksturojot un nemitīgi cenšoties iedzīvināt katru pozitīvu pasākumu, vai tas būtu latviešu tiesības aizstāvot vai arī mūsu rosmes sabiedriskā darbā rosinot.

Par aigājēja darba apjomiem vislabāko liecību nodeva pilnā baznīca pavadītāju ne tikai no Milvokiem, bet arī no Čikagas, Mineapoles un Kalamazū. Konkordijas Valdemārijas amatpersonas, skautu vadītāji, daudzie Daugavas vanagi ar savu klātieni liecināja par aizgājēja nozīmi pieminēto organizāciju darbā.

No ev. lut. Jāņa draudzes atvadījās priekšn. M. Rītere, Milvoku draudzes — māc. K. Valters, Kristus dr. — māc. Rumpēters, DV organiz. — ASV pr-ks A. Spārniņš, Kon. Valdemārija — sen. I. Bergmanis, skautu organ. — vad. A. Artmanis, gaidu priekšniece I. Dumpe, Milvoku DV priekšn. V. Zālītis, LPB pārstāvis J. Grundsbergs, Milvoku medn. un makšķ. pārst. I. Hanters, Preses biedr. priekšn. K. Ķezbers, Kanadas preses kopas pārst. O. Jēgens, Milvoku plkv. Kalpaka skolas priekšn. E. Krūmiņš, Čikagas medn. un makšķ. kopas pārst. J. Trumpis un kolēga E. Peniķis.

Goda sardzē pārmaiņus stāvēja DV, valdemāriešu un skautu darbinieki. Aizgājēju izvadīja uz Viskonsinas Piemiņas kapsētu.

Edgars Peniķis

Dieva mierā aizgājis mūsu mīļais vīrs, tēvs un opaps

Pēteris Kalniņš

dzimis 1909. gada 22. martā Tūjas pag., Valmieras apr.,
miris 1986. gada 17. februārī Toronto.

Tālu prom no dzimtās zemes
Ilgu mūžu staigājot,
Lai Tev gaŗā ceļa galā,
Svešā zeme mieru dod.

Dziļās sērās
sieva Elvīra,
dēla Edvīns, mazbērni Arnis un Zinta,
meita Inta ar vīru un māsa Latvijā

Marta Rozalija Muzikants,
dzimusi Ameriks,

dzimusi 1891. gada 27. oktobrī Koņu pag. Krišās,
mirusi 1986. gada 13. februārī Linkolnā, Nebraskā.

Māsiņu mīļā piemiņā paturēs
brālis Arturs ar ģimeni

Sazinaities ar mūsu biroju par
PAZEMINĀTAS CENAS UN BRĪVDIENU LIDOJUMIEM UZ DIENVIDIEM

Tampa/St. Petersburg
Lidojums turp un atpakaļ..... sākot ar $198
Lidojums turp un atpakaļ, ar viesnīcu (1 nedēļai)..... sākot ar $399

Ft. Lauderdale
Lidojums turp un atpakaļ..... sākot ar $259
Lidojums turp un atpakaļ, iesk. viesnīcu (1 nedēļai)..... sākot ar $479

California
Lidojums turp un atpakaļ..... sākot ar $298

Caribbean
Lidojums turp un atpakaļ, ar viesnīcu (1 nedēļai)..... sākot ar $499

Mexico
Lidojums turp un atpakaļ, ar viesnīcu (1 nedēļai)..... sākot ar $469

UZ EIROPU
SAMAZINĀTAS ABU VIRZIENU LIDOJUMU CENAS NO TORONTO UZ:

London/Manchester..... sākot ar $498
Amsterdam..... sākot ar $519
Frankfurt/Düsseldorf..... sākot ar $568

Sīkāka informācija un rezervācijas:

ATLAS TRAVEL SERVICE
103 RONCESVALLES AVE., TORONTO, ONTARIO, M6R 2K9
TEL.: (416) 531-3519
RUNĀJAM LATVISKI!

LATVIEŠU KREDITSABIEDRĪBA
LATVIAN CREDIT UNION

Pašreiz ir īstais laiks atvērt
RRSP
kontu Latviešu Kreditsabiedrībā

Pēdējā mēneša laikā Kanadas banku pamatlikme ir pieaugusi no 10% līdz 11.5%.

Izmantojiet šo bankas augļu svārstību ar mainīgo likmju RRSP noguldījumu.

Konta atvēršana ir brīva.
Nekādi apslēpti pārsteigumi.

Sākot ar 1. martu noguldījuma likme ir 9.00 %

Lai ietaupītu ienākuma nodokli — pasteidzieties izdarīt savu RRSP iemaksu līdz 28. februārim. Kreditsabiedrības darbiniece Lynda Jums palīdzēs ar padomu.

TORONTO OFFICE
491 College Street
Toronto, Ontario M6G 1A5
Phone 922-2551

TORONTO OFFICE
4 Credit Union Drive
Toronto, Ontario M4A 2N8
Phone 751-8982

HAMILTON OFFICE
16 Queen Street North
Hamilton, Ontario L8R 2R8
Phone 529-7939

LONDON OFFICE
137 Huron Street
London, Ontario N6A 2J3
Phone 439-7342

SAVIENOTĀS VALSTIS

ŅUJORKA

● Bībeles stunda Jonkeru baznīcā 5. februārī bija pēdējo reizi pirms Lieldienām. Pēc garīgās daļas 24 dalībnieki savstarpējās sarunās pakavējās pie Ziemeļu novada dāmu komitejas rīkotās kafijas un maizītēm un atceroties dažas jubilejas pie kliņģeŗa un vīna. Lielajā Lūdzamā dienā, trešdien, 19. februārī, sākās gadskārtējais Ciešanu laika dievvārdu cikls ar virstematu ,,Kristus un kristietība latviešu rakstnieku darbos''. Tie notiek katru trešdienas vakaru pl. 19 un svētdienās pl. 11 dienā līdz Lielajai Piektdienai 28. martā.

● Ņujorkas latviešu ev. lut. draudzes locekļu skaits uz 1986. gada 1. janvāri bija 2156 iesvētīti, 224 neiesvētīti, kopā 2380 draudzes locekļu. Ņujorkas pilsētas piecos apgabalos dzīvo 754 draudzes locekļi, Longailendā 595, Ņudžersijā 478, Vestčesteras apriņķī, ziemeļos no Ņujorkas pilsētas, 219 un citās vietās 334. Draudzes locekļu skaits kopš pagājušā gada sākuma samazinājies par 75 personām. Visvairāk draudzes locekļu pilsētas robežās dzīvo Bruklinas 9. pasta zonā, Laika redakcijas apkaimē — 65 personas, Bronksas 58. pasta zonā, kas kādreiz bija lielākais latviešu apdzīvotais rajons — 43, Džamaikas — 32, pasta zonā — 42. Longailendā latvieši apmetušies 98 apdzīvotās vietās un pilsētiņās, pie kam visvairāk Port-Vašingtonā — 64. Ziemeļos no Ņujorkas pilsētas latvieši dzīvo 41 pilsētā, visvairāk Jonkeros — 54, kur atrodas draudzes baznīca. Ņudžersijā latvieši nav izvēlējušies kādu centru, bet apmetušies 126 apdzīvotās vietās. Ņujorkas pavalstī, tālāk no Ņujorkas pilsētas, latviešu draudzes locekļus var atrast 46 dažādās vietās. Tie vēl dzīvo 26 citās ASV pavalstīs, visvairāk Floridā — 26, bez tam ārzemēs ņujorkieši apmetušies piecās zemēs, no tiem 8 Kanadā. Ņujorkas un Ņudžersijas pavalstīs Ņujorkas draudzes locekļi kopā apmetušies 212 dažādās vietās.

● Ņujorkas latviešu ev. lut. draudzes budžets iecerēts 207,800 dolaru apmērā. Rēgulārie ieņēmumi no draudzes locekļu pamatmaksām balstās uz pieņēmuma, ka pilnu nodevu segs 765 personas, bet pusi no pilnās nodevas dos 781 pensionārs. Šis ir pirmais gads, kad Ņujorkas draudzē pensionāru skaits ir lielāks par pilnas nodevas maksātāju skaitu. Draudzes valde cer, ka maksājumos piedalīsies 562 citi draudzes locekļi, kas nav nokārtojuši savus maksājumus par pagājušo gadu vai ilgāku laiku. No nodevām atbrīvoti 160. Bez tam draudzes locekļi dod brīvprātīgus ziedojumus pēc saviem ienākumiem. Minimālā nodeva ir 85 dol. gadā, pensionāriem 42.50 dol. Draudze sagaida, ka strādātāji ar ienākumiem līdz 10.000 dol. maksā 20 dol. gadā, bet par katriem nākamiem 5000 dol. vēl 10 dolarus vairāk gadā.

Vk.

ČIKAGA

● Pēc daudzu gadu slimošanas Čikagā 28. janvārī mūžībā aizsaukts 2. Pasaules kaŗa cīnītājs Čikagas Daugavas Vanagu apvienības ilggadējs biedrs Laimonis Reitmanis. Viņš dzimis 1923. gada 25. aprīlī Rīgā, beidzis vidusskolu. 1943. gadā iesaukts leģionā un pārstaigājis daudzus kaujas laukus, ticis smagi ievainots. Pēc kaŗa nokļūst Vācijā. ASV ieceļojis 1951.gadā Čikagā, kur strādājis lielā uzņēmumā par kravas mašīnas šoferi. Bet vairāk nekā desmit gadus, kaŗa seku dēļ bija spiests darbu pārtraukt, un pēc smadzeņu triekas pēdējos trīs gadus pavadījis aprūpes namā.

Par L. Reitmani piemiņas svētbrīdis un izvadīšana notika 31. janvārī Matz bēŗu namā. Piemiņas svētbrīdi un aizlūgumu vadīja māc. A. Liepkalns, cildinot aizgājēju kā krietnu latvieti un cīnītāju par savu tēvzemi. Atvadvārdus teica A. Bārda no Čikagas DV apvienības un A. Zaube no Sv. Jāņa draudzes. Pie nelaika šķirsta stāvēja DV goda sardze. Ērģeļu Interlūdi un dziesmu pavadījumus spēlēja S. Priedulāja. L. Reitmani apbedīja Mt. Olivas kapos. Par nelaiķi sēro 85 g. veca māte, jo citu piederīgo šeit nav. Vecākais brālis Ojārs arī 2. Pasaules kaŗa cīnītājs, jau priekš 10 gadiem Austrālijā miris. Viņu piemiņā paturēs Čikagas DV saime un Sv. Jāņa draudze.

A. Zaube.

GRAND RAPIDI

76. g. vecumā 2. februārī miris Mārtiņš Stagars, dzimis Biržu pag., Jēkabpils apr., lauksaimnieka ģimenē. Beidzis Jēkabpils vidusskolu un strādājis sava pagasta valdē. Ierodoties Sav. valstīs, vispirms bijis nodarbināts Misisipī pavalstī, pēc tam Grand Rapidos Keeler Brass fabrikā, pavadot tajā ilgus gadus. Dzīves nastai kļūstot pavisam smagai, atrada sirsnīgus un pašaizliedzīgus ļaudis, Pakalnu ģimeni no paša pagasta, kas viņu kopa un turēja rūpi līdz mūža galam. Dzīvojot Grand Rapidos, M. Stagars savā laikā darbojas Vienības draudzes padomē, Latviešu Biedrībā un pensionāros. Nelaikim veltīts piemiņas dievkalpojums notika 4.feb.Egebines-Gerst apbedīšanas namā,no kurienes viņu nākošā dienā izvadija uz Vudlavna kapsētu māc. J. Mednis. Bija ziedi un atvadu vārdi no draudzes u.c. organizācijām. Sēro māsica Kanadā, brāļa sieva ar meitu un ģimeni, radi un draugi dzimtenē un svešumā.

● Pēdējos gados kļuvis par tādu kā tradiciju, ka, atzīmējot Kultūras dienas vai Draudzīgā aicinājuma atceri, Grand Rapidos, aicina kādus tālākus ciemiņus vai tepat no kaimiņu pilsētas Kalamazū, lai noklausītos un vērotu viņu sniegumus un dalītos ar tiem pārrunās. Tā tas bija arī šoreiz, kad Latviešu Biedrības dāmu pulciņš rīkoja Draudzīgā aicinājuma atceri pašu namā 2. februāra pēcpusdienā. Ļaužu pulks bija liels, gluži pilnā zālē. Programmas norisi atklāja un vadīja Rūta Puriņa, ļaujot runāt pilsētas jaunās paaudzes pārstāvjiem, kuŗiem gan nebija daudz sakāmā, bet izrīcība liela un nozīmīga. Viņi — Laura Puriņa un Richards Tarbunas. — nodeva no latviešu skolas 1976. g. izlaiduma dalībniekiem 100 dol. čeku toreizējai un tagadējai skolas vadītājai māc. Verai Fricsonei, parādot, ka viņi nav savu skolu aizmirsuši. Savukārt rožu ziedus tie pasniedza toreizējai šīs klases audzinātājai Irenei Vanuškai. Šo jaunās paaudzes patriotisko izpaudumu klātesošie apstiprināja ar jūsmīgiem aplausiem. Sekoja ALA Kultūras biroja vadītājas Birutas Abulas referāts Latviskās kultūras pastāvēšanas iespējas, kuŗā viņa iztirzāja mūsu šīs dienas kultūras vajadzības un kā mēs tās varam atbalstīt un sekmēt. Tas bija koncentrēts stāstījums un apstākļu izvērtējums.

Uzvedumu Balta gaisma sniedza Studiju centra audzēkņi, un tanī piedalījās: Ingrīda Balode, Alnis Cers, Elisa Freimane, Kristaps Hinkle, Ansis Kaugars, Astrīde Lēvenšteina, Pēteris Muižnieks, Liene Ozola, Gundēga Ozoliņa, Pēteris Plūme, Alda Staprāne, Ilga Šķiņķe, Antra Šmidchena, Jānis Šulcs, Anita Šulte, Marga Šulte, Līga Tīgere un Helēna Vīksniņa. Tajā bija sakopoti dzejas un prozas skandējumi no sendienām līdz jaunākiem laikiem izceļot mūsu tautas atrašanos zem svešu varu spaidiem. Tika rādītas dažāda veida kustības, gaismas un deju elementi, savīti kopā ar tautas gara mantu vērtībām. Uzvedums bija raits, tēlotāju spēle droša, dabiska, bet jo sevišķi varēja priecāties par dalībnieku ļoti labo latviešu valodu. Beigās pateicības vārdi ciemiņiem un rīkotāju balva 200 dol. apmērā, ko pasniedza Latviešu Biedrības dāmu pulciņa priekšniece Biruta Valta.

V. Zirnītis

KALAMAZŪ

● Sabiedriskā darbinieka agronoma Jāņa Vennera 80 gadu jubilejā svētbrīdi vadīja prāv. J. Turks. No Sv. Jāņa ev.-lut. latviešu draudzes sveica draudzes priekšn. V. Grīnbergs un dāmu komitejas priekšn. Ilga Ose, no Talavijas konventa A. Grāmatiņš, no Kalamazū korporāciju kopas — seniors A. Dravnieks, no Latvijas laika līdzgaitniekiem — E. Brože. Ar rakstu bija sveicis Talavijas seniors M. Munters, ALA's Latviešu institūta pārstāvis J. Zuševics, no Latviešu agronomu biedrības — sekretārs agr. J. Bergs un citi.

● Irma Ziemele mirusi 6. decembrī. Viņa dzimusi 1900. gada 24. februārī Rīgā. Bija Sv. Jāņa ev.-lut. latviešu draudzes locekle. Pēdējā gaitā no Sv. Jāņa baznīcas uz Riversaides kapiem viņu 10. janvārī izvadīja prāv. J. Turks.

● Kalamazū ev.-lut. latviešu draudzes sapulci vadīja māc. Leons Vīksne. Darba kārtībā bija draudzes mācītāja ievēlēšana un draudzes nama pārdošana. Tā kā māc. H. Lapiņš bija savu kandidātūru noņēmis, palika viens kandidāts — māc. L. Vīksne. Lai sapulce būtu pilntiesīga, pēc statūtiem bija nepieciešamas divas trešdaļas no iesvētītiem draudzes locekļiem, t.i., 177. Tā kā ieradušies bija tikai 102, sapulcei nebija lemšanas tiesību, bet pusstundu vēlāk tādas bija draudzes padomei, kuŗa par draudzes mācītāju ievēlēja māc. Leonu Vīksni (26 par, 1 pret), kā arī nolēma pārdot draudzes namu (25 par, 2 pret).

Mācītājs Leons Vīksne dzimis 1923. gada 22. decembrī, ordinēts par mācītāju 1981. gada 4. oktobrī, dzīvo ar ģimeni Detroitā. Viņš vadīs dievkalpojumus Baznīcas svētkos.

Sapulces dalībnieki parakstīja grāmatu-adresi māc. emer. A. Piebalgam, ko viņam pasniedza Ziemsvētkos Ridgeview Manor veco ļaužu mītnē.

● Malvīne Luize Reimane mirusi 11. janvārī. Viņa dzimusi 1893. gada 13. decembrī Ezerē, Latvijā. Bija Sv. Jāņa ev.-lut. latviešu draudzes locekle. Pēdējos mūža gadus pavadīja Verdries veco ļaužu mītnē, kur viņu gandrīz ik dienas apmeklēja dēls — kaŗa invalids Visvaldis Reimanis un citi piederīgie. Viņu pārpelnošanai izvadīja Langelanda bēŗu namā 14. janvārī prāv. J. Turks.

● Sabiedriskie darbinieki Ernests un Olga Brožes 18. janvārī atskatījās uz 60 laulībā pavadītiem gadiem. Viņus Rīgā salaulājis prāv. K. Kundziņš. E. Brože Latvijas brīvvalsts laikā bija slimokasu pilnvarnieks: ir Patria's filistrs. Olga Brože ir Dziesmuvaras seniete, beigusi LU ar agronomes gradu. Kopš ieceļošanas ASV 1949. g. viņi dzīvo Kalamazū, būdami aktīvi sabiedriskā un draudzes darbā, kamēr vien veselība atļāva. Ir izaudzinājuši trīs bērnus, kas visi darbojas latviešu sabiedriskā dzīvē: dēls Andrejs Brože, meitas Valda Lēvenšteina un Ilze Austriņa. Ir 5 mazbērni, kas visi mācījušies latviešu skolās. Dimanta jubilejas svētbrīdi noturēja un abus laulātos svētīja prāv. J. Turks. No Sv. Jāņa ev.-lut. latviešu draudzes sveica draudzes pr-ks V. Grīnbergs un dāmu komitejas priekšn. Ilga Ose ar velti un ziediem. No Kalamazū korporāciju kopas sveica seniors A. Dravnieks.

● Kalamazū organizāciju pārstāvju sēde sakarā ar latviešu nama celšanas projektu notika 25. janvārī Sv. Jāņa baznīcas sabiedriskajās telpās. Apbūves gabals par $13,000.- ar Sv. Jāņa ev.-lut. latviešu draudzes gādību jau ir iegādāts. Tas atrodas tieši blakus baznīcas auto novietošanas laukumam. Projekta iedzīvināšanai tika izraudzīta komiteja, kuŗā ieiet abu draudžu un visu organizāciju pārstāvji: tās priekšsēdis ir Kalamazū DV apvienības priekšn. Z. Jirgens, vicepriekšsēdis ir A. Klaumanis, abi no jaunās paaudzes. Tieši jaunā paaudze izrāda lielu interesi par nama celšanu. Komiteja noskaidros Kalamazū piepilsētas valdē, kādi ir būvju noteikumi šinī rajonā, un izstrādās pagaidu skici divstāvu namam: augšā sarīkojumu zāle ar skatuvi, apakšā telpas latviešu skolai, arī telpas DV, skautiem un gaidām.

Pašreizējā latviešu biedrības namā nav telpu lielākiem sarīkojumiem, nav arī skatuves, tāpēc telpas šādiem sarīkojumiem ir vienmēr jāīrē.

● Hermanis Bērziņš miris 25. janvārī. Viņš dzimis 1903. gada 21. septembrī Latvijā. Līdz aiziešanai atpūtā strādāja par lauksaimnieku. Bija Kalamazū ev.-lut. latviešu draudzes locekļis un Lettonia's filistrs. Mūža pēdējos gadus pavadīja Provincial Nursing Home veco ļaužu mītnē. Viņu pārpelnošanai izvadīja no Langlendas bēŗu nama 27. janvārī māc. Leons Vīksne.

● ALA's Kultūras birojs ir izsludinājis 1986. gadu par grāmatu gadu. Līdz ar to arī Draudzīgā aicinājuma atcere latviešu biedrības telpās 25. janvārī notika grāmatu gada zīmē — ar literāru vakaru un plašu grāmatu izstādi, kas bija veltīta Kalamazū latviešu autoriem. Vakaru atklāja latviešu biedrības priekšnieks Harijs Celms, atceroties pašu pirmo Draudzīgo aicinājumu 1935. gada 28. janvārī, kad prezidents K. Ulmanis apdāvināja savu dzimto Bērzmuižas pagasta skolu un aicināja arī citus atcerēties savas skolas un mācības iestādes. Vakara norisi vadīja Auseklis Zaļinskis. Maiga Aserīte pastāstīja par Ernesta Aistara dzīvi un darbu, pēc tam sīki un pamatīgi izanalizēja viņa romānu Sāksim vēlreiz, kas ir uzskatāms par E. Aistara ticību dzīvei: atgriezties no ciešanām, maldiem, šaubām un bezcerības uz jaunu dzīvi. Klāt bija arī pats autors, kas sirsnīgi pateicās referentei un vakara rīkotājiem. Referātam sekoja pārrunas.

Pēc tam A. Zaļinskis īsumā pastāstīja par Kalamazū latviešu autoriem, skaitā ap 20. Grāmatu klāsts bija visai bagāts, jo pārstāvēti bija visi Kalamazū autori.

● Draudzīgā aicinājuma atcere Kalamazū ev.-lut. latviešu draudzē notika 26. janvārī pēc dievkalpojuma draudzes namā. Pēc draudzes dāmu komitejas sarūpētām pusdienām māc. I. Vīksne nolasīja referātu par Draudzīgo aicinājumu, latviešu grāmatu un par kultūru vispār, raksturojot to kā tiekšanos pēc labā un daiļā.

Māc. L. Vīksne arī atgādināja, ka šinī dienā (26. janvārī) pagāja 65 gadi, kopš Latvija tika atzīta De jure.

Pēc referāta māc. L. Vīksne apsveica draudzes dāmu komitejas priekšnieci Annu Ķeņģi apaļo gadu jubilejā, pasniedzot no draudzes E. Grīšļa grāmatu Lūgsim Dievu.

Atkal 3x3 nometnē Gaŗezerā

Šī gada vasarā Gaŗezerā iecerētās 3 x 3 nometnes organizēšanas darbu norise Gr. Rapidos, Mičigenā jau ir pilnā sparā, kaut pavasaris vēl patālu un vasara aiz kalniem. Sanāksmes notiek Arnolda un Līgas Rūperta mājā.Sestdienas, svētdienas viņiem aizņemtas,tāpat vēlās vakara stundas, kad notiek plānošana, jāveic sarakstīšanās un jānokārto telefona sarunas. Avīžniekam interesē uzzināt kaut ko tuvāk par šo nometni, kādas būs pārmaiņas, jauninājumi programmas norisēs u.t.t. No sarunām ar rīkotājiem izriet, ka Trīsreiztrīs kustība 5 gadu laikā patiešām kļuvusi globāla vārda vistiešākā nozīmē.

Pavisam dažādās zemēs un kontinentos notikušas 20 šāda veida nometnes, un Gaŗezerā šī gadā vasarā tā būs sestā. Tajās piedalījies jo kupls dalībnieku skaits: bērni, vecāki, vecvecāki, un šīs pulcēšanās bijušas kā loģisks solis un turpinājums jau agrāk pastāvo šām Divreizdivi nometnēm, piesaistot trīs ģimeņu vienības — mātes, tēvus, bērnus vienā saliedētā saimē ar lielu dažādību nodarbībās katrai dalībnieku grupai. Šinī vasarā paredzētas šādas pamatievirzes, kuŗas vienkārši varētu saukt par ,,galvas'' un ,,rokas'' ievirzēm, kaut šis apzīmējums varbūt neskan tik literāri pareizi.

Galvas ievirzes sērijā paredzēts: 1. Politiskā, ko vadīs Olģerts Pavlovskis. 2. Fiziskās audzināšanas — vadīs Voldemārs Baumanis. Tajā paredzēts apskatīt sporta organizācijas darbu un latviešu problēmas ASV. Jauno sporta darbinieku un sportistu iesaistīšana organizācijās latviešu sporta dzīvē. Sporta medicīnas un higiēnas jautājumi. Atsevišķi priekšlasījumi dažādos sporta veidos kopā ar praktiskām nodarbībām. Latviešu sporta vēstures apskats. 3. Rokas grāmata sabiedriskiem darbiniekiem — vadīs Uldis Blukis. 4. Darba grupa skolotājiem — vadīs Solveiga Miezīte. Tematika — mācīšanas metodes un materiālu sagatavošana. Latviešu valodas mācīšana nepratējiem pamatskolas līmeni. 5. Latviešu morāle — vadīs Visvaldis Klīve. Latviešu sabiedrības morālie (episkie) ieskati un pieņēmumi. Vai mūsu sabiedrībā ir ,,morāla krize''? Ja tā, kas ir tās iemesli? Vai mums ir jauna morāle? Vai tāda vajadzīga un svarīga? Galveno vērību veltīs ne vēsturiskiem apskatiem, bet praktiskām sadzīves problēmām.

6. Celsim latvisko žurnālistiku — vadīs Ingrida Cāzere. Notiks lekcijas un intensīvas debates sakarā ar jautājumiem kā varētu pacelt latviešu žurnālistiku profesionālā līmenī. Iepazīstināšana ar trimdas lielākām avīzēm. Paneļdiskusijas par *Laika* triumfu un trūkumiem. Praktiskas apmācības redaktoriem, reportieriem un recenzentiem. Centīsies gādāt arī par fascinējošu 3 x 3 avīzi.7.Pārrunas par mūzikas dzīvi Latvijā,Meksikā un citur visapkārt plašajā pasaulē — vadīs Rasma Lielmane. Būs viņas koncerts. 8.Latviešu folklora — vadīs Austris Grasis. 9. Ķīmiskie latvieši — vadīs māc. Māris Ķirsons. 10. Šacha ievirze — vadīs Ilmārs Ekmanis. Lekcija. Miniturnīri un, ja iespēja, simultanspēles u.c. nodarbības pēc pieprasījuma.

Rokas ievirzes sērijā paredzēts: 1. Latviskā virtuve — vadīs Elga Pone. Latvisku ēdienu sagatavošana. 2. Ādas apdare — vadīs Edmunds Mednis. Dalībniekiem mācīs zīmēšanu, iespiešanu, krāsošanu, veidošanu, apšūšanu, kā arī latvisko rakstu kompozicijas un būs iespēja pagatavot sīkākus ādas priekšmetus. 3. Jostu aušana — vadīs Vija Vurstnere. 4. Keramika — vadīs Zane Rožkalne. 5. Kokgriešana — vadīs Verners Rinkušs. 6. Rotkalšana — vadīs Alfons Mednis.Dalībniekiem būs iespēja iepazīties ar metalla un dzintara apstrādāšanas techniku un darba rīkiem. Tāpat formas un rakstu elementiem un ievietošanu metālā. Strādājot darbnīcā, varēs izgatavot vienkāršas latviskas rotas, atkarā no katra zināšanām un spējām. 7: Tautas tērpi un rokdarbi — vadīs Zinta Enzelīna. Vispārēja informācija tautas tērpu darināšanā un iespēja mācīties izšuvumu techniku, ko lietot tērpiem u.c. rokdarbiem.

Zigurds Miezītis mācīs tautas dejas un vadīs vakaru programmas sarīkojumos. Rasma Lielmane piedalīsies koncertā. Būs dievkalpojumi, tautas tērpu demonstrējumi, rotaļas un dziedāšana. Kā redzams, rīkotāji sola plašu un daudzveidīgu visas programmas norisi, kuŗā katrs varēs atrast kaut ko interesantu un saistošu. Nometni vadīs Arnolds Ruperts, administrātore **Līga Ruperte.** Adrese: **2141 Brunsink Dr., N.E. Gr. Rapids, MI. 49503, tālr. (616) 456—8023.** Laiks no 17.—24. augustam. Būs gādāts par bērniem. Pusaudžu nodarbības no 12—16 g. vadīs Sarmīte Vilka, bērniem no 6—11. g. — Ēriks Kronīte un mazlācīšiem no 0 — 5 g. Sarma Pūtele. Lai visiem priecīga tikšanās! **Valters Zirnītis**

Jauns latviešu medicīnas zinātņu doktors

Karaliskajā Institūtā Zviedrijā 1985. g. novembrī doktora gradu medicīnas zinātnē ieguvis Sigurds Vītols, ļoti sekmīgi aizstāvot disertāciju: ,,Low density lipoprotein receptors in leukemia: Diagnostic and therapeutic implications'', angļu valodā, jo fakultātes izraudzītais oponents bijis no Anglijas.

Sigurds Vītols dzimis 1953. g. Zviedrijā, Vesteras, un ir inženieŗa Juŗa Vītola dēls, bijušā LU prorektora, starptautiski pazīstamā hidrologa prof. Dr. ing. Alfreda Vītola mazdēls.

Sigurds Vītols pirms doktora gradā iegūšanas ir piedalījies vairākos starptautiskos vēža slimības pētnieku kongresos un savus pētījumus publicējis profesionālos žurnālos zviedru un angļu valodā. Dr. med. Sigurds Vītols ir korporācijas Fr. Metropolitana loceklis.

L.R.

Pārdodams rakstu krājums 3 sējumos

LATVIJAS ZEME, DABA UN TAUTA

Prof. N. Maltas un privātdoc. P. Galenieka.

VALTERA UN RAPAS IZDEVUMS RĪGĀ 1937.G.

Zvanīt 416-469-4003.

LŪGUMS

kārtot laikraksta Latvija Amerikā 1986. g. abonementa maksas, kas redzamas maksāšanas zīmē katrā laikr. numurā.

Pēkšņi mūžībā aizgājis mūsu brālēns

Eduards Dāle

dzimis 1917. gada 16. maijā Latvijā,
miris 1986. gada 16. februārī Gvelfā.

Viņu mīļā piemiņā paturēs

Viktors un Paulis Kalniņi ar ģimenēm

**No kopā ietiem ceļiem,
No dienām senajām,
Lai sveicieni iet līdzi,
Zem zaļām velēnām.**

Agra Bērziņa

dzimusi 1909. gada 9. februārī Ukrainā,
mirusi 1986. gada 13. janvārī Uxbridge, Ont.

Sv. Jāņa ev. lut. Latviešu draudzes Toronto Palīdzības fonds

Kārlis Kauliņš

dzimis 1905. gada 20. augustā Pāles pagastā,
miris 1985. gada 25. decembrī Cobourg, Ont.

Sv. Jāņa ev. lut. Latviešu draudzes Toronto Palīdzības fonds

City of Toronto

Svarīgs paziņojums Toronto pilsētas īpašuma nodokļu maksātājiem

Ap šo laiku jūs būsit saņēmuši savu daļējo 1986.g. īpašuma nodokļa rēķinu. Ja jūs vēl tagad to nebūtu saņēmis, lūdzu zvanait — tālr. 392-7115 vai rakstait Tax Collector, City Hall, Toronto M5H 2N2 vai ierodieties pie Nodokļu informācijas galda, pirmā stāvā, Pilsētas valdē, cik drīz vien iespējams.

Atcerieties, ja arī jūs neesat saņēmuši rēķinu, jūs esat atbildīgs par īpašuma nodokļa nomaksu. Pirmie četri daļu maksājumi par 1986.g. ir 17. februārī, 17. martā, 15. aprīlī un 15. maijā.

Šie daļu maksājumi 1986. gadam dibinās uz pusi no pagājušā gada maksājumiem. Maijā jūs saņemsit rēķinu par 1986. gada maksājumiem, kas jānomaksā nākamos četros daļu maksājumos.

G.H. Clarke
City Treasurer.

Veltījums...

(Turpinājums no 3. lp.)

nozarē nav vēl veikti nopietnāki pētījumi.

Ka latvieši nekad nav atsacījušies no stingrāka malka, ir jau sen zināma patiesība, bet par to tuvāk savā rakstā runā Dzidra Avena — Tikums un netikums tautasdziesmās, pieskaroties arī citām morāles problēmām. Agata Nesaule rakstā Dzērājiņa līgaviņa ik vakarus gauži raud interesanti analizē arī populārās tautasdziesmas Pūt, vējiņi saturu un nozīmi.

Par Barontēva mūzeju Rīgā stāsta Gunars Cimbulis, pievienojot arī vairākus attēlus. Gundega Cenne devusi zīmīgu interviju ar Reini Birzgali, aprakstot ne tikai viņa dzīves un skatuves gaitas, bet īpaši uzsverot Birzgaļa mākslinieka un humorista spējas, aprādot viņa vienreizējās dainu illustrācijas. Tās parādītas arī pievienotajos zīmējumos, tā atbildot uzskatāmi apceres virsraksta retoriskajam jautājumam: ,,Vai var uzzīmēt tautasdziesmu?''

Vaira Vīķe-Freiberga dod vērienīgu ieskatu par plašo starptautisko Kr. Barona simpoziju Baltijas studiju veicināšanas apvienības izkārtojumā 1984. gadā Montrealā (AABS). Šai simpozijā piedalījušies 10 referenti no sešām dažādām zemēm: ASV, Kanadas, Zviedrijas, Vācijas, Francijas un okupētās Latvijas, ar šī simpozija iecerētāju un organizētāju prof. Vairu Vīķi-Freibergu par vadītāju. Šai darba kārtā nolasītie referāti vēlāk sakopoti simpozijam veltītā rakstu krājumā, kuŗus rediģējusi simpozija vadītāja.

Par latviešu tautasdziesmām kompjūterā raksta inform. profesors Kvebekas universitātē Montrealā — Imants Freibergs, kas savu pieredzi izmanto, lai pieskaņotu mūsu dainas modernai technoloģijai, no drukātām lapām tās pārceļot uz elektroniskām ,,atmiņām'' un darot pieejamas elektriskām skaitļošanas mašīnām.

Labi pārskatāmu atskatu par šīs AABS konferences norisi savā rakstā Vērieni un virzieni dod Aija Veldre-Beldava.

Universitas redaktrise Valda Aldzere noslēdz šo rakstu virkni ar zīmīgu dainu kodolīgā stila analizi — Vienkāršais vārds — uzsverot tīra, skanīga vārda, kā to sastopam dainās, pārākumu par samudžinātas un neskaidras daudzvārdības mutuļiem.

Pēc astoņdesmitpiecām lappusēm, kas veltītas dainām un Kr. Baronam, tikai astoņpadsmit lappuses dotas korporāciju iekšējās dzīves aprakstiem un nekrologiem, atrodot vietu arī grāmatu recenzijām un rakstam par Gundegas Cennes gleznu skati Vašingtonā.

Varam tikai slavēt šī vērtīgā rakstu krājuma redaktorus un apcerējumu autorus.

Ingrida Vīksna

Poļu restaurātori Rīgā

Poļu restaurātori pazīstami visā Eiropā. Jau vairākus gadus poļu restaurātoru grupas strādā Rīgā un atjauno Iekšrīgas vecos namus. Vecā Rīga aptver 51 hektāru lielu platību. Tur ir ap 500 namu, no tiem 180 ir ar vēstures un kultūras nozīmi.

Poļu restaurātori jau pilnīgi atjaunojuši 30 celtnes. Pašlaik tie stradā un atjauno dzīvojamo māju Kalēja ielā, viesnīcu Rīga, Juŗa baznīcu, trīs namus Martaļu ielā. Atjauno cietokšņa sienu un strādā gar citiem mazākiem objektiem.

Rīgas izpildkomitejas priekšsēdis jeb pilsētas galva sarunā ar žurnālistiem apsolījis Vecrīgas restaurāciju pabeigt četros vai piecos gados.

P.B.

Netiek ārā no komūnālajiem dzīvokļiem

Kaut Rīga plēšas plašumā un aug arvien jauni apdzīvojamie rajoni nomalēs, dzīvokļu kā trūkst, tā trūkst, jo pieaug arī iedzīvotāju skaits. Tos gan izvieto jaunos rajonos, kur saceltas daudzstāvu dzīvojamās mājas. Šādi jaunie rajoni jeb mikrorajoni, kā tos dēvē pašā Rīgā, ir Ķengarags, Latgales priekšpilsēta, Pļavnieki, Purvciems, Oškalni, Imanta, ap Imantas staciju, Boldeŗāja, Biķernieki, Ziepniekkalns un citi.

Tomēr vēl arvien Rīgā ir 19.000 tā saucamo komūnālo dzīvokļu, kur mājo vairākas ģimenes un daudzi vienīnieki un iztiek ar viena dzīvokļa labierīcībām un virtuvi. Komūnālajos dzīvokļos parasti novietotas divas līdz sešas ģimenes. Apdzīvojamā platība vienam cilvēkam vēl arvien ierobežota — 9 kvadrātmetri.

1985. gadā gan Rīgā uzcelti nami ar 130.000 kvadrātmetru apdzīvojamo platību pirmajā pusgadā. Latvijā min tikai uzceltās apdzīvojamās platības, bet nekad dzīvokļu skaitu. Tagad dzīvokļus ceļ lielākus, lai pirmās apmierinātu ģimenes ar vairākiem bērniem.

P.B.

Grāmatas dāvanām

Laiks, telpa, laudis IV daļa	40.00
Z. Aistars — Ievainots zelts, stāsti	$13.50
I. Vīksna — Neviens mūs nedzird	$12.00
L. Pērļupe — Priekšpilsētas noslēpums	$ 6.60
N. Kalniņš — Anitas stāsti	$ 5.60
J. Širmanis — Pīkstīte	$10.00
K. Ķezbers — Kurzemes Hercoga Dālderis	$ 6.60
V. Janelsiņa — Nozagtais eņģelis	$17.50
Eg. Grīslis — Lūgsim Dievu, meditācijas	$17.50
L. Bērziņa — Viena nedēļa Ernas dzīvē, rom.	$15.00
Latviešu kaŗavīrs pēc Otrā pasaules kaŗa, nr.9	$30.00
E. Grīslis — Mēs dzīvojam cerībā	$18.00
A. Šilde — Valstsvīri un Demokrati	$21.00
1905. gada revolūcijas cīņu un sodu dienās	$9.00
Garīgs apskats II	$15.00
M. Kalniete — Logā kāpj varavīksne	$12.00
88 Latviešu Tautas dejas un Apdares	$27.50
Mūzikālie pavadījumi 88 dejām	$12.00
E. Aistars — Sāksim vēlreiz, rom.	$16.00
L. Gulbe — Varbūt — es esmu mežs, dzejas	$12.00
P. Apkalns — Dievam, Tēvzemei, Brīvībai	$ 7.50
O. Akmentiņš — Lielais kurzemnieks Amerikā	$15.00
K. Sidars — Aiz ezera balti bērzi, rom	$16.00
O. Liepiņš — Tālos atspulgos, atm	$24.00
J. Daģis — Kārlis Ulmanis III	$42.00
Rūgtais Apinis — 58	$ 5.00
O. Perro — Vēstures veidotāji	$20.00
Dainu izlase — Trīs Skuju Koki un Bērzs	$12.00
Latviešu kaŗavīru dziesmas ar notīm	$12.50
Latvija — sienas kartes	$12.50
Latvijas un Padomju Krievijas miera līgums	$ 7.00
T.L.B. — Paaudzes paaudzēm, rakstu krājums	$15.00
I. Gubiņa — Kaza kāpa debesīs, ceļ. piez.	$13.00
V. Hazners — Varmācības Torņi —II	$49.00
T. Krūka — Rīgas Ieviņa — Jaunatnes romāns	$12.00
Priekulieši — Atceres	$42.00

Piedāvā dāvanām: gleznas, rotas, keramiku, ādas un koka izstrādājumus, kā arī citas mantas.

DV Grāmantīca, 491 College St., Toronto, Ont. M6G 1A5, tālr. 921-7121. Pasta sūtījumiem 10% piemaksa.

Pirmdienās ..... no pl. 12.00 līdz pl. 17.00
Otrdienās ..... no pl. 12.00 līdz pl. 19.00
No treš. līdz piektd.,iesk..no pl.12.00 līdz pl. 18.00
Sestdienās — no pl. 9.00 līdz pl. 13.00.

DV GRAMATNICAS NODAĻA-SALONS,4 Credit Union Drive, Toronto, Ont.M4A 2N8, tālr.757-1482.

Darba laiks:no otrdienas līdz piektdienai no pl.15.00-20.00
Sestdienās — no pl. 10.00 līdz pl. 15.00.

GRUPU LIDOJUMI UZ RĪGU 1986.g.

APMEŠANĀS RĪGAS JAUNAJĀ VIESNĪCA „LATVIJA"
ASV pasažieŗi visām grupām var pievienoties Nujorkā.
VISS IESKAITĪTS — VIA HELSINKI UN TALLINA
Visām grupam 16 dienas Riga.

Riga—Groups 1986:

1) May 9 — May 28, Can.$2200.-(US$1700.-)
2) May 23 — Jun. 11, Can.$2200.-(US$1700.-)
3) Jun. 13 — Jul. 2, Can.$2500.-(US$1950.-)
4) Jun. 27 — Jul. 16, Can.$2500.-(US$1950.-)
5) Jul. 4 — Jul. 23, Can.$2500.-(US $1950.-)
6) Jul. 18 — Aug. 6, Can.$2500.-(US$1950.-)
7) Aug. 8 — Aug.27, Can.$2500.-(US$1950.-)
8) Aug.22 — Sep. 10, Can.$2400.-(US$1850.-)
9) Sep. 5 — Sep. 24, Can.$2400.-(US$1850.-)

Pēc pieprasījuma varam izkartot ilgaku uzturešanos vel kada cita Rietumeiropas pilseta.

Individuali izkartojams sasinats uzturešanas laiks Riga.

Ja domajat aicinat radus ciemos šeit, vai velaties viesu vizu, lai apciemojuma laika Latvija dzivotu pie radiem, tagad ir istais laiks sakt vajadzigo dokumentu sagadi.

Visās tūrēs ieskaitīts:

lidojums turp un atpakaļ, visi nodokļi, visur pirmās klases viesnīcas, visi transferi, ekskursijas visas vietas, maltītes u.c.

Sikaka informacija un rezervacijas:

ATLAS TRAVEL SERVICE

103 RONCESVALLES AVE., TORONTO, ONTARIO, M6R 2K9

TEL.: (416) 531-3519

RUNAJAM LATVISKI!

Dāmu un kungu DRĒBNIEKI
šuj apģērbus pēc mēra un gaumes
Runā vāciski

Old Mill Tailors

Rudi H. Schneider
7 Riverview Gardens — 769-9535
PIE BLOOR, VIENU BLOKU RIETUMOS NO JANE

Ja jūs braucat kā eņģelis

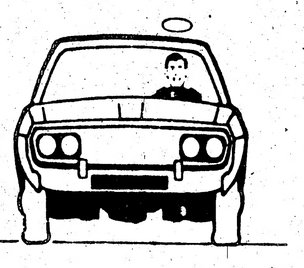

Mums ir **debešķīgas** apdrošināšanas maksas!
Pārliecinaities!
759-0266 un 759-2771

Beaverbrook
Insurance & Real Estate Ltd.
1682A Victoria Park Avenue
Scarborough, Ont. M1R 1P7

Izdaru krāsošanas darbus

Nocenošana par brīvu
Zvanīt no pl. 10—23, tālr. 924—7095.

GUNARS CONSTRUCTION

izdara visāda veida pārbūvju un piebūvju darbus, ieskaitot plumbing un elektrību.
Lūdz zvanīt **889-5076.**

MAPLE LEAF TRAVEL

LIDOJUMU MAKSAS UZ:

Londonu, sākot ar 449.00
Amsterdamu, sākot ar 498.00
Floridu, sākot ar 169.00
Mexico, sākot ar 399.00
Jamaica, sākot ar 269.00
Barbados, sākot ar 399.00

Ar hoteli vairāk.

Mums ir tūres un lidojumi visur.
Lūdzu zvanait Inesei Grodnis
653-4351

655 St. Clair Ave W.

Gaŗezerā būs sporta instruktors

Gaŗezera padomes sēdē piedalījās visi 9 padomes locekļi, 2 no revīzijas komisijas, kā arī vasaras vidusskolas jaunā direktrise Dr. G. Michele un jaunā kasiere V. Bērzkalne.

Padomes priekšsēde E. Vītoliņa apsveica padomes locekli J. Mintiku ar 80 gadu sliekšņa pārkāpšanu. Gaŗezera prezidents G. Strautnieks ziņoja, ka bij. GVV direktora A. Bolšteina godināšanu 19. jūlijā savienos ar visu absolventu salidojumu.

Ir saņemta vēstule no ALAs, ka tai nav līdzekļu, ar ko atbalstīt Gaŗezera sporta laukuma būvi. Ienākuši ierosinājumi Gaŗezeram algot sporta instruktoru. Gaŗezerā jau darbojas Eriks Kore par fiziskās audzināšanas skolotāju, bet viņš nodarbojas tikai ar vidusskolniekiem. Ir nepieciešams sporta nodarbību vadītājs arī nometnēm. Par tādu pieņēma Gunāru Cāzeru, kuŗa algošanai palīdzību solījusi arī DV organizācija. Par sporta sakarnieku-koordinātoru starp Gaŗezera administrāciju un ALAs sporta nozari darbosies Ilmārs Dumpis no Čikagas.

Viceprezidents māc. L. Grendze nolasīja ALAs Kultūras biroja vadītājas B. Abulas vēstuli ar lūgumu atļaut 3 x3 nometni sākt jau svētdien, 17. augustā. Tā kā šai dātumā beidzas vidusskola, nolēma *3x3* nometnes reģistrāciju sākt pl. 5 pēcpusdienā.

Finanču nozare norādīja, ka ievērojamu summu katru gadu izdod par CPA (Certified Public Accountant), kas tikai revidē Gaŗezera grāmatas, tāpat kā to dara Gaŗezera revīzijas komisija, dubultojot gada pārskatus. Noskaidrots, ka Mičiganes pavalsts noteikumi neprasa CPA revīziju tāda lieluma un rakstura pasākumam, kāds ir Gaŗezers. To prasa tikai paša Gaŗezera statūti (4. nod. 3. p.).

Nealgojot CPA, Gaŗezers ietaupītu apm. 1000. dol. gadā. Šī panta grozīšanai padome nolēma sasaukt ārkārtas biedru sapulci 1. martā. Nobalsot varēs arī rakstveidā. Gaŗezera gada pārskatus Mičigenes pavalstīs turpmāk iesniegs Gaŗezera grāmatvede Inda Karlsone. Viņa lūgusi paaugstināt savu algu ($2400.- gadā) par $200.-, kam padome piekrita, sākot ar š.g. 1. janvāri.

Izlozes vadītāja Ruta Dimante ziņoja, ka Gaŗezera izlozei no ASV ienāca $18,040, no Kanadas $3,620.- (ap 600 adreses).

Izglītības nozares vadītājs A. Pētersons ierosināja iedzīvināt jau agrāk paredzēto komiteju, kas palīdzētu GVV direktrisei un bērnu nometnes vadītājai izstrādāt darbības plānu. Padome bija ar mieru.

I. Kildišs ieteica arī turpmāk par inspektoru A. Ģirupnieku.

Juridiskais padomnieks J. Meija un rev. kom. loceklis A. Rieksts ziņoja, ka tautas tērpu krāsainām skatu kartītēm nav vajadzīgas īpašas iespiešanas tiesības. Etnografiskā mūzeja pārzinis J. Grīns piekrīt kartīšu iespiešanai un atbalsta šo pasākumu. Būs arī Gaŗezera plāna kartītes.

Plašu ziņojumu par Gaŗezera darbību kopš iepriekšējās padomes sēdes sniedza administrātors I. Kildišs. C klases akcijas iegādājušās šādas draudzes un organizācijas : Sv. Jāņa ev.-lut. draudze Čikagā — 2, Sv. Jāņa ev.-lut. draudze Kalamazū — 1, Latviešu ev.-lut. draudze Vilmingtonā — 1, DV apvienība Detroitā — 1, Studenšu korporācija Daugaviete — 3. Padome apstiprināja šīs akcijas.

Gaŗezera draugu saimē ar 200 dol. iemaksām iestājušies: Elvīra Rūda, Harijs Linde, Anna Linde, Jānis Ozols, Aivars Zirnis un Baiba Stepe. Draugu saimē papildus pa 100 dol. iemaksājuši Pēteris Nesaule, Brigita Smiltāre, Kārlis Smiltārs, bet Andrejs Eglīte — 200 dol. Ar papildu 800 dol. iemaksu Zelta klubā iestājies Kārlis Petrovskis. Ar papildus iemaksām no Draugu saimes Zelta klubā pārskaitīta Ārija Grundmane.

Augusts Grasis (no Kansas City) ziedojis Gaŗezeram $50,000. ar noteikumu, ka nauda noguldāma un augļi izlietojami remontu vajadzībām šādā kārtībā: 1) bērnu nometnei, 2) saimniecības ēkām, 3) vidusskolai.

Studentu korporācija Tālavija savā 85 gadu jubilejā ziedojusi Gaŗezeram 2,100.- dol. Gaŗezera vajadzībām ienākuši ziedojumi 2,387.- dol., vidusskolas vajadzībām — 830.- dol., skautu un gaidu mūzeja izbūvei — 648.- dol., bibliotēkas grāmatu iegādei (no ģen. Goppera fonda) — 250.- dol. AKAs spiestuve (A. Rieksts) ziedojusi Draudzīgā aicinājuma materiālus un darbu pāri par 685.- dol.

Par skolnieku un nometņotāju apdrošināšanu pret negadījumiem 1985. gadā samaksāts 6,438.- dol. Amerikas latviešu palīdzības fonds paaugstinājis 1986. gada likmi uz 3.25 dol. nedēļā par katru skolnieku, nometņotāju un darbinieku. Administrātors ierosināja un padome nolēma no Gaŗezera līdzekļiem segt tikai apdrošināšanu pret nelaimes gadījumiem pārējās slimības jāsedz bērnu vecākiem pašiem no savas apdrošināšanas. Gaŗezera izlozes atlikums ir 18,820.- dol., no kuŗa gan vēl jāsedz laimestu izsūtīšanas izdevumi.

1986. gadā padome nolēma paturēt līdzšinējās maksājumu likmes: vasaras vidusskolā 604.- dol. par sezonu, vasaras nometnē latviski runājošiem 100.- dol. nedēļā, latviski nerunājošiem 120 dol. nedēļā. Ja no vienas ģimenes piedalās divi vai vairāki bērni, tad likmes ir pazeminātas.

Šaušanas sacensībām Gaŗezera dāvātais vairogs ir pārgājis uzvarētāju īpašumā. Jaunas balvas sagādi kārtos J. Mintiks. 1987. gadā iecerēta lielā skautu nometne, kas notiek ik pa 5 gadiem. Skauti ir lūguši atļauju lietot Gaŗezera rīcībā esošās adreses, kam padome piekrita.

Alberts Legzdiņš (no Čikagas) ziņoja par jaunā sporta laukuma izbūvi, kas sastāvēs no kājbumbas laukuma un skrejceļa gar vienu laukuma malu. Tā kā līdzekļi ienāk ļoti lēnām, tad marta beigās atlikušo skuju koku nozāģēšanai un laukuma notīrīšanai rīkos talku, lai pēc tam kontraktors var turpināt darbu. Ziedojumu vākšanai ir nodibināta īpaša komisija. Sporta laukumu paredzēts nodot lietošanā 1987. gada sezonā.

Padome nolēma sasaukt Gaŗezera pilnsapulci sestdien, 24. maijā: karogu uzvilkšana un svētbrīdis pl. 9.45, atklāšana pl. 10.30, registrēšanās pl. 11, sapulce pl. 12. Vakarā paredzēts koncerts, par ko vēl ziņos.

GVV direktrise Dr. G. Michele ziņoja, ka par GVV inspektrisi darbosies Anna Briede. Apzina arī skolotājus un audzinātājus.

Padome pieņēma AKAs apgāda (A. Rieksts) piedāvājumu iespiest Gaŗezera Ziņas un Gaŗezera vēsturi par pašizmaksu. R. Ārums paliek arī turpmāk GZ redaktors.

Līdzšinējais Gaŗezera saimnieks A. Liepiņš ir ar mieru palikt darbā par 5 dol. stundā, kam padome piekrita.

Jānis Dabars apsolījis cept cūku 2 reizes gadā — Jāņos un uz rudens pusi — Gaŗezeram par labu. R. Dimante dos vietu savā garāžā cepšanas mašīnas novietošanai.

K. Smukulis izteicis vēlēšanos ziedot Gaŗezeram savu bibliotēku. Padome to ar pateicību pieņēma. — Sēde ilga vairāk nekā piecas stundas.

A. Dravnieks

VIŅŠ SLUDINĀJIS LATVIJĀ

Toronto šī gada 25. janvārī miris Peoples Church dibinātājs evaņģelists, misionārs un garīgu dziesmu sacerētājs mācītājs Osvalds Dž. Šmits, piedzīvodams 96 mūža gadus. Mūsu lasītājus it īpaši var interesēt, ka viņa vārds saistīts ar Latviju, jo 1924. gadā sludinājis arī Latvijā, galvenokārt Rīgā un Liepājā, kad mācītājs Vilis Fetlers, kuŗa vārdu mūsu vecākā paaudze labi atcerēsies, Rīgā dibināja savu Pestīšanas templi. Apceļodams Ameriku, viņš sludinājis un savācis 10.000 dolaru, ko nodevis Fetlera mērķu īstenošanai.

Peoples Church ir viena no lielākajām protestantu baznīcām Kanadā un ļoti populāra, kur iegriežas arī latvieši. Pārraidījumi redzami arī televīzijā, arī māc. Osvalda Šmita izvadīšana no Peoples Church dievnama, svētrunu teicot pazīstamajam sludinātājam Bilijam Grēmam, citējot dažas aizgājēja pazīstamākās dzīves devīzes.

Osvalds Šmits dzimis 1889. gada 8. novembrī Ontario provincē. Jau 16 gadu vecumā viņš izšķīries par savas dzīves uzdevumu, apmeklējot evaņģelisko sapulci Maseja zālē Toronto. Ar 18 dzīves gadiem Šmits jau pats sludinājis indiāņiem Britu Kolumbijā, bet savu pirmo spredķi teicis metodistu baznīcā Muskokā. Vēlāk viņš kļuvis palīgmācītājs presbiteriāņu baznīcā Toronto. Izšķirdamies pats sākt savu baznīcu, 1934.g. nopircis baznīcu Blūra ielā, kur izveidojis lielāko protestantu baznīcu Kanadā.

Osvalds Šmits daudz darījis ārzemju misiones laukā, apmeklēdams vairāk nekā 80 dažādas zemes un kolonijas.

VS/EK.

RM NSM
ROSAR-MORRISON
FUNERAL HOME LTD
Thomas L. Morrison — Funeral Director
467 Sherbourne St., Toronto, Ont. M4X 1K5
Tel. 924-1408
RŪPĪGA UN SMALKJUTĪGA
APBEDĪŠANAS CEREMONIJU IZKĀRTOŠANA

Raža 24x20

Agra ziema 18x14

V.Gutmanis
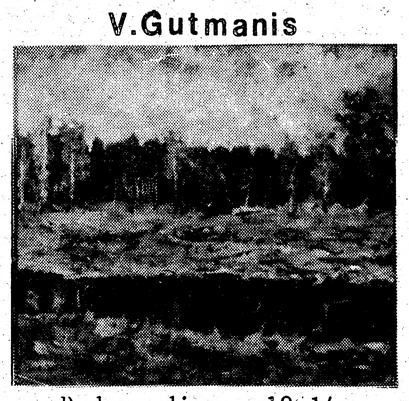
Rudens diena 18x14

Ellas gleznas
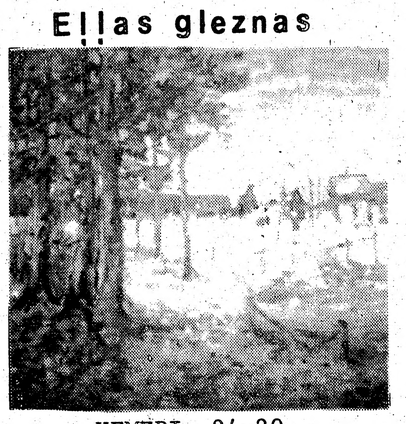
ĶEMERI 24x20

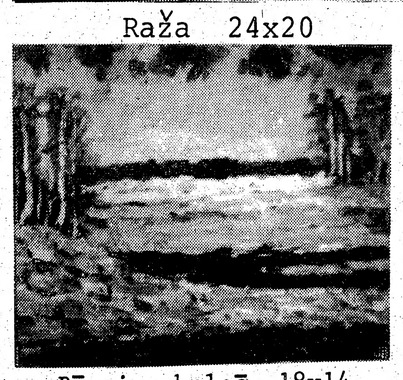
Bērzi uzkalnā 18x14

Sniegs 18x14

SAMAKSLA
2583 MORRIS AVENUE
UNION, N. J. 07083-USA
TEL. (201) 964-9161

Ja vēlaties, izsūtīsim krāsu fotografijas (tās gan Jums jāsūta atpakaļ).

MasterCard OR VISA

IZMĒRI COLLĀS

Kad ārsti groza galvas

Aleksandrs Ķegumnieks 30 dienas ārstu rokās.

Es nevaru izskaidrot, kādēļ vēl šodien manu tautas brāļu un māsu starpā ir daudzi, kas, nonākuši slimnīcā, domā, ka operācijas ir sāpīgas. Patiesībā slimības procesā visvieglākās ir tās stundas, kas pavadītas, chirurgam un viņa lielajam palīgu pulkam rīkojoties ar nazi un citiem asiem instrumentiem pa jūsu miesām.

Patīkamas nav dienas pirms operācijas,kad nabaga slimniekus pratina topošie ārsti, māsas vadā pa rentgena un citiem modernās ārstniecības diagnozes atrašanas īpašiem kabinetiem.

Tā man viens rīta cēliens pagāja elpošanas kabinetā, kur, paklausot techniķu pavēlēm, vairākas stundas bija jāpūš, cik nu mani niecīgie spēki to atļāva, dažādos aparātos.

Techniķis katra pūtiena rezultātus iebaroja kompjūterā. Ja skaitļi viņam nepatika, tad man bija atkal jāpūš no jauna. Beigās mani ieslodzīja telefona būdiņai līdzīgā stikla kastē, un techniķis, ārpusē stāvēdams, pa radio telefonu mani komandēja: ,,Viens, divi, trīs, blow, blow, blow.'' No būdiņas ārā tikt bija ļoti mazas izredzes, jo visas stikla sienas bija aizbultētas.

Izpūties pa visu naudu, biju tik noguris, ka man ļāva stundas ceturksni atpūsties. Un tad sākās otrs pūšanas seanss. Kad beigās nonācām līdz stikla būdiņai, no lielās dvašošanas man gar acīm gaišā dienas laikā mirgoja raibas zvaigznītes. Techniķiem kompjūters bija izspļāvis pāris metru gaŗu skaitļiem un līnijām apdrukātu lenti.

Es pabailīgi iejautājos:,,Vai ir kas sevišķs?'' Palūkojies mistiskajā lentē, viņš atbildēja: ,,Pagaidām es nekā neparasta nevaru saskatīt.''

Es jau nopriecājos, ka lielā pūšana nav bijusi par velti un es tikšu vaļā no plānotās operācijas. Biju maldījies.

Man jāatzīstas, ka dažreiz slimnīcas personāls kļūdās. Tā kādā rītā mani noveda rentgena uzņēmumam, bet rentgenoloģe atteicās fotografēt, jo no Kongo vai kādas citas Āfrikas republikas atsūtītajai palīgmāsai nebija līdz pavadzīme, kuŗā teikts, kas manī īsti jāfotografē. Zīmi pēc pusstundas gan atrada, bet pa to laiku melnā dvēseles māsa — soulsister — jau bija pazudusi. Rentgenoloģe par mani iežēlojās un pieveda pie maniem slimnieka ratiņiem citu dvēseles māsu, piekodinot, lai tā aizved atpakaļ uz manu istabu. Pēc kāda laika man bija jākonstatē, ka jaunās gādīgās rokas nemaz nezina, kuŗā istabā manas gultas cisas atrodas. Mēs braucām ar liftu pāris stāvu augstāk un pie 7. stāva apstājoties, man izdevās pārliecināt vedēju, ka slimnīcā dzīvoju piektā stāva dienvidspārnā. Kad 7. stāva slimnieku sarakstos mans vārds nebija atrodams, vedēja atmeta ar roku un teica: ,,Let's go to your fifth floor.''

Telpu trūkuma dēļ mans bēdu stāsts nebūs pilnīgs, un tādēļ pieminēšu to, ka agrā rīta stundā, nomazgājies ar īpašām ziepēm, iegūlos gultā, lai gaidītu tālākos pārsteigumus. Drīz vien istabā iebrauca riteņotās nestuves, un no Filipīnām iebraucis feldšeris ar ļaunprātīgu pieskaņu pavēlēja: ,,Let's go!'' Es paklausīgi izvēlos no gultas uz transporta ratiem. Patiesībā man bija vienalga, jo stundu pirms tam biju saņēmis no galvenās māsas iešļircinājumu, par kuŗu policisti ārpus slimnīcas sienām vajā vienu otru moderno jaunieti. Es drīz vien jutos arvien vieglāks un vieglāks, un man bija pilnīgi vienalga, vai jādodas uz operācijas galdu vai uz visas Kanadas latviešu delegātu sapulci.

Šoreiz biju pirmais operējamais. Šķiroties no filipīnieša, tomēr mēģināju uzzināt, ko viņš domā par savu prezidentu Markosu. ,,Never mind politics. That bastard should be dead a long time ago!'' Viena māsiņa Markosa vārdu nebija sadzirdējusi un tādēļ filipīnietim itin dusmīgi norādīja, ka tā ar slimniekiem runāt nevarot.

Biju sācis domāt, kā īsti mani iemidzinās, kad pēkšņi gaišā lampa virs galvas pazuda un es, ne a, ne b pateikt nepaspējis, iegrimu tumsā. Vēlāk man stāstīja, ka pie pilnas saprašanas atgriezies šinī bēdu pasaulē es esot tikai pēc sešām stundām.

Jaunajā gultā dusēdams, es drīz vien konstatēju, ka dažādās ķermeņa daļās man pievienotas dažāda lieluma caurspīdīgas gumijas caurules —vispirms rokā, tad sānos, tad viena pašā mugurkaulā, bet mutei uzlikts caurspīdīgs uzpurnis, kas izrādījās par skābekļa ieelpošanas ierīci.

Nākamās piecas dienas man bija jāpavada intensīvas kopšanas nodaļā. Šo nodaļu nekad nevajadzētu sajaukt ar latviešu veco ļaužu mītnes ,,extended care'' nodaļu Upenieka dārzā, kur valdība par katru šādu istabu maksā 15 dol. dienā vairāk, par ko slimnieks var prasīt, lai māsas to parasto pusotru stundu vietā apmeklētu trīs stundas dienā.

Intensive care nodaļā no māsām tikt vaļā nav nekādu izredžu visas 24 stundas. Arī tad, kad slimnieks zāļu pilns mēģina aizvērt acis, lai iemigtu, vienmēr kā no zila gaisa pie gultas izpeld kāda māsa, kam par katru cenu jānoņem ņu noņēmējas laborantes, kas eksperimentē vēnas vai arterijas atrašanā. Tām jāpievieno rentgena uzņēmumu kolektētājas, ēdienu pasniedzējas, gultas klājējas, ūdens smidzinātāja regulētājas skābekļa maskai.

Katru rītu slimnieka gultai pienāk glīta meiča un paziņo: ,,Mans vārds ir Dženifera, un šodien es būšu jūsu māsa. Mēs sāksim dienu ar jūsu apmazgāšanu.'' Šo apmazgāšanu es nekad neaizmirsīšu, jo tik rūpīgi varbūt jaunās mātes apmazgā savus pirmdzimtos bērnus — no galviņas līdz pat kāju pēdu pirkstiņiem. Dzīve Intensive care nodaļā nav rožu dārzs, un tādēļ slimnieks nevienu brīdi neatmet domu, kā varētu tikt no tās ārā.

Bez jau pieminētām žēlsirdīgām samarietēm un techniķiem savus apmeklējumus neaizmirst arī topošie ārsti internisti. Viņi jūs pratina tāpat kā čekisti: ko ēdis, cik dzēris, kur strādājis, ko darījis, un, pats galvenais, kas īsti kaišot.

Turpat gultā gulēdams, es šķielēju uz pretējo sienu, kur jauno ārstu apskatei izstādīti manu plaušu rentgena uzņēmumi. Ar vienu aci es vēroju, ka ārsti, skatoties uz apgaismotā stikla novietotiem negātīviem, bieži vien rausta plecus un groza galvas. Es redzu arī to, ka manas labās plaušas attēls ir par pāris pirkstiem īsāks.

Protams, ka arī mani interesē, kas īsti tas par plankumu bijis, bet neviens man nekā nesaka. Es sāku domāt, ka dziednieki negrib mani apbēdināt ar bēdīgo konstatējumu: ,,Jums tur bija mazs vēzītis.'' Šīs melnās domas man trešā dienā izklīdināja Dr. Spīrs, pačukstot, ka arī pēc operācijas visi rezultāti esot negātīvi, bet drošības pēc tomēr jāgaidot laboratorijas oficiālie rezultāti. Galvenais chirurgs bija vairāk nekā aturīgs, un tikai vēlāk es sapratu kādēļ. Likdams lietā jaunu stratēģiju un viltību, es kādam jaunam ārstam pajautāju, vai viņš nevar apskatīties manā pabiezā slimnības vēstures grāmatā, kas man īsti kaitējis. Jaunais dziednieks jutās pagodināts un ieradās pēc brīža atpakaļ ar manu diagnozes grāmatu.

,,Jums nekas nekaiš. Te melns uz balta rakstīts, ka izgrieztais plaušas gabaliņš izrādījies par vecu saaugumu.''

(Turpinājumā lasait: ,,A. Ķegumnieka padomi dažādiem slimniekiem.'')

Sestdien, 1. martā, pl. 11

LATVIEŠU NAMĀ

mācītājs J. Šmits

referēs par tematu

Kā iegūt sirdsmieru?

Visi mīļi aicināti.

Balva par pētījumiem filoloģijā

Akadēmiskās organizācijas Rāmaves profesores Annas Ābeles piemiņas fonds izsludina balvu (500 US dolaru apmērā) par nozīmīgiem pētījumiem latviešu filoloģijā.

Godalgošanai domātie darbi, kas publicēti 1985/86.gadā, iesūtāmi (2 eksemplāros) līdz 1986. gada 1. aprīlim prof. Veltai Rūķei-Draviņai, Docentbacken 3, S-10405 Stockholm.

Saskaņā ar starptautiskiem ieteikumiem Kr. Barona jubilejas gadā, šoreiz, izraugot prof. Annas Ābeles goda balvu, priekšroka dodama pētījumiem, kam sakars ar Kr. Barona Latvju Dainām.

Balvas piešķīrumu paziņos 1986. gada 1. maijā prof. Annas Ābeles 105 gadu jubilejas dienā.

Prof. A. Ābeles piemiņas fonds.

DRAUDZĪBAS LOKĀ 22.-30.VIII.87. ASV

IESLĒGSIMIES

DRAUDZĪBAS LOKĀ

ATBALSTĪSIM LATVIEŠU GAIDU UN SKAUTU

5. LIELĀS NOMETNES IZLOZI

Toronto ziņas

Pulkv. O. Kalpaka, Latvijas brīvības cīnītāju un visu latviešu karavīru piemiņas dievkalpojums ar archibīskapa A. Lūša piedalīšanos

2. martā, pl. 18,
Sv. Jāņa baznīcā.

Dziedās Kalvis, pie ērģelēm A. Rundāne.

● Jau trīspadsmito gadu pēc kārtas latviešu Nacionālā Jaunatnes Apvienība Kanadā no 14.—16. februārim organizēja sarīkojumu ciklu Šī māksla ir jauna Latviešu Centrā. To ievadīja 14. februāŗa vakarā Mākslas izstādes atklāšana. Izstādi Centra Mākslas galerijā un mazajā zālē bija iekārtojusi rīcības komitejas priekšsēde Gunilla Gustava ar Sandru Bernaus. To atklāja mākslinieks Ēriks Dzenis. Izstādītos apm. 40 darbos bija pārstāvētas tradicionālās un abstraktās gleznas, skulptūra, fotografija, akvareļi, figurālā māksla u.c. Ar saviem darbiem izstādē debitēja jaunie mākslinieki Anita Māra Alksne, Korijs Avots, Laine Cekule, Ruta Daugaviete (Čikaga), Kārlis Dinbergs (Klīvlande), Pēteris Graube (Grand Rapidi), Ruta Grāvleja, Gints Grīnbergs (Bostona), Karolina Jankovska, Edgars Jēriņš (Ņujorka), G. Kravis, Anda Kuba, Indra Avena (Ņujorka), Andris Lēvenšteins (Vašingtona), Anda un Anita Matušēvicas, Inese Liepiņa (Čikaga), Valda Oestreichera (North Bay), Andris Ozols, Roberts Rāva, Jānis Rāviņš, Māra Ozola, Pauls Tizeks (Vinipega), Krista Vārsberga (Čikaga) un Jānis Vilks. Izstāde, kuŗu slēdza 16. februāŗa vakarā, bija labi apmeklēta.

● Lietuvas valsts neatkarības svētkos Lietuvas karogs plīvoja pie Misisagas un Toronto pilsētas valdes nama. 16. februāŗa pēcpusdienā, tieši Lietuvas valsts dibināšanas dienā, svinīgajā aktā Anapils zālē, Misisagā, pulcējās 1.200 lietuviešu ar saviem viesiem, kas noklausījās Lietuvas atbrīvošanas komitejas viceprezidenta Lintas Grinius runu. Aktu atklāja Kanadas lietuviešu vienības Toronto nodaļas priekšnieks Algirdas Vaičiunas. Lietuviešus viņu valsts svētkos apsveica Ontario premjērs Dēvids Petersons un nolasīja rezolūciju, kas izsludina 16. februārī par Lietuvas neatkarības dienu, kas atzīmējama katru gadu. Vēl runāja Ontario parlamenta deputāts Jurijs Šimko, arī Misisagas pilsētas galva u.c. No baltiešiem sveica Latvijas goda konsuls Dr. E. Upenieks, Igaunijas konsuls I. Heinso un Lietuvas generālkonsuls J. Zmuidzinas. Priekšnesumu daļā iespaidīgs bija tautas deju ansambļa Gintaras sniegums un lietuviešu skolas koris, tāpat vīru koris Aras.

● DV Toronto nodaļas kluba referātu pēcpusdienās šajā gadā notikuši sekojoši referāti: 19. janvārī par tematu Brīvības piemineklis referēja nodaļas Vēstures mūzeja techniskais vadītājs A. Brūmelis. Saietu vadīja M. Lejiņa. 26. janvārī par tematu Mēs esam individu tauta — TLB biļetēna redaktors un valdes priekšsēža vietnieks J. Briedis. Saietu vadīja A. Vītols sen. 9. februārī par tematu Kalpaka gars — savienības Pulkveža Kalpaka bataljons — valdes priekšsēdis K. Tannis. Saietu vadīja H. Miķelsons. 16. februārī par tematu Mazo tautu brīvības saglabāšana — politiskais darbinieks K. Zenaitis. Saietu vadīja J. Tērauds.

Referātu ciklu ar saturā vērtīgiem apskatiem un sabiedrībā plaši pazīstamiem referentiem jau pagājušajā gadā valdes uzdevumā noorganizēja J. Tērauds. To nolūks bija pacelt nodaļas biedru (540), kā arī pārējo tautiešu interesi par aktuāliem jautājumiem ar dzīvā vārda priekšnesumu. līdz ar to dodot lielāku apmeklētāju skaitu nodaļas klubam svētdienās.

EDMONTONA

● Edmontonas DV nodaļas biedru gada sapulce notiks 2. martā pl. 15 Stepermaņu ģimenes mājā. Darba kārtībā galvenokārt ziņojumi par aizvadītā gada darbu un amatpersonu vēlēšanas.

Nodaļā pašreiz 34 biedri. Aizvadītā gadā mūžībā aizsaukti 3 biedri, bet iestājušies 2. Aizvesto dienas akcija devusi 405 dol. To vadīja vanadžu kopas vad. Zenta Stepermane. Vanadze Inga Jēkabsone veiksmīgi izkārtojusi ,,Garage sale'' pasākumu, kas nodaļai devis 200 dol. Pēc iespējas sekmēti DV zemes valdes Ārējās informācijas noz. pasākumi. Nodaļa saimniekojusi 3.402 dol. budžeta robežās.

AMBER PRINTERS & PUBLISHERS
125 BROADVIEW AVENUE
TORONTO, ONTARIO
466-1514 465-7902